

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.12.2021
COM(2021) 802 final

2021/0426 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2021) 430 final} - {SWD(2021) 453 final} - {SWD(2021) 454 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine on osa komisjoni 2021. aasta tööprogrammi kuuluvast paketist „Eesmärk 55“, mis esitati 2021. aasta juulis, ja täiendab kõnealuse paketi muid osi,¹ esitades visiooni heitevaba hoonefondi saavutamiseks 2050. aastaks. Nagu kliimameetmete tegevuskavas² juba märgiti, on see peamine õigusakt, mille abil saavutada 2030. ja 2050. aasta CO₂ heite vähendamise eesmärgid. See on seotud³ renoveerimislaine strateegia⁴ kolme sihtvaldkonna põhikomponentidega, sealhulgas kavatsusega teha ettepanek kohustuslike energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamise kohta, viies eelnevalt läbi mõjuhindangu, milles käsitletakse kõnealuste nõuete ulatust, ajakava, järkjärgulist kasutuselevõttu ja nendega kaasnevaid toetusmeetmeid. Võttes arvesse vajadust asjakohaste konsultatsiooni- ja mõjuhindamisprotsesside järele, sai kavandatud läbivaatamist alustada alles veidi pärast paketi „Eesmärk 55“ esimeste algatuste vastuvõtmist 2021. aasta juulis.

Ettepanek on eriti oluline, kuna hoonete arvele langeb 40 % tarbitavast energiast ning 36 % energiaga seotud otsestest ja kaudsetest kasvuhoonegaaside heitkogustest. ELis kulub küttele, jahutusele ja soojale tarbeveele 80 % kodumajapidamiste tarbitavast energiast. Euroopa muutmine vastupanuvõimelisemaks nõuab ELi hoonete renoveerimist, et need oleksid energiatõhusamad ja sõltuksid vähem fossiilkütustest. Renoveerimine on oluline selleks, et vähendada hoonete energiatarbimist ja heitkoguseid ning muuta energiaarved väiksemaks. Lisaks loob renoveerimine kohalikke töökohti ja edendab majanduskasvu. Võttes arvesse pikka ettevalmistusaega, mida on vaja muudatuste tegemiseks ehitussektoris, tuleb direktiiv õigeaks ajaks läbi vaadata, et toetada paketi „Eesmärk 55“ rakendamist.

1.1. Paketi „Eesmärk 55“ ja eelkõige uue heitkogustega kauplemise süsteemi koosmõju

Pakett „Eesmärk 55“ koosneb omavahel seotud ettepanekute kogumist, ja põhineb mõjuhindangu analüüsil, milles neid seoseid on arvesse võetud. Analüüs⁵ näitas, et liigne tuginemine tugevdatud õiguspoliitikale tooks kaasa tarbetult suure majanduskoormuse, samas kui ainult CO₂ heite maksustamine ei aitaks ületada püsivaid turutõrkeid ja mittemajanduslikke tõkkeid. Seetõttu tasakaalustab valitud poliitikameetmete kombinatsioon hoolikalt hinnakujundust, eesmäärke, standardeid ja toetusmeetmeid. Hoonete energiatõhususe direktiivi kavandatud läbivaatamine toimub samas raamistikus. Seega on üldise poliitikameetmete kombinatsiooni tasakaalu muutumise tõttu vaja poliitika eri osi kohendada. Ehitussektori CO₂ heite vähendamist soodustava hinnakujunduse ja eesmärkide meetme nõrgenemine nõuaks hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamisel rangemaid reguleerivaid meetmeid, eelkõige seoses fossiilkütuste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise ja kohustuslike energiatõhususe miinimumstandarditega.

Asjaomased komisjoni mõjuhindangud on näidanud, et eesmärkide saavutamine oleks vähem kindel ja kulukam, kui puudub kütteenite CO₂ hinnasignaal, näiteks kavandatav uus

¹ https://ec.europa.eu/clima/news-your-voice/news/delivering-european-green-deal-2021-07-14_en

² Kliimaeesmärgi kava: „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“ (COM/2020/562 final).

³ Tegelemine energiaostuvõimetuse ja halvimate tõhususnäitajatega hoonete probleemidega, üldkasutatavad hooned ja sotsiaalne infrastruktuur, mis annavad eeskuju, ning kütte- ja jahutussüsteemide CO₂ heite vähendamine.

⁴ Euroopa renoveerimislaine – keskkonnahoidlikumad hooned, uued töökohad, parem elujärg.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0550&from=EN>

heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) hoonete ja maanteetranspordi jaoks. See toimib kõige paremini koos ELi reguleerivate meetmete ja riiklike lisameetmetega, mida stimuleerib jõupingutuste jagamise määruks (ESR), energiatõhususe direktiivis (EED) ja taastuvenergia direktiivis (RED) kavandatud ambitsioonikam eesmärk.

Uus HKS loob majanduslikke stiimuleid CO₂ heite vähendamiseks ja loob avaliku sektori toetuseks tulu, mis on suunatud eelkõige vähekaitsitud leibkondade toetamisele. Läbivaadatud hoonete energiatõhususe direktiivis käsitletakse renoveerimist takistavaid mittemajanduslikke tõkkeid⁶. Sellega luuakse tugiraamistik renoveerimise rahaliseks toetamiseks ilma vajalikke rahalisi vahendeid otseselt kaasamata. Läbivaadatud hoonete energiatõhususe direktiiv võiks aidata märkimisväärselt kaasa 2030. aasta eesmärkide saavutamisele. Hoonete energiatõhususe direktiivi mõjuhinnang⁷ näitab, et selle puudumise korral jääks üldine heitkoguste vähendamine elamu- ja teenindussektoris 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks vajalikust ligikaudu poole võrra väiksemaks.

Ilma nende läbivaatamisteta oleks selle puudujäägi korvamiseks vaja rohkem liikmesriikide tasandil võetavaid meetmeid, kuid ebakindlus nende tõhususe, õigeaegsuse ja kooskõla suhtes Euroopa kliimaseaduses⁸ sätestatud 2050. aasta CO₂ heite vähendamise eesmärgiga lämmataks stiimulid renoveerimismäärade kiireks suurendamiseks. Kui puuduvad tugevdatud ELi või riiklikud reguleerivad meetmed renoveerimise määra suurendamiseks, peaks CO₂ hind olema kõrgem⁹ ja lõppkokkuvõttes jääksid käsitlemata renoveerimist takistavad mittemajanduslikud tõkked.

Läbirääkimiste ajal on oluline säilitada kooskõla kõigi paketi sisalduvate hoonetega seotud sätete vahel, et leppida kokku hooneid hõlmav ühtne ja kindel raamistik ning saavutada ELi 2030. ja 2050. aasta eesmärgid.

1.2. Haavatavuse, taskukohasuse ja energiaostuvõimetusega seotud probleemid

Läbivaatamise peamine uuendus on hoonete energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamine, et algatada sektori vajalik ümberkujundamine. Hoonete renoveerimisel on kaks üldtunnustatud positiivset majanduslikku mõju: 1) energiakulude vähenemine, energiaostuvõimetuse leevendamine ja 2) energiatõhusamate hoonete väärtuse suurendamine. Muudeks eelisteks on parem elukvaliteet ja lühem keskmine tühjana seismise periood.

Väiksematest energiaarvetest saadav kasu on veelgi olulisem kõrgete energiahindade kontekstis. Halvimate tõhususnäitajatega hoonetes elavad inimesed ja energiaostuvõimetuse all kannatavad inimesed saaksid kasu renoveeritud ja parematest hoonetest ning väiksematest energiakuludest ning oleksid kaitstud turuhinna edasise tõusu ja volatiilsuse eest.

Teiselt poolt võib üürileandjal tekkida soov kanda renoveerimiskulud üle üürnikele, et katta oma esialgsed investeeringud. Samuti võib suurem keskendumine olemasolevate halvimate tõhususnäitajatega hoonete puuduste kõrvaldamisele veelgi alandada nende hindu

⁶ Renoveerimise suunamine suurima potentsiaaliga hoonetesse, millel on kõige suuremad struktuursed tõkked, nagu soovimatus võtta riske, huvide lahknemine ja mitu omanikku, ning keerukama põhjalikuma renoveerimise toetamine.

⁷ SWD(2021) 453, komisjoni talituste tödokument, mõjuhinnang, mis on lisatud dokumendile „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)“.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-27-2021-INIT/en/pdf>)

⁹ Vt HKS-i mõjuhinnangu aluseks olev MIX-CP stsenaarium: https://ec.europa.eu/energy/data-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_en

turutehingute tegemisel, kuigi energiatõhususe klasside ja turutehingute väärtuste vahel on juba praegu teatav korrelatsioon.

Kogu ELi hõlmavad hoonete energiatõhususe miinimumstandardid on hoolikalt kavandatud, et leevendada võimalikku negatiivset sotsiaalset mõju ja maksimeerida nende sotsiaalset kasu, eelkõige seoses elamistingimuste parandamisega halvimate tõhususnäitajatega hoonetes ning energiaostuvõimetuse leevendamise või isegi ennetamisega. Liikmesriigid peavad toetama energiatõhususe miinimumstandardite järgimist piisava tugiraamistikuga, mis hõlmab rahalist toetust, tehnilist abi, tõkete kõrvaldamist ja sotsiaalse mõju jälgimist, eelkõige kõige haavatavamate rühmade puhul.

Riiklikes hoonete renoveerimise kavades pööratakse tähelepanu sellele, et jälgida energiaostuvõimetusest mõjutatud inimeste ja ebapiisavates elutingimustes (nt lekkivad seinad või katused) või ebapiisava soojusmugavuse tingimustes elavate inimeste arvu vähenemist. Kavades esitatakse ülevaade riiklikust poliitikast ja meetmetest, millega suurendatakse vähekaitsitud leibkondade mõjuvõimu ja seistakse nende eest, leevendatakse energiaostuvõimetust ja tagatakse eluaseme taskukohasus.

Käesolevas ettepanekus esitatud meetmed on kooskõlas kõigi sotsiaalselt õiglast üleminekut toetavate ELi vahendite puhul kasutatavate poliitikasuundumuste ja meetmetega. Need hõlmavad aruandlust riiklike energia- ja kliimakavade kohaste riiklike soovituslike eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta, et vähendada energiaostuvõimetute majapidamiste arvu, ning kavandatud investeeringute kohta jaotuslike mõjude leevendamiseks ja struktuursete lahenduste edendamiseks – eelkõige hoonete energiatõhusam renoveerimine, sealhulgas energiatõhususe parandamise meetmed või taastuvatest energiaallikatest energiatootmise integreerimine, nende kütte- ja jahutussüsteemide CO₂ heite vähendamine –, et vähendada sõltuvust fossiilkütustest kooskõlas kavandatud kliimameetmete sotsiaalkavadega, ning energiaostuvõimetuse nõustamiskeskust, mis toetab liikmesriikide jõupingutusi energiaostuvõimetuse leevendamisel ja jälgimisel.

1.3. Rahastamise, ELi vahendite ja riiklike toetusmeetmete kättesaadavus

Ettepanek on hästi kooskõlas muude asjakohaste vahenditega, eelkõige ELi ja riiklike vahendite osas. Tänu riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades sisalduvatele tugevatele renoveerimisalastele juhtalgatustele on taaste- ja vastupidavusrahastu suunanud märkimisväärsed investeeringuid hoonete renoveerimisse. See jätkub kuni 2025.–2026. aastani, sillutades teed hoonete energiatõhususe direktiivist tulenevatele täiustustele.

Praeguses mitmeaastases finantsraamistikus on olemas ELi rahalised vahendid eri programmide raames, milles on seatud prioriteediks hoonesektor: sellega seoses on kesksel kohal ühtekuuluvuspoliitika piirkondlikud fondid, õiglase ülemineku fond ja programm InvestEU. Neid täiendab spetsiaalne tehniline tugi ja abi, mida Euroopa Komisjon annab riiklikele avalikele haldusasutustele, et hõlbustada vajalikke reforme ja ettevalmistusi investeeringute tõhususe tagamiseks.

Kavandatud uus HKSi kliimameetmete sotsiaalfond täidaks lõhe taaste- ja vastupidavusrahastu ning praeguselt mitmeaastaselt finantsraamistikult 2027. aasta järgsele perioodile ülemineku vahel ning võtaks ajavahemikuks 2025–2032 kasutusele 72,2 miljardit eurot, et toetada kodumajapidamisi, eelkõige inimesi, kes elavad halvimate tõhususnäitajatega hoonetes. Fond kataks algkulud ja lihtsustaks väikese sissetulekuga leibkondade vastavust hoonete energiatõhususe direktiivis kavandatud energiatõhususe miinimumstandarditele. Riiklike kliimameetmete sotsiaalkavade raames tehtavad investeeringud on hoonete energiatõhususe direktiivi kohastes riiklikes hoonete renoveerimise kavades sisalduvate rahastamismeetmete lahutamatu osa.

Selleks et seda saaks ELi taksonoomia kliimaalase delegeeritud õigusakti alusel liigitada kestlikuks majandustegevuseks, peab hoone renoveerimine saavutama 30 % energiasäästu, vastama olulisele rekonstrueerimisele kehtestatud energiatõhususe miinimumstandarditele või koosnema konkreetsetest üksikmeetmetest, mis on liigitatud kestlikuks. Kogu liitu hõlmavate kavandatud energiatõhususe miinimumstandarditele vastav renoveerimine on tavaliselt kooskõlas ELis hoonete renoveerimise suhtes kehtestatud taksonoomiakriteeriumidega.

Lisaks vaatab komisjon praegu läbi asjakohast riigiabi raamistikku ning püüab muuta seda hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamise ja eelkõige ELi tasandi energiatõhususe miinimumstandardite (MEPS) vajadustele paremini vastavaks. Sellest tulenevad riigiabi käsitlevad sätted oleksid olulised, et stimuleerida ELi tasandil kehtestatud energiatõhususe miinimumstandardite varajast järgimist seoses halvimate tõhususnäitajatega hoonete parandamisega.

1.4. Ettepaneku eesmärgid

Läbivaatamise peamised eesmärgid on hoonete kasvuhoonegaaside heite ja lõppenergia tarbimise vähendamine 2030. aastaks ning hoonete pikaajalise visiooni koostamine kogu ELi hõlmava kliimaneutraalsuse suunas 2050. aastaks. Nende saavutamiseks on algatusel mitu alaeesmärki: suurendada hoonete renoveerimise kiirust ja põhjalikkust, parandada teavet hoonete energiatõhususe ja kestlikkuse kohta ning tagada, et kõik hooned oleksid kooskõlas 2050. aasta kliimaneutraalsuse nõuetega. Suurem rahaline toetus ja ajakohastamine ning süsteemide integreerimine on vahendid nende eesmärkide saavutamiseks.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Nagu eespool selgitatud, on kavandatud läbivaatamise eesmärk edendada nii tõuke- kui ka tõmbetegureid, mis toetavad hoonete CO₂ heite vähendamist koos jõupingutuste jagamise määrase kohaselt kehtestatud riiklike meetmete stiimulitega ning hoonete ja maanteetranspordi uue heitkogustega kauplemise süsteemi mõjuga CO₂ heite maksustamisele¹⁰. Ettepanekuga vaadatakse läbi olemasolev seadusandlik vahend. Seega ei saa see asendada jõupingutuste jagamise määruises sätestatud eesmärgi, vaid toetab nende saavutamist. See toimib koos kavandatud uue HKSi, kus üks soodustab kütteinete ja -tehnoloogiate CO₂ heite vähendamist ning teine energiatarbimise vähendamist.

Hoonete energiatõhususe direktiivis esitatakse uusi ja olemasolevaid hooneid hõlmav üldine visioon, mida kohaldatakse muude paketi „Eesmärk 55“ algatustes sisalduvate hooneid käsitlevate sätete suhtes¹¹. Laiendades meetmeid energiatarbimise vähendamiseks ehitussektoris, aitab hoonete energiatõhususe direktiiv kaasa ka energiatõhususe direktiivis sätestatud üldiste energiatõhususe eesmärkide saavutamisele. Hoonete energiatõhususe direktiivi ettepanekust tulenev suurem renoveerimiste arv ja nõue, et uued hooned peavad paigaldama otsese kasvuhoonegaaside heiteta küttesüsteemid ja integreerima taastuvenergia, et muutuda heitevabadeks hooneteks, võimaldab saavutada 2030. aastaks soovitusliku eesmärgi taastuvenergia osakaalu kohta hoonete lõppenergia tarbimises kooskõlas taastuvenergia direktiiviga. Ettepanekuga toetatakse ebatõhusate fossiilkütusekatelde

¹⁰ Nagu on näidatud asjakohases mõjuhindangus, määrati maanteetranspordi ja hoonete puhul uue HKSi parameetrid kindlaks kooskõlas energiatõhususe direktiivi läbivaatamise ettepanekus esitatud energiatõhususe eesmärgi tasemega ja renoveerimismäära eeldatava suurenemisega, mis peaks tulenema tulevase hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamise ettepanekust.

¹¹ Ettepanekute loetelu: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_en#renovating-buildings-for-greener-lifestyles

asendamist otsese kasvuhoonegaaside heiteta süsteemidega, nagu soojuspumbad ja muud taastuvenergiad põhinevad tehnoloogiad.

Ettepanekuga ajakohastatakse eralaadimistaristut hoonetes asuvates ja nendega külgnevates parklates, täiendades ajakohastatud alternatiivkütuste taristu määrust, millega suurendatakse üldisi eesmärke, sealhulgas seoses elektrisõidukite üldkasutatava laadimistaristuga. Kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe ja uue ELi linnalise liikumiskeskonna raamistikuga sisaldab see ka sätteid jalgrattaparkimistaristu täiustamise kohta.

Samuti täiendab ettepanek tooteid käsitlevaid õigusakte, näiteks energiamärgistuse määrust, mis motiveerib tarbijaid ostma hoonesse paigutamiseks kvaliteetseimaid energiamõjuga tooteid ja seadmeid. Hoonete energiatõhususe direktiiv on kooskõlas ökodisaini direktiiviga, milles on sätestatud hoonete energiatõhususnõuded ja muud keskkonnatoimenõuded energiamõjuga toodetele, eelkõige hoone tehnosüsteemidele (nt katlad, soojuspumbad või valgusallikad) ja hoonetes kasutatavatele seadmetele (nt kodumasinad). Ehitustoodete toimivust käsitletakse ehitustoodete määruuses ning ettepanek aitab teha pidevaid edusamme kliimamuutustega kohanemise suunas, kuna sellega suurendatakse hoonete vastupanuvõimet kliimamuutustele.

Samal ajal aitavad hoonete energiatõhususe direktiiviga ette nähtud tõhustatud teabevahendid, mis hõlmavad ka CO₂ mõõdikut, finantsinvestoritel arvestada rahasse hoonete CO₂ heite vähendamisest saadavat kasu ning kodumajapidamistel või ettevõtjatel paremini arvesse võtta hoonete renoveerimisest saadavat majanduslikku kasu ja oma tagasimaksekavasid. Need aspektid on kooskõlas ka ELi kestliku tegevuse taksonoomia ehitusalaste elementidega¹².

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 lõikel 2, mis on liidu energiapoliitika õiguslik alus. Kavandatud meetmete eesmärk on edendada energia tõhusat kasutamist ja säästmist ning uute ja taastuvate energiaallikate väljaarendamist (ELi toimimise lepingu artikli 194 lõike 1 punkt c.)

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

2.1. Vajadus ELi meetmete järele

Energiapoliitika kuulub ELi ja liikmesriikide jagatud pädevusse ning on väljakujunenud ELi poliitikavaldkond. Hoonete energiatõhususe direktiivi kavandatud muudatused on suures osas kooskõlas vajadusega seda ajakohastada, et kajastada ELi kliima- ja energiaeesmärkide suurenenud ambitsioonikust. See lisandub asjaolule, et komisjoni poolt 2020. aasta septembris avaldatud riiklike energia- ja kliimakavade¹³ kogu ELi hõlmava mõju hindamine näitas, et energiatõhususe valdkonnas on ambitsioonikuses vajakajäämisi: 2,8 protsendipunkti primaarenergia tarbimise ja 3,1 protsendipunkti lõppenergia tarbimise puhul ELis võrreldes praegu kehtivate 2030. aasta eesmärkidega. Läbivaadatud hoonete energiatõhususe direktiivis on seega vaja kogu ELi hõlmavaid lisameetmeid kooskõlas energialiidu juhtimist käsitlevas määruuses ettenähtuga¹⁴.

¹² https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

¹³ https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-assessment-national-energy-climate-plans-2020-sep-17_en

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999&from=ET>

Hooned on kohalik taristu, kuid ebapiisav renoveerimise määr ja põhjalikkus on kõigi ELi liikmesriikide ühine probleem. Põhjused on enamasti mittemajanduslikud ja asjakohased kõigis liikmesriikides. Hoonete CO₂ heite vähendamise trajektoori ja sellega seotud nõudeid hõlmava ühise ELi raamistiku kehtestamine, võimaldades samal ajal kohandamist liikmesriikide oludega, annaks seega väga vajaliku kindluse kõigile renoveerimis- ja ehitustameahela osalistele ning prognoositavuse ja valmisoleku kõigile sidusrühmadele alates tööstusharudest kuni kohaliku ja riikliku tööjõu, erainvestorite ning finantseerimisasutusteni. Varasemad kogemused pikaajaliste renoveerimisstrateegiatega rõhutavad, kui oluline on tagada parem tasakaal paindlikkuse ja ühtlustatud nõuete vahel, et panna kõik liikmesriigid piisavalt pingutama ELi tasandi eesmärkide saavutamiseks.

2.2. Euroopa lisaväärtus

Tugevdatud ühine ELi raamistik motiveerib eri ambitsioonitasemega liikmesriike kiirendama kooskõlastatult ja vajalikus ulatuses energiasüsteemi ümberkujundamist energiatõhusamate hoonete suunas.

Piisavalt tugevad regulatiivsed signaalid – nii olemasolevate kui ka uute hoonete puhul – soodustavad investeringuid hoonete renoveerimisse, aitavad luua töökohti, ergutavad innovatsiooni, suurendavad ehitustoodete ja -seadmete siseturu hüvesid ning avaldavad positiivset mõju ehitusökosüsteemi ja sellega seotud sektorite konkurentsivõimele. Kõik see koos ühiste standardite tugevdatud aluse ja teabele juurdepääsuga aitab tagada, et hoonesektor vähendab kasvuhoonegaaside heidet kõige kulutõhusamal viisil, näiteks mastaabisäästu kaudu.

Hooned ei liigu piiriüleselt, kuid hoonetega seotud rahastamine ning sinna paigaldatud tehnoloogia ja lahendused – alates soojuspumpadest, tõhustatud klaaspindadest või päikesepaneelidest – teevad seda. ELi meetmed toovad kaasa ehitussektori riiklike eeskirjade ajakohastamise, et saavutada CO₂ heite vähendamise eesmärgid, avades kogu maailmas laiemad turud uuenduslikele toodetele ja võimaldades vähendada kulusid, kui seda on kõige rohkem vaja, ning edendades tööstussektori kasvu.

Lisaks toob ELi tegevus hoonete energiatõhususe muudetud direktiivi kaudu mitmesugust kasu: kodanike parem tervis ja suurem heaolu, majanduse elavnemist toetavate kohalike töökohtade loomine, energiaostuvõimetuse leevendamine, sotsiaalne kaasatus, paremad elutingimused, kasvuhoonegaaside heite vähenemine, vastupanuvõime kliimamuutustele ning energiatarbimise ja energiakulude vähendamine. Samuti on see kooskõlas algatusega „Uus Euroopa Bauhaus“¹⁵, milles kutsutakse üles ühendama hoonete ja tehiskeskkonna kestlikkust elukvaliteedi ja sotsiaalse kaasamisega.

• Proportsionaalsus

Seadusandlikus ettepanekus sisalduvaid meetmeid peetakse proportsionaalseks ja need tuginevad maksimaalselt esialgse 2002. aasta direktiivi ning 2010. ja 2018. aasta läbivaatamiste olemasolevale ülesehitusele. Nagu on üksikasjalikult kirjeldatud punktis 3, on mure, mida õiguskontrollikomitee väljendas oma negatiivsetes arvamustes ettepanekule lisatud mõjuhinnangu aruandes esitatud eelistatud variandi proportsionaalsuse ja ELi tasandil ühtlustamise taseme kohta, lahendatud ettepaneku muutmisega, et tagada subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine.

¹⁵

https://europa.eu/new-european-bauhaus/system/files/2021-09/COM%282021%29_573_EN_ACT.pdf

- **Vahendi valik**

Ettepanek sisaldab sisulisi muudatusi hoonete energiatõhususe direktiivis, mida muudeti juba 2018. aastal¹⁶. Seetõttu on vastavalt käesolevale ettepanekule kavas olemasolev direktiiv uuesti sõnastada kooskõlas komisjoni kohustusega, mis on sätestatud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 46¹⁷. Uue õigusaktiga asendatakse varasem direktiiv (EL) 2010/31/EL ja tunnistatakse see kehtetuks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuskontroll**

Hoonete energiatõhususe direktiivi hinnati 2016. aastal¹⁸. Hoonete energiatõhususe direktiivi (2018) viimasest läbivaatamisest tulenevad meetmed võeti hiljuti üle (2020) ning ei olnud võimalik koguda piisavalt andmeid nende mõju kohta, et uus hindamine oleks asjakohane.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Kasutatud on lisameetodeid, et võimaldada kõikehõlmavat konsultatsiooniprotsessi, kus kõik sidusrühmad saavad kaasa rääkida.

- Esialgne mõjuhindang (tegevuskava) avaldati komisjoni [portaalis „Avaldage arvamust!“](#) 22. veebruaril 2021. See oli tagasiside andmiseks avatud neli nädalat ja saadi 243 vastust;
- 30. märtsil 2021 avaldati [portaalis „Avaldage arvamust!“](#) 12 nädalaks avalik konsultatsioon, mis põhines rakendusvahendi EUSurvey struktureeritud veebipõhisel küsimustikul ja oli kooskõlas komisjoni parema õigusloome eeskirjadega. See hõlmas võimalike poliitikavariantide ulatust, liiki ja ülesehitust ning põhines valikvastustega ja avatud küsimustel. Nagu tegevuskava, oli see avatud kõigile. Kokku saadi 535 vastust. Enamik osalejaid olid ettevõtjate ühendused ja äriühingud (52 %), neile järgnesid ELi kodanikud (15 %), valitsusvälised organisatsioonid (12 %) ning kohalikud ja riiklikud ametiasutused (7 %).
- 31. märtsist kuni 3. juunini 2021 korraldati viis sihtotstarbelist seminari. Need üritused korraldati temaatiliselt, et käsitleda poliitikavariantide konkreetseid valdkondi: „Hoonete ja vähese CO₂ heitega hoonefondi visiooni kujundamine“, „Olemasolevate hoonete energiatõhususe miinimumstandardid“, „Hoonete teabevahendite tugevdamine (keskendudes energiamärgistele)“, „Rohe- ja digipöörde edendamine“ ning „Juurdepääsetav ja taskukohane rahastamine – energiaostuvõimetus“. Igal seminaril osales keskmiselt üle 200 osaleja.
- Sidusrühmade täiendav kaasamine on toimunud sihtotstarbelisuse põhimõttel.

Komisjon teavitas ka riikide delegatsioone ja haldusasutusi ning kogus nende seisukohti energeetika töörühma, hoonete energiatõhususe komitee ja kooskõlastatud meetme üldkoosolekutel.

3.1. Kokkuvõte sidusrühmade seisukohtadest

¹⁶ 2018. aastal direktiiv (EL) 2018/844.

¹⁷ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

¹⁸ COM(2016) 765 final https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-2016-408-final_en_0.pdf

Selge enamus avalikus konsultatsioonis osalenutest toetas hoonete energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamist (seda pooldas 75 % vastanutest). 61 % osalejatest oli seisukohal, et hoonete energiatõhususe direktiivi pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid käsitlevaid sätteid tuleks muuta, ning 89 % toetas võimalust tugevdada järelevalvet liikmesriikide pikaajalistes renoveerimisstrateegiates kindlaks määratud eesmärkide üle. 84 % pooldas heitevabade hoonete määratlemist hoonete energiatõhususe direktiivis. 73 % vastanutest oli arvamusel, et hoonete energiatõhususe direktiiv võiks aidata muuta kättesaadavaks ja juurdepääsetavaks suurema hulga hoonetega seotud energiatõhususe andmeid. Energiamärgiseid tuleb ajakohastada ja kvaliteeti tuleb parandada selge enamuse arvates (65 %) ning veelgi tugevamini toetati energiamärgiste ühtlustamist (76 %).

Rohkem kui kaks kolmandikku vastanutest (68 %) pooldas hoonete energiatõhususe direktiivi meetmete lisamist, et anda aru kogu olulusringi CO₂ heite kohta (tootmine ja ehitamine, kasutamine ja olulusringi lõpp). Mis puudutab e-liikuvust, siis toetasid vastajad üldiselt rangemate nõuete kehtestamist. Üle kolme neljandiku (77 %) vastanutest pooldas renoveerimistoetuse sidumist renoveerimise põhjalikkusega ning 68 % leidis, et oleks kasulik esitada mõiste „põhjalik renoveerimine“ õiguslik määratlus. Rahastamise puhul väljendati ka seminaridel üldist seisukohta, et see peaks olema kättesaadavam otsetoetuste, maksusoodustuste, energiatõhususe hüpoteekide ja muud liiki stimuleerimismehhanismide kombineerimise kaudu ning et sellega peaksid kaasnema sätted, mis käsitlevad juurdepääsu ühtsetele kontaktpunktile. Leiti, et kõige olulisem poliitikameede energiaostuvõimetuse vähendamiseks on suunatud rahaline toetus väiksema ja keskmise sissetulekuga leibkondadele.

Poliitikaseminaridel nõustuti avaliku konsultatsiooniga üldise suuna osas ja nende käigus anti kasulikku lisateavet.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Käesolev ettepanek põhineb 2016. aasta hindamisel ning hoonete energiatõhususe direktiivi rakendamisel saadud andmetel ja kogemustel. Teadusuuringute Ühiskeskus toetas nõuetele vastavuse ja liikmesriikide tavade analüüsi ja hindamist. Hoonete energiatõhususe direktiivi kooskõlastatud meetmete algatuse raames analüüsiti riikide kogemusi hoonete energiatõhususe direktiivi rakendamisel. Lisaks tugineb komisjon kasvavale hulgale eelretsenseeritud empiirilistele uuringutele ja mitmele olemasolevale või hiljuti lõpule viidud toetuslepingule.

Mõju ja halduskulude kvantitatiivset ja kvalitatiivset hindamist ning sidusrühmade panuse analüüsi toetas spetsiaalne tehnilise toe leping¹⁹. Lepingu raames analüüsiti modelleerimisvahendeid, et kajastada hoonefondi ning laiemat makromajanduslikku ja sotsiaalset mõju. Peamised statistilised andmed ja andmed, mida kasutatakse ka kasutatud mudelite aluseks oleva andmekogumi täitmiseks, on seotud hoonefondi vaatluskeskuse ja EUROSTATi näitajatega. Hinnati ka mitme programmi „Horisont 2020“ raames rahastatud käimasoleva teadus- ja innovatsiooniprojekti tulemusi, mis oli analüüsile sisendiks.

Käesolev ettepanek tugineb ka 2030. aasta kliimaeesmärgi kava mõjuhinnangus kogutud tõenditele ja muudes rohelise kokkuleppe algatustes kogutud asjassepuutuvale tõendusmaterjalile. Nagu ka muude poliitikapaketi „Eesmärk 55“ ettepanekutes, võetakse hindamise lähtealuses arvesse ELi ajakohastatud võrdlusstsenaariumi, mis hõlmab ELi ja

¹⁹ Tehniline abi hoonepoliitika ja renoveerimisega seotud poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks; toetus direktiivi 2010/31/EL (hoonete energiatõhususe kohta) mõju eelhindamiseks ja läbivaatamiseks, komisjoni talituse taotlus 2020/28 – ENER/CV/FV2020–608/07; kliimameetmete peadirektoraat CLIMA.A4/FRA/2019/0011.

liikmesriikide energiasüsteemide arengu ja kasvuhoonegaaside heite prognoose kehtiva poliitikaraamistiku korral ning võtab arvesse ka COVID-19 mõju.

- **Mõjuhindang**

Mõjuhindangu esitatud analüüs kinnitas, et hoonete energiatõhususe direktiivi raamistik ei ole 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamiseks piisav. Eelkõige ei ole kehtestatud konkreetset meetet, et kõrvaldada mittemajanduslikud tõkked, mis takistavad hoonete energiatõhusat renoveerimist.

Mõjuhindangu projekt esitati kaks korda komisjoni õiguskontrollikomiteele. Pärast esimest negatiivset arvamust esitas komitee teise lõpliku negatiivse arvamuse,²⁰ milles rõhutati vajadust poliitiliste suuniste järele selle kohta, kas ja millistel tingimustel võiks hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamise ettepanekuga edasi minna. Komitee selgitas, et ta jäi negatiivse arvamuse juurde, sest mõjuhindangu projektis ei suudetud 1) selgelt nimetada lünka, mida hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine peaks täitma, võttes arvesse paketi „Eesmärk 55“ ülejäänud ettepanekuid; 2) veenvalt näidata vajadust ühtlustatud ELi tasandi meetmete järele, võttes arvesse liikmesriikide hoonesektori heterogeensust, ning 3) piisavalt selgitada eelistatud poliitikavariantide paketi eri üksikkomponentide valimise põhjust.

Euroopa Komisjoni töömeetoditega antakse institutsioonidevaheliste suhete ja tulevikusuundade eest vastutavale asepresidendile volitused kiita heaks sellise algatuse jätkamine, mille kohta õiguskontrollikomitee on esitanud teise negatiivse arvamuse.

Võttes arvesse selle algatuse poliitilist tähtsust, selle rolli 2021. aasta juuli ettepanekute paketi „Eesmärk 55“, meetmete võtmise kiireloomulisust hoonete renoveerimise valdkonnas ja asjaolu, et õiguskontrollikomitee väljendatud vajadust poliitiliste suuniste järele saaks kohandatud õigusakti ettepanekus rahuldavalt täita, pidas komisjon ka institutsioonidevaheliste suhete ja tulevikusuundade eest vastutava asepresidendi kokkulepet silmas pidades otstarbekaks hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamist jätkata.

Komisjon leiab, et komitee järeldus, mille kohaselt hoonete energiatõhususe direktiivi roll paketi „Eesmärk 55“ ei ole piisavalt selge, kajastab tema hinnangut mõjuhindangu projekti kvaliteedile, mitte põhimõttelist muret paketi „Eesmärk 55“ üldise poliitikameetmete kombinatsiooni pärast. Samuti on oluline märkida, et õiguskontrollikomitee arvamustega antakse hinnang mõjuhindangu projekti kvaliteedile, mitte sellega seotud seadusandlikele ettepanekutele. Reguleerivate meetmete, hinnakujundusmehhanismide ja eesmärkide koosmõju on selgitatud käesoleva seletuskirja eespool esitatud punktides. Selles visandatakse hoonete energiatõhususe direktiivi kavandatud läbivaatamine samal viisil nagu visandati kõiki teisi paketi „Eesmärk 55“ ettepanekuid, mida kõiki toetasid eraldi mõjuhindangu aruanded, millele komitee andis positiivse hinnangu.

Komisjon on hoolikalt kaalunud komitee seisukohta, et mõjuhindangu projektis ei esitatud piisavalt kindlaid tõendeid, mis toetaksid eelistatud poliitikameetmete kogumit, eelkõige seoses selles kavandatud ühtlustamisega ELi tasandil. Seda arvesse võttes on komisjon kaldunud kõrvale mõjuhindangu projektis esitatud võimalusest kehtestada ELi tasandi energiatõhususe miinimumstandardite järkjärguline ja ajaliselt rangemaks muutmine teatavat liiki hoonete puhul, millega kaasneb liikmesriikide kohustus võtta kasutusele riiklikud energiatõhususe miinimumstandardid kõigi muude hoonete jaoks. Nüüd tehakse ettepanek, et riiklikud energiatõhususe miinimumstandardid on vabatahtlikud ja riiklike hoonefondide

²⁰

<https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/>

erinevusi võetakse rohkem arvesse, andes liikmesriikidele suurema paindlikkuse kavade koostamisel, et saavutada 2050. aastaks eesmärk muuta hoonefond heitevabaks.

Siiski on kõige halvemate tõhususnäitajatega hoonete puhul säilitatud ELi tasandi energiatõhususe miinimumstandardid, et kõik astuksid piisavalt esialgseid samme hoonete puhul, kus on võimalik saavutada suurim energiatõhususe kasv, kasvuhoonegaaside heite vähenemine ja ühiskondlikud kaasnevad hüved. Liikmesriikidel on õigus kehtestada nende hoonete jaoks konkreetsed tähtajad, et tagada 2040. ja 2050. aastaks kõrgemad energiatõhususe klassid. Kui liikmesriigid kehtestavad riiklikud energiatõhususe miinimumstandardid, tuleks nende kavandamisel silmas pidada riiklikku tegevuskava ning 2030., 2040. ja 2050. aastaks seatud riiklikke eesmärke, mille liikmesriigid kehtestavad osana oma riiklikest hoonete renoveerimise kavadest, et saavutada 2050. aastaks üldine CO₂ heite vähendamise eesmärk.

Paraku on kõige halvemate tõhususnäitajatega hooned, mis on hõlmatud ELi tasandi energiatõhususe miinimumstandarditega, ka hooned, kus on vaja teha põhjalikumaid renoveerimistöid ja mille puhul CO₂ hindadega pakutavad stiimulid on kõige tõenäolisemalt ebapiisavad, võttes arvesse seda allsektorit mõjutavaid ulatuslikke turutõrkeid kõigis liikmesriikides. Oluline on see, et kuna neid hooned hõlmavas elamusegmendis elavad kõige vähem kaitstud leibkonnad, peetakse kavandatud meetet (ja seda toetavat mitmeaastast finantsraamistikku) väga oluliseks kliimamuutustega seotud üleminekuks, milles kedagi ei jäeta kõrvale. Lisaks nähakse ettepanekuga ette pikem tähtaeg eluhoonete järkjärguliseks üleminekuks ja ELi tasandi energiatõhususe miinimumstandardite järgimiseks võrreldes avaliku sektori asutuste omanduses olevate hoonete ja muude mitteeluhoonetega.

Lisaks eeltoodule on ettepanekut muudetud, muutes märkimisväärse hulga energiamärgise elemente vabatahtlikuks. Võrreldes mõjuhinnangu projektis eelistatud variandiga, mille puhul enamik meetmeid olid kohustuslikud, pakub käesolev ettepanek liikmesriikidele suuremat paindlikkust. Uute nõuete kehtestamise asemel on prioriteediks seatud ka olemasolevad mehhanismid, eelkõige leevendades riiklike hoonete renoveerimise kavade nõudeid ning integreerides need täielikult riiklikesse energia- ja kliimakavadesse.

Sellest tulenev ettepanek jätab liikmesriikidele suure manööverdamisruumi, et kohandada oma hoonete regulatiivset ja rahastamispoliitikat riiklike ning kohalike oludega, saavutamaks ühine üldine eesmärk. Hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamise panust üldisesse paketti „Eesmärk 55“ ei vähendata, kuid peamine vastutus selle elluviimise eest lasub liikmesriikidel, mida ei olnud esialgu kavandatud, järgides nõuetekohaselt subsidiaarsuse põhimõtet. Liikmesriike kutsutakse üles kavandama ja rakendama asjakohaselt ambitsioonikaid riiklikke hoonete renoveerimise kavasid, võttes nõuetekohaselt arvesse oma jõupingutuste jagamise määruse eesmärke ja hoonesektoris kütteainete kasutamisest tuleneva heite kavandatud piirmäära. Komisjon võtab seda riiklike hoonete renoveerimiskavade hindamisel arvesse.

Läbivaatamisklauslis viidatakse sõnaselgelt komisjoni hinnangule selle kohta, kas ELi hoonetega seotud meetmed, sealhulgas CO₂ heite maksustamine, tagavad piisava edasimineku, et saavutada 2050. aastaks täielikult süsiniku- ja heitevaba hoonefond, või tuleb hiljemalt 2027. aasta lõpuks kehtestada liidu tasandil siduvad lisameetmed, näiteks kogu ELi hõlmavad rangemad energiatõhususe miinimumstandardid.

Täpsemad märkused komitee järelduste kohta on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangu I lisas. Mõjuhinnangus analüüsitakse probleemi ja tehakse kindlaks võimalikud meetmed renoveerimise määrade ja põhjalikkuse suurendamiseks, uute ja olemasolevate hoonete CO₂ heite vähendamiseks ning hoonete tõhusamaks moderniseerimiseks digitaliseerimise toel. See koondab nelja põhivarianti, mis on reastatud üha suureneva

ambitsioonikustaseme järgi: madalad, mõõdukad, kõrged ja kõrgemad eesmärgid. Eelisvariandiks nimetatakse seal 3. varianti. Pärast õiguskontrollikomitee asjakohaseid järeldusi vaadati hoonete energiatõhususe direktiivi ettepanek läbi, ning nüüd on selle aluseks olemasolevate hoonete puhul 2. variandi (mõõdukad eesmärgid) ning teabevahendite ja uute hoonete puhul 3. variandi (kõrgemad eesmärgid) kombinatsioon.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Hoonete energiatõhususe direktiivi 2018. aasta läbivaatamise peamine eesmärk oli vähendada halduskoormust. Oli prognoositud, et eelistatud poliitikavariandi meetmed üheskoos vähendaksid halduskoormust peaaegu 100 miljoni euro võrra aastas²¹.

Käesoleva läbivaatamise peamine eesmärk koos muude paketi „Eesmärk 55“ ettepanekute ehitusalaste aspektidega on viia hoonesektor kooskõlla liidu tõhustatud kliimaeesmärkidega. Tõhususe tagamiseks on vaja uusi ja ajakohastatud nõudeid. Need nõuded mõjutavad peamiselt liikmesriikide riigi ja kohaliku tasandi haldusasutusi ning vähemal määral hoonete omanikke ning tuginevad peamiselt juba olemasolevatele menetlustele ja struktuuridele. Neil on sobiv ambitsioonikuse tase – ühelt poolt selleks, et saavutada roheline kokkuleppe eesmärgid ning samal ajal anda ettevõtjatele ja lõpptarbijatele aega kohaneda.

Nagu mõjuhinnaangus märgitud, vähendavad energiamärgiste digitaliseerimine ning andmevahetust ja andmebaase käsitlevad uued sätted siiski haldus- ja nõuete täitmisega seotud kulusid ning hõlbustavad hoonete renoveerimisega seotud haldusmenetlusi.

- **Põhiõigused**

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta²² artikliga 37, mille kohaselt kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamine tuleb integreerida liidu poliitikasse ning tagada kestliku arengu põhimõtte kohaselt.

See on koostatud seoses harta artiklis 17 sätestatud õigusega omandile ja põhineb harta artiklil 34, milles „tunnistatakse ja austatakse õigust [...] eluasemetoetusele, et tagada liidu õiguse ning siseriiklike õigusaktide ja tavadega ettenähtud eeskirjade kohaselt rahuldav elu kõigile neile, kellel puuduvad piisavad elatusvahendid“.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet. Sellega muudetakse kehtivat direktiivi ning see tugineb suures osas juba olemasolevatele struktuuridele ja eeskirjadele.

5. MUUD KÜSIMUSED

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Pärast seda, kui kaasseadusandjad on uuesti sõnastatud direktiivi vastu võtnud, võtab komisjon selle ülevõtmise hõlbustamiseks järgmised meetmed:

- koostab vastavustabeli, mis toimib ülevõtmise kontrollnimekirjana nii liikmesriikide kui ka komisjoni jaoks;
- korraldab kohtumisi liikmesriikide ekspertidega, kes vastutavad direktiivi eri osade ülevõtmise eest, et arutada, kuidas neid üle võtta ja küsitavustele lahendus leida, kas

²¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:4908dc52-b7e5-11e6-9e3c-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>

hoonete energiatõhususe direktiivi kooskõlastatud meetme raames või komitee vormis;

- on kättesaadav kahepoolseteks kohtumisteks ja telefonikõnedeks liikmesriikidega, kui tekib küsimusi direktiivi ülevõtmise kohta;
- pärast ülevõtmise tähtaja saabumist teeb komisjon põhjaliku hindamise selle kohta, kas liikmesriigid on direktiivi täielikult ja nõuetekohaselt üle võtnud.

Ettepanek täiendab juhtimist käsitlevat määrust,²³ millega tagatakse läbipaistev ja usaldusväärne kavandamis-, aruandlus- ja järelevalvesüsteem, mis põhineb riiklikel energia- ja kliimakavadel ning liikmesriikide ühtlustatud eduaruannetel. Alates 2023. aastast peavad liikmesriigid esitama iga kahe aasta tagant aruande kavade elluviimisel tehtud edusammude kohta, samuti peavad nad 30. juuniks 2023 esitama kava ajakohastatud versiooni projekti ja 30. juuniks 2024 lõpliku ajakohastatud versiooni. Hoonete renoveerimiskavade esitamisel järgitakse riiklike energia- ja kliimakavade tsükleid, välja arvatud esimese hoonete renoveerimise kava puhul.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Artikli 32 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid edastavad oma ülevõtmismeetmed koos vastavustabeliga. See on kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega (kohtuasi C-543/17), mille kohaselt peavad liikmesriigid ülevõtmisega seotud riigisisestest meetmetest teatamisel esitama teatistes piisavalt selge ja täpse teabe, kus osutatakse sellele, millised direktiivi sätted milliste riigisiseste õigusnormidega üle võetakse. See teave tuleb esitada iga kohustuse kohta, mitte üksnes artikli tasandil. Kui liikmesriigid seda kohustust täidavad, ei ole neil põhimõtteliselt vaja edastada komisjonile ülevõtmise kohta selgitavaid dokumente.

- **Ettepaneku erisätete üksikasjalik selgitus**

Direktiivi 2010/31/EL muudetakse järgmiselt, et viia uusi ja olemasolevaid hooneid ning teabevahendeid käsitlevad sätted vastavusse Euroopa roheline kokkuleppega, ajakohastada selle sisu vastavalt tehnika arengule ja lihtsustada selle ülesehitust ning tagada tugevdatud rahastamis- ja jõustamismehhanismid.

- Teemat muudetakse rõhutamaks, et hoonete energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastamise ettepanekus esitatakse visioon heitevaba hoonefondi saavutamisest 2050. aastaks, ning et kajastada uut täiendavat CO₂ parameetrit, millega mõjutatakse otsustama vähese CO₂ heitega lahenduste kasuks. Kuigi ettepaneku keskmes on kasutuslike kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, tehakse esimesed sammud, et vähendada CO₂ heidet hoone kogu olelusringi jooksul.
- Artiklisse 2 lisatakse uus heitevaba hoone määratlus: hoone, mille energiatõhusus on väga suur kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega ja kus väga väike veel vajalik energiakogus on täielikult kaetud taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga hoone, piirkonna või kogukonna tasandil, kui see on tehniliselt teostatav (eelkõige need, mis on toodetud kohapeal, taastuenergia kogukonnas või taastuenergia või kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi heitsoojuse abil). Heitevabad hooned muutuvad uute hoonete uueks standardiks, tasemeks, mis tuleb saavutada põhjaliku renoveerimisega alates 2030. aastast, ja visiooniks 2050. aasta hoonefondi jaoks. Artiklis 2 selgitatakse ka liginullenergiahoone määratlust, mis jääb uute hoonete puhul standardiks kuni heitevabade hoonete standardi kohaldamiseni ja

²³ Määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist.

muutub tasemeks, mis tuleb saavutada põhjaliku renoveerimisega kuni 2030. aastani. Selles on uus mõiste „põhjalik renoveerimine“ määratletud kui hoonete renoveerimise kuldstandard ja „etapiviisiline põhjalik renoveerimine“, et hõlbustada selle elluviimist. Artiklis 2 on esitatud „hüpoteegiportfelli standardite“ määratlus kui mehhanism, mis motiveerib hüpoteeklaenuandjaid parandama oma hooneportfelli energiatõhusust ja julgustab potentsiaalseid kliente muutma oma kinnisvara energiatõhusamaks.

- Artiklit 3, mis käsitleb **riiklikke hoonete renoveerimise kavasid** (varem nimetati neid pikaajalisteks renoveerimisstrateegiateks), muudetakse paremini toimivaks. Järelevalveraamistikku tugevdatakse sellega, et komisjon hindab riiklike hoonete renoveerimise kavade projekte ning riikliku energia- ja kliimakava protsessi raames antakse soovitusi. Selleks et hõlbustada teabe esitamist ja hindamist komisjoni poolt ning parandada riiklike kavade võrreldavust, on II lisas esitatud ühine vorm, mis sisaldab kohustuslikke ja vabatahtlikke elemente. Kohustuslikud elemendid, mille kohta tuleb aru anda, hõlmavad piirkondlikke ja naabruskondlikke lähenemisviise, sealhulgas taastuvenegiakogukondade ning kodanike energiakogukondade rolli. Hoonete renoveerimiskavad esitatakse osana riiklikest energia- ja kliimakavadest ning nende ajakohastatud versioonidest; erandkorras tuleb esimene kava projekt esitada 30. juuniks 2024, et võtta arvesse hoonete energiatõhususe muudetud direktiivi vastuvõtmise ja jõustumise aega. Riiklike eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest ja hoonete renoveerimiskavade panusest riiklike ja liidu eesmärkide saavutamisse antakse aru juhtimist käsitleva määruse kohase aruandluse raames, mis tuleb esitada iga kahe aasta tagant.
- Ajakohastatakse artiklit 4 (endine artikkel 3) hoonete energiatõhususe arvutamise metoodika kohta koostoimes I lisaga, et selgitada mõõdetud energiakasutuse võimalikku kasutamist energiatõhususe arvutamisel ja kontrollida arvutatud energiakasutuse õigsust. Artiklis täpsustatakse, kuidas võtta arvesse taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, näiteks laadimispunktide ja energiakogukondadest tarnitud energia kohapealset kasutamist.
- Artiklit 5 (endine artikkel 4) energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamise kohta muudetakse, et viia kaitstud hoonetega seotud täielik erand, mis oli varem võis kohaldada, kooskõlla tehnika arenguga, mis võimaldab parandada selliste hoonete energiatõhusust nende tehnilist laadi ja välimust muutmata.
- Kulutõhusate tasemete arvutamist käsitlev artikkel 6 (endine artikkel 5) viiakse kooskõlla rohelise kokkuleppega, täpsustades, et väikseimate kulude kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta kasvuhoonegaaside saastekvootide kulusid ning energiakasutuse keskkonna- ja tervisemõjusid. Komisjon vaatab kulutõhususe metoodika läbi 30. juuniks 2026.
- Artikkel 7 koondab kõiki **uusi hooneid** käsitlevaid sätteid:
 - (a) selles täpsustatakse, et alates 2030. aastast peavad uued hooned olema heitevabad; alates 2027. aastast peavad uued üldkasutatavad hooned olema heitevabad. Heitevabadele hoonetele esitatavad erinõuded on sätestatud III lisas;
 - (b) uute hoonete olulusringi globaalse soojendamise potentsiaal (GWP) tuleb arvutada alates 2030. aastast vastavalt taseme(te) raamistikule, andes seega teavet uute ehitiste kogu olulusringi jooksul tekkivate heitkoguste kohta. Kogu olulusringi jooksul tekkivad heitkogused on eriti olulised suurte hoonete puhul,

mistõttu heitkoguste arvutamise kohustust hakatakse suurte hoonete puhul (mille kasulik põrandapind on suurem kui 2 000 ruutmeetrit) kohaldama juba alates 2027. aastast.

- (c) Liikmesriigid käsitlevad uute hoonete puhul hoone energiatõhususest kaugemale ulatuvaid olulisi mõõtmeid, nimelt tervislikke sisekliimatingimusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilisusega seotud riske ja puuetega inimeste juurdepääsuvõimalusi. Samuti käsitlevad nad süsinikdioksiidi sidumist, mis on seotud CO₂ säilitamisega hoones või selle välispiirdes.
- Olemasolevaid hooneid ja rahalist toetust käsitlevad artiklid 8–10 ja 15 hõlmavad järgmist.
 - (d) Praeguseid sätteid **olulise rekonstrueerimise kohta**, mis annavad võimaluse kohaldada kehtivaid energiatõhususe miinimumstandardeid (tagada minimaalne renoveerimise põhjalikkus) ning käsitleda ka struktuurseid parandusi, kliimamuutustega kohanemist, ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist ja puuetega inimeste juurdepääsu, **täiendatakse uute ELi tasandi energiatõhususe miinimumstandarditega** (mis suurendavad renoveerimismäärasid) halvimate tõhususnäitajatega avaliku sektori (st avaliku sektori asutustele kuuluvad hooned ja hooneosad) ja mitteeluhoonete jaoks. Nende kohaselt tuleb energiatõhususe klassi G kuuluvaid hooneid renoveerida ja täiustada vähemalt nii, et need saavutaksid hiljemalt 2027. aastaks energiatõhususe klassi F ja hiljemalt 2030. aastaks vähemalt energiatõhususe klassi E ning et halvimate tõhususnäitajatega elamud saavutaksid 2030. aastaks vähemalt klassi F ja 2033. aastaks vähemalt klassi E. Keskendumine hoonefondi kõige kehvema tõhususega klassidele tagab, et jõupingutused keskenduvad hoonetele, millel on suurim potentsiaal CO₂ heite vähendamiseks, energiaostuvõimetuse leevendamiseks ning laiemas sotsiaalse ja majandusliku kasu saavutamiseks. Samuti kehtestavad liikmesriigid riiklike hoonete renoveerimise kavade osana konkreetseid tähtajad, et saavutada 2040. ja 2050. aastaks kõrgemad energiatõhususe klassid (artikli 9 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluvate hoonete puhul) kooskõlas nende riikliku hoonefondi heitevabadeks hooneteks muutmise viisiga. Lisaks artikli 9 lõike 1 kohastele energiatõhususe miinimumstandarditele on liikmesriikidel võimalus lisada oma riiklikesse renoveerimiskavadesse riiklikud energiatõhususe miinimumstandardid. Liikmesriigid peavad toetama energiatõhususe miinimumstandardite järgimist tugiraamistikuga, mis hõlmab rahalise abi andmist eelkõige vähekaitsitud leibkondadele ja energiaostuvõimetutele või sotsiaalelamutes elavatele inimestele, tehnilist abi ning järelevalvemehhanisme. Kavandatud sätted võimaldavad liikmesriikidel vabastada mitu liiki hooneid energiatõhususe miinimumstandardi nõuetele vastamise kohustusest.
 - (e) Kasutusele võetakse vabatahtlikud renoveerimispassid sellistele hooneomanikele, kes plaanivad oma hoonet etapi kaupa renoveerida. Liikmesriigid peavad võtma kasutusele renoveerimispasside süsteemi, mis põhineb komisjoni poolt 2024. aasta lõpuks rajataval ühisel raamistikul, et anda oma kodanikele juurdepääs selle vahendi kasutamisele.
 - (f) Rangemad sätted, mis käsitlevad renoveerimisega seotud takistuste ja tõkete kõrvaldamist ning rahaliste stiimulite kasutuselevõttu kõigi ehitusökosüsteemi sidusrühmade jaoks kättesaadavate ühtsete kontaktpunktide kaudu, et käsitleda

kõiki hoonete renoveerimist takistavaid tegureid, mitte ainult kulusid, ja et liikmesriigid edendaksid asjakohast koolitustegevust. Suuremad rahalised stiimulid ja tehnilise toe meetmed on suunatud põhjaliku renoveerimise projektidele ja projektidele, mis hõlmavad suurt hulka hooneid ning toovad kaasa märkimisväärse üldise energiasäästu. Sama eesmärki silmas pidades peaks liikmesriikidel alates 2027. aastast olema keelatud subsideerida fossiilkütustel töötavaid katlaid, kuna 2020. aastate keskpaigas ostetud katel võib selle keskmist kasutusiga arvestades veel 2050. aastal kasutusel olla.

- (g) Selleks et soodustada otseheiteta küttesüsteemide kiiret kasutuselevõttu ja vältida seda, et investeeringud uutesse fossiilkütustel põhinevatesse kateldesse muutuksid kasutuskõlbmatuks varaks, ei tohiks heitevabad hooned tekitada kohapeal CO₂ heidet ning liikmesriigid võivad otsustada, et kasutavad elektrienergia puhul primaarenergiategurit, mis on kooskõlas ELi keskmisega²⁴.
- (h) Lisaks peavad liikmesriigid suunama oma rahalise toetuse energiaostuvõimetuse leevendamisele ja sotsiaalelamute toetamisele ning kaitsma üüriidumeid pärast renoveerimist ebaproportsionaalse üüritaseme eest.

Õiguskontrollikomitee arvamuste järelmeetmena ei vasta energiatõhususe miinimumstandardeid käsitlev valitud variant otseselt ühelegi neljast võimalusest, mida analüüsi komiteele esitatud mõjuhindangu projektis. Ettepanekut on subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet silmas pidades hoolikalt muudetud, võttes arvesse hoonefondi erinevusi eri liikmesriikides ning pakkudes liikmesriikidele paindlikkust oma konkreetsete olude arvessevõtmisel ja riikliku hoonefondi parandamisel vastavalt vajadusele. Selle kohaselt võetakse kogu ELis tähelepanu keskmesse 15 % kõige väiksema energiatõhususega hoonetest iga liikmesriigi hoonefondis, et maksimeerida energiasäästu, kulutõhusust ja energiaostuvõimetuse leevendamise mõju ning ELi kliima- ja energiaeesmärkide saavutamise seotud laiemat sotsiaalset ja majanduslikku kasu.

- Eelmine artikkel 8 on ümber struktureeritud. Artiklis 11 keskendutakse ainult **hoone tehnosüsteemidele** ja kehtestatakse selge õiguslik alus fossiilkütustel põhinevate katelde kasutamise riiklikule keelule, mis võimaldab liikmesriikidel kehtestada soojusgeneraatoritele nõudeid, mis põhinevad kasvuhoonegaaside heitel või kasutatava kütuse liigil. Mitu liikmesriiki peab selliseid meetmeid oluliseks, et saavutada vähese CO₂ heitega hoonefond ning parandada õhu kvaliteeti ja inimeste tervist. See säte käsitleb praegust õiguskindlusetust küsimuses, kas sellised keelud on lubatud ökodisaini direktiivi artikli 6 lõike 1 ja ELi aluslepingute kohaste vabaturu eeskirjade alusel. Tunnistades hea siseõhu kvaliteedi tähtsust tervislike hoonete tagamisel, on vaja uutes hoonetes ja võimaluse korral ka oluliselt rekonstrueeritavates olemasolevates hoonetes paigaldada mõõte- ja kontrolliseadmed siseõhu kvaliteedi seireks ja reguleerimiseks.
- **Kestliku liikuvuse taristut** käsitlev artikkel 12 viiakse kooskõlla suuremate kliimaeesmärkidega, muutes praegused nõuded rangemaks. Kaablite eelpaigaldamine muutub normiks kõigi uute ja oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul ning erilist tähelepanu pööratakse laadimispunktide kasutuselevõtule uutes ja renoveeritud büroohoonetes. Laadimispunktid peavad võimaldama arukat laadimist ning liikmesriigid peavad kõrvaldama laadimispunktide eluhoonetesse paigaldamisega seotud tõkked, tagades nõude „õigus ühendada“ täitmise kooskõlas alternatiivkütuste

²⁴ Kooskõlas energiatõhususe direktiiviga.

taristu määruse ettepaneku asjakohaste sätetega. Lisaks kehtestatakse uute ja oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul kohustus rajada jalgrattaparklad, et kõrvaldada tõkked jalgrattasõidult, mis on kestliku ja heitevaba liikuvuse keskne element.

- Artikli 13 eesmärk on pöörata alates 2026. aastast rohkem tähelepanu suurte mitteeluhoonete **nutivalmiduse näitajale**. Selleks et hõlbustada hoonetega seotud uute teenuste arendamist, tagatakse **ehitusandmeid** käsitleva uue artikliga 14, et hoone omanikul, üürnikul ja haldajal või kolmandatel isikutel on juurdepääs hoonesüsteemide andmetele. Komisjon kehtestab rakendusaktiga uued eeskirjad andmete koostalitlusvõime ja andmetele juurdepääsu kohta.
- Artiklitega 16–19 parandatakse juba kehtivaid sätteid **energiamärgiste**, nende väljaandmise ja kuvamise ning andmebaaside kohta.
 - (i) Võrreldavuse tagamiseks kogu liidus peavad kõik energiamärgised 2025. aastaks põhinema energiatõhususe klasside ühtlustatud skaalal ja vastama V lisas esitatud vormile.
 - (j) Energiatõhususe klasse muudetakse, pidades silmas ühist nägemust heitevaba hoonefondi loomisest 2050. aastaks, võttes samal ajal arvesse riiklikke erinevusi hoonefondis: kõrgeima klassi A puhul on tegemist heitevaba hoonega, samas kui madalaim klass G hõlmab 15 % kõige väiksema energiatõhususega hooneid riiklikus hoonefondis. Selline liigitamise muutmine tagab liikmesriikide vahel võrreldavad jõupingutused, et järgida kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe miinimumstandardeid vastavalt artiklile 9. Näitaja, mille alusel hooneid hinnatakse (primaarenergiatarbimine kWh/m² aastas), jääb samaks ning seda täiendab kasutuslike kasvuhoonegaaside heite ja taastuenergia näitaja. Muude näitajad võivad liikmesriigid ise valida, kasutades väljapakutud vahendite kogumit, mida iga liikmesriik saab oma tingimuste järgi kohandada.
 - (k) Madalamate klasside D–G energiamärgiste kehtivust lühendatakse viiele aastale, et need sisaldaksid ajakohastatud teavet, mis aitab kodanikel tarbimist vähendada. Teatavatel lihtsamatel juhtudel peab energiamärgiste ajakohastamiseks olema võimalik kasutada lihtsustatud menetlusi ning energiamärgised tuleb väljastada digitaalsel kujul. Kehtestatakse meetmed väljastatud sertifikaatide usaldusväärsuse suurendamiseks (kohapealne kontroll ja kvaliteedikontroll).
 - (l) Hoonefondi parem hõlmatus energiamärgistega on selle energiatõhususe parandamise eeltingimus, kuid samal ajal peaksid liikmesriigid tagama, et need märgised oleksid taskukohased. Energiamärgise omamise kohustust laiendatakse oluliselt rekonstrueeritavatele hoonetele, hoonetele, mille üürilepingut uuendatakse, ja kõigile üldkasutatavatele hoonetele. Müügiks või üürimiseks pakutavatel hoonetel või hoone osadel peab olema energiamärgis ning energiatõhususe klass ja see näitaja tuleks esitada kõikides kuulutustes, et tagada energiatõhususe asjakohasus müügi- ja renditurul. Kõigis hoonetes, mida avaliku sektori asutused kasutavad ja kus üldsus sageli käib, peab olema nähtavale kohale paigutatud energiamärgis, olenemata asjaomase hoone suurusest.
 - (m) Liikmesriigid loovad hoonete energiamärgiste riiklikud andmebaasid, mis võimaldavad koguda ka andmeid hoonete renoveerimispasside ja

nutivalmiduse näitajate kohta. Teave riiklikest andmebaasidest edastatakse hoonefondi vaatluskeskusele komisjoni väljatöötatava vormi alusel.

- Praegused inspekteerimisi käsitlevad sätted koondatakse kokku ja neid täpsustatakse, et hõlbustada nende rakendamist, lisades ventilatsioonisüsteemid hoonete energiatõhususe direktiivi nende meetmete hulka, mille eesmärk on parandada siseõhu kvaliteeti. Renoveerimise või uute ehitustööde kvaliteedi ja usaldusväärsuse tagamiseks nähakse ette riiklike inspekteerimiskavade või alternatiivsete vahendite loomine, et kontrollida, kas üleantud ehitus- ja renoveerimistööd vastavad hoone kavandatud energiatõhususele ning suurendavad kodanike rahulolu ja usaldust. Samuti peab integreeritud renoveerimistööde pakkujatel olema juurdepääs sertifitseerimis- või kvalifitseerimissüsteemidele, et tagada nende tööde usaldusväärne kvaliteet. Mitteeluhoonete puhul tuleks alates 2030. aastast alandada hoonete automatiseerimis- ja juhtimissüsteemide kohustusliku paigaldamise künnist ning uued eluhooned ja oluliselt rekonstrueeritavad eluhooned peavad olema varustatud teatavate jälgimis- ja kontrollifunktsioonidega, et parandada ja optimeerida nende juhtimist ja käitamist.
- **Hoonepoliitika jõustamine** on äärmiselt oluline, et tagada reaalsete edusammude tegemine kohapeal. Praegusi sõltumatuid kontrollisüsteeme laiendatakse nii, et need hõlmaksid renoveerimispasse ja nutivalmiduse näitajaid. Järelevalve ja täitmise tagamine, sealhulgas karistuste kaudu, keskendub eelkõige energiatõhususe miinimumstandarditele ja olemasoleva hoonefondi parandamisele.

Lõppsätted ja läbivaatamisklausel: pidades silmas hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamist 2021. aastal rohelise kokkuleppe täitmise kontekstis, on artikli 25 kohase järgmise läbivaatamise kuupäevaks määratud hiljemalt 2027. aasta lõpp. Läbivaatamisklauslis viidatakse sõnaselgelt komisjoni hinnangule selle kohta, kas ELi õigusaktides hoonetega seotud meetmed, sealhulgas CO₂ heite maksustamine, toovad kaasa piisavaid edusamme, et saavutada 2050. aastaks täielikult vähese CO₂ heitega ja heitevaba hoonefond, või tuleb kehtestada liidu tasandil siduvad lisameetmed, näiteks suurendada hoonete minimaalset energiatõhusust. Ülevõtmist käsitlevas artiklis 32 selgitatakse, et liikmesriigid peavad esitama vastavustabeli koos ülevõtmismeeetmetega.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²⁵
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²⁶
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

↓ 2010/31/EL põhjendus 1
(kohandatud)

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~16. detsembri 2002. aasta~~ direktiivi ~~2002/91/EÜ~~ ~~2010/31/EL~~ ~~27~~ ~~ehitiste energiatõhususe kohta~~²⁸ on ~~28~~ korduvalt oluliselt ~~29~~ muudetud²⁹. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi ~~olulisi~~ muudatusi, tuleks see ~~29~~ direktiiv ~~29~~ selguse huvides uuesti sõnastada.

↓ uus

- (2) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) raames 2015. aasta detsembris vastu võetud Pariisi kokkuleppe kohaselt leppisid selle osalised kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusajastu eelse tasemega ning jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega. Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on kesksel kohal komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline

²⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

²⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

²⁸ ELT L 1, 4.1.2003, lk 65.

²⁹ Vt ~~VIII~~ lisa A osa.

kokkulepe“³⁰. 17. detsembril 2020 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile esitatud ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panusega on liit võtnud kohustuse vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside netoheidet kogu majanduses tervikuna vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.

- (3) Nagu rohelises kokkuleppes välja kuulutatud, esitas komisjon 14. oktoobril 2020 oma renoveerimislaine strateegia³¹. See strateegia sisaldab tegevuskava, milles on konkreetsed regulatiivsed, rahastus- ja tugimeetmed eesmärgiga vähemalt kahekordistada iga-aastane hoonete energiatõhusaks renoveerimise määr 2030. aastaks ja edendada põhjalikku renoveerimist. Hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine on vajalik renoveerimislaine elluviimise ühe vahendina. Samuti aitab see kaasa algatuse „Uus Euroopa Bauhaus“ elluviimisele ning Euroopa kliimanetraalsete ja arukate linnade missiooni elluviimisele.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1119³² (Euroopa kliimaseadus) on sätestatud eesmärk saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimanetraalsus ning kehtestatud liidu siduv kohustus vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet (heide, millest on lahutatud kasvuhoonegaaside sidumine) vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.
- (5) Euroopa Komisjoni 2021. aasta tööprogrammis välja kuulutatud õigusaktide paketi „Eesmärk 55“ siht on need eesmärgid ellu viia. See hõlmab mitut poliitikavaldkonda, sealhulgas energiatõhusus, taastuvenergia, maakasutus, maakasutuse muutus ja metsandus, energia maksustamine, jõupingutuste jagamine, heitkogustega kauplemine ja alternatiivkütuste taristu. Direktiivi 2010/31/EL läbivaatamine on selle paketi lahutamatu osa.

↓ 2010/31/EL põhjendus 2

~~Tõhus, kaalutletud, mõistlik ja jätkusuutlik energia kasutamine hõlmab muu hulgas naftasaadusi, maagaasi ja tahkeid kütuseid, mis on energia peamised allikad, kuid ka süsinikdioksiidi heidete peamised tekitajad.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 3
(kohandatud)
⇒ uus

- (6) Hoonete energiakulud moodustavad 40 % liidu ~~koogu~~ lõpp ~~energia~~ ~~koogu~~ tarbimisest ⇒ ja 36 % liidu energeetikaga seotud kasvuhoonegaaside heidest ⇐. ~~Asjaomane sektor kasvab, mistõttu suureneb ka energiatarbimine.~~ Seega on ⇒ kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega (mis on sätestatud läbivaadatud energiatõhususe direktiivi artiklis 3 ja määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999³³ artikli 2 punktis 18) ⇐ energiatarbimise

³⁰ Euroopa roheline kokkulepe, COM(2019) 640 final.

³¹ „Euroopa renoveerimislaine – keskkonnahoidlikumad hooned, uued tökohad, parem elujärg“, COM/2020/662 final.

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu

vähendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine ehitussektoris oluline osa meetmetest, mis on ette nähtud liidu energiasõltuvuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks. ~~Koos taastuvatest energiaallikatest toodetud energia laialdasema kasutamisega võimaldaksid liidus energiatarbimise vähendamiseks võetavad meetmed liidul täita ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolli, samuti täita nii liidu pikaajalist kohustust hoida üleilmne temperatuuri tõus alla 2 °C kui ka kohustust vähendada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 20 % võrra alla 1990. aasta taseme ning 30 % võrra rahvusvahelise lepingu sõlmimise korral.~~ Energiatarbimise vähendamisel ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia laialdasemal kasutamisel on oluline osa ka ⇒ liidu energiasõltuvuse vähendamises, ⇐ energiavarustuse kindluse tagamises, tehnoloogilises arengus ning tööhõivevõimaluse loomises ja piirkondlikus arengus, eelkõige ⇒ saartel ja ⇐ maapiirkondades.

↓ uus

- (7) Hooned põhjustavad kasvuhoonegaaside heitkoguseid enne oma kasutusega, selle ajal ja pärast seda. Visioon hoonefondi CO₂ heite vähendamisest nullini 2050. aastaks läheb kaugemale praegusest keskendumisest kasutamisest tulenevatele kasvuhoonegaaside heitkogustele. Seetõttu tuleks järk-järgult arvesse võtta hoonete kogu olelusringi jooksul tekkivaid heitkoguseid, alustades uutest hoonetest. Hooned on oluline materjalihoidla, mis säilitab ressursse paljude aastakümnete jooksul, ning projekteerimisvalikud mõjutavad suurel määral kogu olelusringi heidet nii uute hoonete kui ka renoveerimise puhul. Hoonete kogu olelusringi toimet tuleks arvesse võtta mitte ainult uute hoonete ehitamisel, vaid ka renoveerimisel, lisades liikmesriikide hoonete renoveerimiskavadesse poliitikameetmed kogu olelusringi jooksul tekkiva kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks.
- (8) Hoonete kogu olelusringi jooksul tekkiva kasvuhoonegaaside heite minimeerimine nõuab ressursitõhusust ja ringmajandust. Seda võib kombineerida ka osade hoonete muutmise ajutiseks CO₂ sidujaks.
- (9) Globaalse soojendamise potentsiaal kogu olelusringi jooksul näitab hoone üldist panust kliimamuutusteni viivatesse heitkogustesse. See ühendab ehitustoodetes sisalduvad kasvuhoonegaaside heitkogused ning otsesed ja kaudsed heitkogused kasutusetapist. Uute hoonete olelusringi globaalse soojendamise potentsiaali arvutamise nõue on seega esimene samm hoonete kogu olelusringi tõhususe senisest suurema arvessevõtmise ja ringmajanduse suunas.
- (10) Hooned tekitavad ELis ligikaudu poole tahketest peenosakestest (PM_{2,5}), mis põhjustavad enneaegset surma ja haigusi. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/2284³⁴ saab hoonete energiatõhusust parandades samaaegselt vähendada saasteainete heidet ja seda tulekski teha.

määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

34

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

↓ 2010/31/EL põhjendus 4

~~Energianõudluse reguleerimine on tähtis vahend, mis võimaldab liidul mõjutada ülemaailmset energiaturgu ja seega ka energiavarustuse kindlust keskmises ja pikaajalises perspektiivis.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 5
(kohandatud)

~~2007. aasta märtsi Euroopa Ülemkogul rõhutati vajadust suurendada energiatõhusust liidu piires, et saavutada liidu energiatarbimise 20 % vähendamise eesmärk 2020. aastaks, ning kutsuti üles põhjalikult ja kiirelt rakendama komisjoni teatises „Energiatõhususe tegevuskava: potentsiaali realiseerimine“ kehtestatud prioriteete. Kõnealuses tegevuskavas on tuvastatud ehitussektori märkimisväärne potentsiaal kulutõhusaks energiasäästuks. Oma 31. jaanuari 2008. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament direktiivi 2002/91/EÜ sätete karmistamist ning on nõudnud erinevatel aegadel, viimati oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsioonis energiapoliitika teise läbivaatamise kohta, et 20 % energiatõhususe eesmärgi saavutamine aastaks 2020 muudetakse siduvaks. Peale selle seatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusega nr 406/2009/EÜ (milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020),³⁵ mille puhul energiatõhusus ehitussektoris on otsustava tähtsusega, liikmesriikidele siduvad kohustused süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks väljaspool heitkogustega kauplemise süsteemi, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta)³⁶ nõutakse energiatõhususe edendamist seoses siduva kohustusega, mis näeb ette, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % liidu energia kogutarbimisest.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 6
(kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 2007. aasta märtsi kohtumisel kinnitati liidu kohustust arendada kogu liidus taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat ning tunnustati kohustuslikku eesmärki, et 2020. aastaks peab taastuvatest energiaallikatest toodetud energia moodustama 20 % kogu energiast. Direktiiviga 2009/28/EÜ antakse ühine raamistik taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamiseks.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 7
(kohandatud)

~~On vaja kehtestada konkreetsemad meetmed, et saavutada hoonete puhul märkimisväärne, kuid siiani kasutamata energiasäästu võimalus ja vähendada selles sektoris suuri erinevusi liikmesriikide tulemustes.~~

³⁵ ELT L 140, 5.6.2009, lk 136.

³⁶ ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.

↓ 2010/31/EL põhjendus 8
(kohandatud)
⇒ uus

- (11) Hoonete energiatõhususe edasise parandamise meetmetes tuleks arvesse võtta ~~kliimat~~ ☒ kliimatingimusi, ☒ ⇒ sealhulgas kliimamuutustega kohanemist, ⇐ ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliimat ja kulutasuvust. Need meetmed ei tohiks mõjutada hoonetele esitatavaid muid nõudeid, nagu ligipääsetavus, ⇒ tuleohutus ja seismiline ⇐ ohutus ja hoone kavandatud kasutus.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 9
⇒ uus

- (12) Hoonete energiatõhusust tuleks arvutada meetodika alusel, mida saaks eristada riiklikul ja piirkondlikul tasandil. See hõlmab lisaks soojuslikele omadustele teisigi tegureid, millel on järjest tähtsam roll, näiteks kütte- ja kliimaseadmed, taastuvate energiaallikate toodetud energia kasutamine, ⇒ hoonete automatiseerimis- ja kontrollisüsteemid, arukad lahendused, ⇐ passiivsed kütte- ja jahutuselemendid, varjulisus, siseõhu kvaliteet, piisav loomulik valgus ja hoone konstruktsioon. Energiatõhususe arvutamise meetodika ei peaks põhinema üksnes kütte⇒ - või jahutus ⇐hooajal, vaid peaks hõlmama hoone aastaringset energiatõhusust. Kõnealuse meetodika puhul peaks arvesse võtma olemasolevaid Euroopa standardeid. ⇒ Meetodika peaks tagama tegelike kasutustingimuste esindatuse ja võimaldama kasutada mõõdetud energiakulu andmeid, et kontrollida täpsust ja võimaldada võrreldavust, ning meetodika peaks põhinema tunnistel või sellest lühematel ajasammudel. Selleks et soodustada taastuenergia kasutamist kohapeal ja lisaks ühisele üldraamistikule, peaksid liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et tunnustada ja võtta arvutusmeetodis arvesse kasu, mis saadakse taastuenergia maksimaalsest kasutamisest kohapeal, sealhulgas selle kasutamisest muuks otstarbeks (nt elektrisõidukite laadimispunktid). ⇐
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 10
(kohandatud)
⇒ uus

- (13) ⇒ Liikmesriigid peaksid kehtestama ⇐ ~~H~~hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimum⇒ nõuded, millega ⇐ ~~nõuete kehtestamine on liikmesriikide ainupädevuses. Nõuete kehtestamisel~~ tuleks eesmärgiks seada kulutõhusa tasakaalu saavutamine vajalike investeeringute ja hoone olelusringi jooksul kokkuhoitavate energiakulude vahel, piiramata liikmesriikide õigust kehtestada kulutõhususe tasemest rangemaid energiatõhususe miinimumnõudeid. Tuleks sätestada võimalus, et liikmesriigid saaksid hoonete energiatõhususe miinimumnõuded korrapäraselt läbi vaadata, arvestades tehnika arenguga.
-

↓ 2010/31/EL põhjendus 11

~~Kulutasuvate või kulutõhusate energiatõhususe tasemete eesmärk võib teatud tingimustel, näiteks kliimaerinevuste tõttu, õigustada seda, et liikmesriigid kehtestavad ehitusdetailidele kulutasuvuse või kulutõhususe nõudeid, mis praktikas piiraksid liidu õigusaktidega~~

~~kehtestatud standarditele vastavate ehitustoodete kasutamist, tingimusel et sellised nõuded ei kujuta endast põhjendamatu turutõket.~~

↓ uus

- (14) Kaks kolmandikku hoonete kütmiseks ja jahutamiseks kasutatavast energiast pärineb endiselt fossiilkütustest. Hoonete CO₂ heite vähendamiseks on eriti oluline järk-järgult kaotada fossiilkütuste kasutamine kütte- ja jahutussektoris. Seepärast peaksid liikmesriigid esitama oma hoonete renoveerimiskavades oma riiklikud poliitikasuunad ja meetmed, mille eesmärk on järk-järgult lõpetada fossiilkütuste kasutamine küttes ja jahutuses, ning alates 2027. aastast ei tohiks järgmises mitmeaastases finantsraamistikus fossiilkütustel töötavate katelde paigaldamiseks ette näha rahalisi stiimuleid, välja arvatud need, mis on välja valitud investeringuteks enne 2027. aastat Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist. Selge õiguslik alus soojusgeneraatorite keelustamiseks nende kasvuhoonegaaside heite või kasutatava kütuse liigi alusel peaks toetama riiklike järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise põhimõtteid ja meetmeid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 12

⇒ uus

- (15) ⇒ Hoone tehnosüsteemide energiatõhususe nõudeid tuleks kohaldada hoonetesse paigaldatud terviksüsteemide suhtes, mitte eraldiseisvate komponentide suhtes, mis kuuluvad direktiivi 2009/125/EÜ kohaste tootepõhiste määruste kohaldamisalasse. ⇐ Hoonete tehnosüsteemide energiatõhususe nõuete kehtestamisel peaksid liikmesriigid kasutama ühtlustatud instrumente, kui need on olemas ja kui see on vajalik, eelkõige katsetus- ja arvutusmeetodeid ning energiatõhususe klasse, mis on välja töötatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~21. oktoobri 2009. aasta~~ direktiivi 2009/125/EÜ³⁷ ~~(mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks)~~ ja ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL (kodumasinade energia ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses)~~³⁸ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1369³⁹~~ rakendavatele meetmetele, et tagada kooskõla sarnaste algatustega ja niipalju kui võimalik vähendada turu võimalikku killustumist.

↓ 2010/31/EL põhjendus 13

- (16) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 107 ja 108 kohaldamist. Seepärast ei tohiks käesolevas direktiivis kasutatud „soodustuse“ mõistet tõlgendada nii, et tegemist on riigiabiaga.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

³⁸ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

↓ 2010/31/EL põhjendus 14
(kohandatud)
⇒ uus

- (17) Komisjon peaks sätestama võrdleva meetodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. ⇒ Selle raamistiku läbivaatamine peaks võimaldama arvutada nii energia- kui ka heitenäitajaid ning võtma arvesse välismõjusid keskkonnale ja tervisele, samuti heitkogustega kauplemise süsteemi laiendamist ja CO₂ hindu. ⇐ Liikmesriigid peaksid kõnealust raamistikku kasutama tulemuste võrdlemiseks nende poolt vastu võetud energiatõhususe miinimumnõuetega. Kui energiatõhususe miinimumnõuete arvutatud kulutõhususe taseme ja kehtivate energiatõhususe miinimumnõuete vahel peaks olema olulisi erinevusi, st üle 15 %, peaksid liikmesriigid erinevust põhjendama või kavandama meetmeid selle erinevuse vähendamiseks. Liikmesriigid peaksid määrama kindlaks hoone või ehitusdetaili hinnangulise majandusliku olemusringi, võttes arvesse tavapäraste majanduslike olemusringide kindlaksmääramisel kehtivaid tavasid ja kogemusi. Sellise võrdlemise tulemused ja ☒ nende ☒ tulemuste saamiseks kasutatud andmed tuleks esitada korrapäraselt komisjonile. Saadud andmed peaksid võimaldama komisjonil hinnata liikmesriikide edusamme energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel ja koostada nende kohta aruandeid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 15

~~Hoonetel on mõju pikaajalisele energiatarbimisele. Arvestades olemasolevate hoonete pikka rekonstrueerimistsükli, peaksid uued ja oluliselt rekonstrueeritavad olemasolevad hooned seetõttu vastama kohalikule kliimale kohandatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Kuna üldiselt ei kasutata alternatiivsete energiaallikate rakendamist täielikult ära, tuleks uute hoonete puhul kaaluda alternatiivseid energiaallikaid, sõltumata hoonete suurusest ja järgides põhimõtet, et kõigepealt tuleb tagada kütte- ja jahutusseadmete energiavajaduse vähendamine minimaalse kulutõhusa tasemeni.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 16

- (18) Olemasolevate hoonete oluline rekonstrueerimine, sõltumata hoone suurusest, pakub võimalust kulutasuvate meetmete võtmiseks, et energiatõhusust suurendada. Kulutõhususe eesmärgil peaks olema võimalik piirduda energiatõhususe miinimumnõuete kohaldamisel rekonstrueeritavate osadega, mis on hoone energiatõhususe seisukohast kõige olulisemad. Liikmesriigid peaksid saama määrata kindlaks „olulise rekonstrueerimise“ kas protsendina hoone välispiirete pindalast või hoone väärtusest. Kui liikmesriik otsustab olulise rekonstrueerimise määrata kindlaks hoone väärtuse alusel, võib kasutada selliseid väärtuseid nagu kindlustusmatemaatiline väärtus või rekonstrueerimise maksumusel põhinev turuväärtus, v.a hoone alla jääva maa väärtus.

↓ 2010/31/EL põhjendus 17

~~On vaja meetmeid, et suurendada nende hoonete arvu, mis mitte üksnes ei vasta kehtivatele energiatõhususe miinimumnõuetele, vaid on veelgi energiatõhusamad, vähendades sedasi nii energiatarbimist kui süsinikdioksiidheiteid. Selleks peaksid liikmesriigid koostama riiklikud~~

↓ uus

- (19) Liidu suuremate kliima- ja energiaeesmärkide saavutamiseks on vaja uut visiooni hoonete osas: heitevaba hoone, mille väga väike energianõudlus on täielikult kaetud taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga, kui see on tehniliselt teostatav. Kõik uued hooned peaksid olema heitevabad hooned ning kõik olemasolevad hooned tuleks 2050. aastaks muuta heitevabaks.
- (20) Energiatõhusa hoone energiavajaduse katmiseks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia abil on olemas erinevad võimalused: kohapealne taastuenergia, nagu päikese soojusenergia, päikesekiirgusest toodetud elektrienergia, soojuspumbad ja biomass, taastuenergiakogukondade või kodanike energiakogukondade pakutav taastuenergia ning taastuenergiat või heitsoojusel põhinev kaugküte ja -jahutus.
- (21) Liidu hoonefondi CO₂ heite vähendamiseks on vaja seda ulatuslikult renoveerida: peaaegu 75 % sellest hoonefondist ei ole praeguste ehitusstandardite kohaselt tõhus ning 85–95 % praegu olemasolevatest hoonetest on 2050. aastal endiselt kasutuses. Kaalutud aastane energiatõhusa renoveerimise määr on siiski püsivalt madal, umbes 1 %. Praeguses tempos kehtaks ehitussektori CO₂ heite vähendamine sajandeid. Seetõttu on käesoleva direktiivi peamine eesmärk hoonete renoveerimise käivitamine ja toetamine, sealhulgas üleminek heitevabadele küttesüsteemidele.
- (22) Energiatõhususe miinimumstandardid on olemasolevate hoonete ulatusliku renoveerimise algatamiseks oluline reguleeriv vahend, kuna need standardid mõjutavad peamisi renoveerimist takistavad tegureid (nagu huvide lahknemine ja mitme omanikuga hooned), mida ei ole võimalik kõrvaldada majanduslike stiimulite abil. Energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamine peaks viima halvimate tõhususnäitajatega hoonete järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamiseni ja riigi hoonefondi pideva parandamiseni, aidates kaasa pikaajalisele eesmärgile vähendada 2050. aastaks hoonete CO₂ heide nullini.
- (23) Liidu tasandil kehtestatud energiatõhususe miinimumstandardid peaksid keskenduma selliste hoonete renoveerimisele, millel on CO₂ heite vähendamise, energiaostuvõimetuse leevendamise ning laiemas sotsiaalse ja majandusliku kasu seisukohast suurim potentsiaal, eelkõige halvimate tõhususnäitajatega hoonetele, mis tuleb esmajärjekorras renoveerida.
- (24) Riigi ülejäänud hoonefondi puhul on liikmesriikidel vabadus otsustada, kas nad soovivad kehtestada energiatõhususe miinimumstandardid, mis on välja töötatud riiklikul tasandil ja kohandatud riigi oludele. Käesoleva direktiivi läbivaatamisel peaks komisjon hindama, kas on vaja kehtestada täiendavad siduvad energiatõhususe miinimumstandardid, et vähendada 2050. aastaks hoonete CO₂ heide nullini.
- (25) Energiatõhususe miinimumstandardite kehtestamisega peaks kaasnema toetav raamistik, mis hõlmab ka tehnilist abi ja finantsmeetmeid. Riiklikul tasandil kehtestatud energiatõhususe miinimumstandardid ei ole „liidu standardid“ riigiabi eeskirjade tähenduses, samas kui kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe miinimumstandardeid võib pidada sellisteks „liidu standarditeks“. Kooskõlas läbivaadatud riigiabi eeskirjadega võivad liikmesriigid anda riigiabi hoonete renoveerimiseks, et järgida kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe standardeid, nimelt saavutada teatav energiatõhususe klass, kuni kõnealused kogu liitu hõlmavad

standardid muutuvad kohustuslikuks. Kui standardid on kohustuslikud, võivad liikmesriigid jätkata riigiabi andmist selliste hoonete ja hoone osade renoveerimiseks, mille suhtes kohaldatakse kogu liitu hõlmavaid energiatõhususe standardeid, juhul kui hoonete renoveerimise eesmärk on saavutada kõrgem standard kui kindlaksmääratud energiatõhususe miinimumklass.

- (26) ELi taksonoomias liigitatakse keskkonnasäästlikke majandustegevusi kogu majanduses, sealhulgas ehitussektoris. ELi taksonoomia kliimaalase delegeeritud õigusakti kohaselt loetakse hoonete renoveerimine kestlikuks tegevuseks, kui sellega saavutatakse vähemalt 30 % energiasääst, see vastab olemasolevate hoonete olulise renoveerimise energiatõhususe miinimumnõuetele või koosneb üksikmeetmetest, mis on seotud hoonete energiatõhususega, näiteks energiatõhususe seadmete või hoonete energiatõhususe mõõtmise, reguleerimise ja kontrollimise vahendite ning seadmete paigaldamine, hooldus või remont, kui sellised üksikmeetmed vastavad sätestatud kriteeriumidele. Hoone renoveerimine selleks, et hoone vastaks kogu liitu hõlmavatele energiatõhususe miinimumstandarditele, on tavaliselt kooskõlas ELi taksonoomia kriteeriumidega hoonete renoveerimisele.
- (27) Kogu ELi hõlmavad energiatõhususe miinimumstandardid peaksid põhinema ühtlustatud energiatõhususe klassidel. Määratledes madalaima energiatõhususe klassi G kui kõige halvema energiatõhususega 15 % iga liikmesriigi hoonefondist, tagab energiatõhususe klasside ühtlustamine kõigi liikmesriikide poolt sarnaste jõupingutuste tegemise, samas kui parima energiatõhususe klassi A määratlemine tagab ühtlustatud energiatõhususe klasside skaalal põhineva lähenemise ühisele heitevabade hoonete visioonile.
- (28) Olemasolevate hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuded sisaldusid juba käesoleva direktiivi eelkäijates ja nende kohaldamist tuleks jätkata. Kuigi hiljuti kasutusele võetud energiatõhususe miinimumstandarditega on kehtestatud olemasolevate hoonete energiatõhususe miinimumtase ja tagatud ebatõhusate hoonete renoveerimine, tagavad olemasolevate hoonete ja ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuded renoveerimisel vajaliku põhjalikkuse.
- (29) Selleks et saavutada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO₂ heitega hoonefond ning muuta olemasolevad hooned heitevabadeks hooneteks, peaksid liikmesriigid koostama riiklikud hoonete renoveerimise kavad, mis asendavad pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid ja millest saavad liikmesriikide jaoks veelgi tugevamad ning täielikult toimivad planeerimisvahendid, milles keskendutakse rohkem rahastamisele ja selle tagamisele, et hoonete renoveerimiseks oleksid olemas nõuetekohase kvalifikatsiooniga töötajad. Liikmesriigid peaksid oma hoonete renoveerimise kavades kehtestama oma riiklikud hoonete renoveerimise eesmärgid. Kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 21 punkti b alapunktiga 7 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/60⁴⁰ sätestatud rakendamistingimustega peaksid liikmesriigid esitama ülevaate rahastamismeetmetest ning ülevaate oma hoonete renoveerimise kavade rakendamiseks vajalikest investeerimisvajadustest ja haldusressurssidest.

⁴⁰

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

- (30) Riiklikud hoonete renoveerimise kavad peaksid põhinema ühtlustatud vormil, et tagada kavade võrreldavus. Nõutava ambitsioonikuse tagamiseks peaks komisjon hindama kavade kavandeid ja andma liikmesriikidele soovitusi.
- (31) Riiklikud hoonete renoveerimise kavad peaksid olema tihedalt seotud määruse (EL) 2018/1999 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega ning määruse (EL) 2018/1999 kohase iga kahe aasta tagant esitatava aruandluse osana tuleks anda ülevaadeedusammudest riiklike eesmärkide saavutamisel ning hoonete renoveerimise kavade panusest riiklike ja liidu eesmärkide saavutamisse. Võttes arvesse vajadust suurendada renoveerimist kindlate riiklike kavade alusel, tuleks esimese riikliku hoonete renoveerimise kava esitamise kuupäev määrata võimalikult varajane.
- (32) Etapiviisiline renoveerimine võib olla lahendus suurte esialgsete kulude probleemile, mis võib elanike jaoks tekkida ühekordse renoveerimise korral. Siiski tuleb sellist etapiviisilist renoveerimist hoolikalt kavandada, et vältida seda, et üks rekonstrueerimisetapp välistaks vajalikud edasised sammud. Renoveerimispassides on esitatud selge tegevuskava etapiviisiliseks renoveerimiseks, mis aitab omanikel ja investoritel kavandada parimat ajastust ja sekkumisvõimalusi. Seetõttu tuleks kõigis liikmesriikides teha renoveerimispassid hoonete omanikele vabatahtliku vahendina kättesaadavaks.
- (33) Põhjaliku renoveerimise mõistet ei ole liidu õigusaktides veel määratletud. Hoonete pikaajalise visiooni saavutamiseks tuleks põhjalikku renoveerimist määratleda renoveerimisena, mis muudab hooned heitevabadeks hooneteks; esimese sammuna määratletakse see kui renoveerimine, mis muudab hooned liginullenergiahooneteks. Selle määratluse eesmärk on suurendada hoonete energiatõhusust. Põhjalik renoveerimine energiatõhususe eesmärgil on hea võimalus käsitleda muid aspekte, nagu vähekaitsitud leibkondade elamistingimused, kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamine, vastupanuvõime katastroofiohtudele (sealhulgas maavärinakindlus), tuleohutus, ohtlike ainete (sealhulgas asbesti) eemaldamine ja ligipääsetavus puuetega inimeste jaoks.
- (34) Selleks et edendada põhjalikku renoveerimist, mis on üks renoveerimislaine strateegia eesmarke, peaksid liikmesriigid andma täielikule renoveerimisele suuremat rahalist ja haldustuge.
- (35) Liikmesriigid peaksid toetama olemasolevate hoonete energiatõhususe suurendamist, millega aidatakse kaasa tervisliku sisekeskkonna saavutamisele, sealhulgas asbesti ja muude kahjulike ainete kõrvaldamisega, vältides kahjulike ainete ebaseaduslikku kõrvaldamist ning lihtsustades kehtivate õigusaktide, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2009/148/EÜ⁴¹ ja (EL) 2016/2284⁴² järgimist.
- (36) Elektrisõidukitel on eeldatavasti oluline roll elektrisüsteemi CO₂ heite vähendamisel ja tõhususel, eelkõige paindlikkuse, tasakaalustamise ja salvestamisteenuste pakkumise kaudu, eriti agregeerimise teel. Täielikult tuleks ära kasutada elektrisõidukite potentsiaal integreeruda elektrisüsteemiga ning aidata kaasa süsteemi tõhususele ja taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia edasisele kasutuselevõtule. Hoonetega seotud laadimine on eriti oluline, sest just seal pargivad elektrisõidukid

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/148/EÜ töötajate kaitsmise kohta asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl (ELT L 330, 16.12.2009, lk 28).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

regulaarselt ja pikaks ajaks. Aeglane laadimine on ökonoomne ning laadimispunktide paigaldamine eraruumidesse loob energia salvestamisvõimaluse sellega seotud hoonesse ning võimaldab arukad laadimisteenused ühendada üldiste süsteemide integreerimise teenustega.

- (37) Koos taastuvallikatest elektri tootmise suurema osakaaluga tekitavad elektrisõidukid vähem kasvuhoonegaaside heidet. Elektrisõidukid on oluline tegur puhtale energiale üleminekul, mis põhineb energiatõhususe meetmetel, alternatiivsetel kütustel, taastuvenargial ja energiapaindlikkuse haldamise uuenduslikel lahendustel. Ehitusnorme saab tõhusalt kasutada selleks, et kehtestada sihipärased nõuded toetamaks laadimistaristu kasutuselevõttu elu- ja mitteeluhoonete parklates. Liikmesriigid peaksid kõrvaldama sellised takistused nagu huvide lahknemine ja haldusraskused, millega üksikisikust omanikud kokku puutuvad, kui nad soovivad oma parkimiskohta laadimispunkti paigaldada.
- (38) Kaablite eelpaigaldusega luuakse sobivad tingimused laadimispunktide kiireks kasutuselevõtuks juhul, kui see on vajalik ja seal, kus see on vajalik. Juba valmis kättesaadav taristu vähendab laadimispunkti paigaldamise kulusid üksikisikust omanike jaoks ja tagab elektrisõidukite kasutajatele juurdepääsu laadimispunktidele. Liidu tasandi elektritranspordi nõuete sätestamine parklakohtade eelseadmestamise ja laadimispunktide paigaldamise kohta on lähitulevikus tõhus viis elektrisõidukite kasutamise edendamiseks, võimaldades keskpikas ja pikas perspektiivis edasist arengut väiksemate kuludega. Kui see on tehniliselt teostatav, peaksid liikmesriigid tagama puuetega inimestele juurdepääsu laadimispunktidele.
- (39) Arukas laadimine ja kahesuunaline laadimine võimaldavad hoonete energiasüsteemi lõimimist. Laadimispunktid, kus elektrisõidukeid pargitakse tavapäraselt pikema aja vältel, näiteks elu- või töökoha juures, on energiasüsteemi lõimimise seisukohalt väga olulised ning seepärast tuleb seal tagada nutilaadimise funktsioonide olemasolu. Juhtudel, kus kahesuunaline laadimine aitaks kaasa taastuvelektri veelgi ulatuslikumale kasutuselevõtule elektrisõidukiparkides transpordi valdkonnas ning energiasüsteemis tervikuna, tuleks selline funktsionaalsus kättesaadavaks teha.
- (40) Keskkonnahoidliku liikuvuse edendamine on Euroopa rohelise kokkuleppe oluline osa ning hoonetel võib olla oluline roll vajaliku taristu loomisel mitte ainult elektriautode, vaid ka jalgrataste laadimiseks. Üleminek kergliiklusele, nagu jalgrattasõit, võib märkimisväärselt vähendada transpordist tulenevat kasvuhoonegaaside heidet. Nagu on sätestatud 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas, vähendab puhta ja tõhusa era- ja ühistranspordi, näiteks jalgrattatranspordi osakaalu suurendamine oluliselt transpordist tulenevat saastet ning toob suurt kasu üksikisikutele ja kogukondadele. Jalgrattaparklate puudumine on peamine takistus jalgrattasõidu kasutuselevõtul nii elu- kui ka mitteeluhoonetes. Ehituseeskirjad võivad tõhusalt toetada üleminekut puhtamale liikuvusele, kehtestades nõuded jalgrataste parkimiskohtade miinimumarvule.
- (41) Digitaalse ühtse turu ja energialiidu tegevuskavad tuleks omavahel kooskõlla viia ja need peaksid teenima ühiseid eesmärke. Energiasüsteemi digiteerimine muudab kiiresti energiamaastikku alates taastuvenargia lõimimisest kuni nutivõrkude ja nutivalmis hooneteni. Ehitussektori digitaliseerimist silmas pidades on liidu ühendatuse eesmärgid ja kõrgjõudlusega sidevõrkude kasutuselevõtu eesmärgid tähtsad nutikodude ja hästi ühendatud kogukondade loomise jaoks. Nutivalmis süsteemide ja digilahenduste edendamiseks tehiskeskkonnas tuleks ette näha sihtotstarbelised stiimulid. See pakuks uusi energiasäästu saavutamise võimalusi,

andes tarbijatele täpsemat teavet nende tarbimisharjumuste kohta ja võimaldades süsteemihalduril võrku tõhusamalt hallata.

- (42) Selleks et edendada konkurentsivõimelist ja uuenduslikku arukate hoonete teenuste turgu, mis aitab kaasa tõhusale energiakasutusele ja taastuvenergia integreerimisele hoonetesse ning toetab investeringuid renoveerimisse, peaksid liikmesriigid tagama huvitatud isikutele otsese juurdepääsu hoonesüsteemide andmetele. Selleks et vältida kolmandate isikute liigseid halduskulusid, hõlbustavad liikmesriigid liidus teenuste ja andmevahetuse täielikku koostalitlusvõimet.
- (43) Nutivalmiduse näitajat tuleks kasutada selleks, et mõõta hoone suutlikkust kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning elektroonilisi süsteeme selleks, et kohandada hoone toimimine kasutaja ja elektrivõrgu vajadustele ning parandada hoonete energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid. Nutivalmiduse näitaja peaks suurendama hoonete omanike ja kasutajate teadlikkust hoone tehnosüsteemide elektroonilise seire ja hooneautomaatika väärtusest ning andma hoone kasutajatele kindluse seoses asjaomasest uuest tõhustatud funktsionaalsusest tuleneva tegeliku säästuga. Nutivalmiduse näitaja on eriti kasulik suure energianõudlusega suurte hoonete puhul. Muude hoonete puhul peaks hoonete nutivalmiduse hindamise kava kasutamine olema liikmesriikidele vabatahtlik.

↓ 2010/31/EL põhjendus 18
(kohandatud)
⇒ uus

- (44) ⇒ 2030. ja 2050. aasta energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks on äärmiselt oluline ligipääs piisavatele rahalistele vahenditele. ⇐ Selleks et ⇒ toetada hoonete energiatõhusust ⇐ ~~stimuleerida energiatõhususe meetmeid, võetakse~~ ⇐ on võetud ⇐ kasutusele või kohandatakse ⇐ kohandatud ⇐ liidu rahastamisvahendeid ja muid meetmeid. ⇒ Viimased algatused rahastamise kättesaadavuse suurendamiseks liidu tasandil hõlmavad muu hulgas juhtalgatust „Renoveerimine“, mis on osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2041/241⁴³ loodud taaste- ja vastupidavusrahastust ning määrusega (EL).../... loodud kliimameetmete sotsiaalfondist. Energiatõhusaks renoveerimist saab 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames toetada ka mitmete muude oluliste ELi programmide, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika fondide ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/523⁴⁴ kohaselt loodud fondi InvestEU vahenditest. Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide kaudu investeerib liit toetustesse või laenudesse, et edendada parimat tehnoloogiat ja parandada hoonete energiatõhusust, sealhulgas partnerluse kaudu tööstuse ja liikmesriikidega, näiteks puhtale energiale ülemineku ja Euroopa partnerluse „Built4People“ kaudu. ⇐ ~~Sellised liidu tasandil võetavad rahastamisvahendid hõlmavad muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarangu Fondi),⁴⁵ mida on muudetud, et võimaldada suuremate investeringute tegemist elamute energiatõhususe valdkonnas; avaliku ja erasektori partnerlust seoses „Euroopa~~

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30).

⁴⁵ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

energiatõhusate ehitiste“ algatusega, et edendada loodushoidlike tehnoloogiate ja energiatõhusate süsteemide ja materjalide kasutamist nii uute kui ka renoveeritavate hoonete puhul; EÜ ja Euroopa Investeeringuspanga algatust "ELi algatus säästva energia rahastamiseks", mille eesmärk on muu hulgas energiatõhususe investeeringute tegemise võimaldamine, ja Euroopa Investeeringuspanga juhitud „Marguerite'i fondi“; 2020. aasta Euroopa energeetika, kliimamuutuste ja infrastruktuuride fond; nõukogu 5. mai 2009. aasta direktiivi 2009/47/EÜ (millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ vähendatud käibemaksumäärade osas)⁴⁶; struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahendit Jeremie (Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele); energiatõhususe rahastamisvahendit; konkurentsivõime- ja uuendustegevuse raamprogrammi, sealhulgas "arukas energeetika Euroopa" II programm, mis on eraldi suunatud energiatõhususe ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamisel turutõkete eemaldamisele, näiteks tehnilise abi vahendi ELENA (Euroopa kohaliku energia abi – European Local Energy Assistance) kaudu; linnapeade pakti; ettevõtluse ja uuendustegevuse programmi; info- ja sidetehnoloogia poliitika toetusprogrammi 2010 ning teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi. Euroopa Rekonstruktsiooni ja Arengupank pakub samuti rahastamisvõimalusi, et stimuleerida energiatõhususe meetmeid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 19

⇒ uus

- (45) Liidu rahastamisvahendeid tuleks kasutada nii, et need avaldaksid praktilist mõju käesoleva direktiivi eesmärkidele, asendamata samas riiklikke meetmeid. Neid tuleks ⇒ vajalike renoveerimistööde mastaabi tõttu ⇐ eelkõige kasutada asjakohaste ja uuenduslike rahastamisviiside pakkumiseks, et tõhustada investeeringuid ⇒ hoonete energiatõhususse ⇐ ~~energiatõhususe meetmetesse~~. Neil võiks olla suur osa riiklike, piirkondlike ja kohalike energiatõhususe fondide, instrumentide või mehhanismide arendamisel, mis pakuksid selliseid rahastamisvõimalusi eraomanikele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning energiatõhususe teenuseid osutavatele ettevõtetele.

↓ uus

- (46) Riikide hoonete renoveerimise kavades peaksid kesksel kohal olema finantsmehhanismid ja -stiimulid ning finantseerimisasutuste kaasamine hoonete energiatõhusaks renoveerimisse, ja neid tuleks liikmesriikides aktiivselt edendada. Selliste meetmete raames tuleks soodustada energiatõhusate hüpoteeklaenu andmist hoonefondi sertifitseeritud energiatõhusaks renoveerimiseks, edendada avaliku sektori asutuste investeeringuid energiatõhusatesse hoonetesse, näiteks avaliku ja erasektori partnerluste või energiatõhususe lepingute kaudu, või investeeringute tajutava riski vähendamise teel.
- (47) Ainuüksi rahastamine ei rahulda renoveerimisvajadusi. Koos rahastamisega on hädavajalik luua kättesaadavad ja läbipaistvad nõustamis- ja abivahendid, nagu ühtsed kontaktpunktid, mis pakuvad integreeritud energiatõhusaks renoveerimise teenuseid või nõustajaid, ning rakendada muid meetmeid ja algatusi, nagu on osutatud komisjoni

⁴⁶

ELT L 116, 9.5.2009, lk 19.

algatuses „Arukate hoonete arukas rahastamine“, et luua asjakohane toetav raamistik ja kõrvaldada renoveerimist takistavad tõkked.

- (48) Ebatõhusad hooned on sageli seotud energiaostuvõimetuse ja sotsiaalsete probleemidega. Vähekaitstud leibkonnad on energiahindade tõusust eriti ohustatud, kuna nad kulutavad suurema osa oma eelarvest energiatoodetele. Ülemääraste energiaarvete vähendamisega võib hoonete renoveerimine aidata inimestel energiaostuvõimetusest üle saada ja seda ka ära hoida. Samal ajal ei saa hooned renoveerida kulutusi tegemata ning oluline on tagada, et hoonete renoveerimise kulude sotsiaalne mõju, eelkõige vähekaitstud leibkondadele, oleks kontrolli all. Renoveerimislaine ei tohiks kedagi kõrvale jätta ja seda tuleks kasutada võimalusena parandada vähekaitstud leibkondade olukorda ning tagada õiglane üleminek kliimaneutraalsusele. Seetõttu peaksid rahalised stiimulid ja muud poliitikameetmed olema esmajärjekorras suunatud vähekaitstud leibkondadele, energiaostuvõimetusest mõjutatud inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele ning liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et vältida väljatõstmist renoveerimise tõttu. Komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu soovitus õiglase kliimaneutraalsuse ülemineku tagamise kohta loob ühise raamistiku ja ühise arusaama terviklikust poliitikast ja investeeringutest, mida on vaja õiglase ülemineku tagamiseks.

↓ 2010/31/EL põhjendus 20

~~Selleks et anda komisjonile asjakohast teavet, peaksid liikmesriigid koostama käesoleva direktiivi eesmärke edendavate seniste meetmete ja meetmete ettepanekute loetelu, kaasa arvatud rahastamismeetmete loetelu, jättes välja käesoleva direktiiviga nõutavad meetmed. Sellised liikmesriikide loetletud meetmed võivad eelkõige hõlmata meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada olemasolevad õiguslikud tõkked ja turutõkked ning julgustada investeeringuid ja/või muid tegevusi, et suurendada uute ja olemasolevate hoonete energiatõhusust, tehes seega võimaliku panuse kütteostuvõimetuse vähendamisele. Selliste meetmete hulka võiksid kuuluda, kuigi mitte ainult, tasuta või subsideeritud tehniline abi ja nõustamine, otsesed toetused, subsideeritud laenuskeemid või väikese intressiga laenud, toetuskavad ja laenutagatisskeemid. Riigiasutused ja muud institutsioonid, mis näevad ette rahastamismeetmeid, võiksid siduda selliste meetmete rakendamise energiamärgistele kantud energiatõhususe näitude ja soovitustega.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 21

~~Liikmesriikide aruandluskoormuse vähendamiseks peaks olema võimalik käesoleva direktiiviga nõutavaid aruandeid esitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid)⁴⁷ artikli 14 lõikes 2 osutatud energiatõhususe tegevuskavades. Liikmesriikide avalik sektor peaks hoonete energiatõhususe valdkonnas näitama teistele teed ja seega tuleks riiklikes kavades seada kõrgemad eesmärgid hoonetele, milles asuvad riigiasutused.~~

⁴⁷

ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.

↓ 2010/31/EL põhjendus 22
(kohandatud)
⇒ uus

(49) ⇒ Tagamaks, et võimalikud ostjad või üürnikud saaksid protsessi varases etapis arvesse võtta hoonete energiatõhusust, peaks müügiks või rentimiseks pakutavatel hoonetel või hoone osadel olema energiamärgis ning energiatõhususe klass ja see teave tuleks esitada kõikides kuulutustes. ⇐ Hoone või hoone osa tulevasele ostjale või üürnikule tuleks energiamärgise kaudu anda õiget teavet hoone energiatõhususe kohta ja praktilisi nõuandeid energiatõhususe suurendamiseks. ~~Teavitamiskampaaniate kaudu võiks omanikke ja üürnikke täiendavalt julgustada parandama hoonete või hoone osade energiatõhusust. Ärihoonete omanikke ja üürnikke tuleks samuti julgustada vahetama teavet tegeliku energiatarbimise kohta, et tagada kogu teabe kättesaadavus teadlike otsuste tegemiseks vajalike paranduste kohta. Energiamärgis peaks samuti sisaldama andmeid selle kohta, kuidas kütmine ja jahutamine tegelikult mõjutavad hoone energiavajadust, primaarenergiatarbimist, ⇒ taastuvenergia tootmist ⇐ ja ⇒ kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside ⇐ süsinikdioksiidi heiteid ⇒ kohta ⇐.~~

⇓ uus

(50) Hoonefondi seiret hõlbustab digitaalsete vahendite abil kogutud andmete kättesaadavus, mis vähendab halduskulusid. Seetõttu tuleks luua hoonete energiatõhususe riiklikud andmebaasid ja neis sisalduv teave tuleks edastada ELi hoonefondi vaatluskeskusele.

↓ 2010/31/EL põhjendus 23

~~Riigiasutused peaksid olema eeskujuks ja püüdma rakendada energiamärgises toodud soovitusi. Liikmesriigid peaksid riiklikesse kavadesse lisama meetmeid, et toetada riigiasutusi energiatõhususe varajasel parandamisel ja energiamärgises toodud soovitusete rakendamisel võimalikult kiiresti.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 24
(kohandatud)
⇒ uus

(51) Hooned, kus asuvad riigiasutused või mida inimesed tihti külastavad, peaksid olema eeskujuks ja näitama, et nad võtavad nende puhul on võetud arvesse keskkonna- ja energiatõhususe aspekte, ning seetõttu tuleks kõnealuste hoonete puhul korrapäraselt väljastada energiamärgis. Avalikkust tuleks energiatõhususest paremini teavitada, pannes energiamärgised nähtavalt välja, eriti teatud suurusega hoonetes, kus asuvad riigiasutused või mida inimesed tihti külastavad, nagu ⇒ linnavalitsused, koolid, ⇐ kauplused ja kaubanduskeskused, selvehallid, restoranid, teatrid, pangad ja hotellid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 25

(52) Viimastel aastatel on hakatud Euroopa riikides kasutama rohkem kliimaseadmeid. Sellega kaasnevad märkimisväärsed probleemid tippkoormuse ajal, elektrikulude tõus

ja energiatasakaalu rikkumine. Esmatähtsaks peaksid saada need strateegiad, millega parandatakse hoonete soojuskasutust suveperioodil. Sel eesmärgil tuleks keskenduda meetmetele, mis väldivad ülekuumenemist, nagu varjulisus ja hoone konstruktsiooni piisav soojusmahtuvus ning tuleks veelgi arendada passiivseid jahutusmeetodeid, eeskätt neid, mis parandavad kliimatingimusi siseruumides ja mikrokliimat hoonete ümber.

↓ 2010/31/EL põhjendus 26
⇒ uus

- (53) Erialase ettevalmistusega töötajate läbiviidav kütte- ja ventilatsioonisüsteemide ja kliimaseadmete korrapärane hooldus ja ülevaatus aitab seadmeid täpsemini reguleerida vastavalt tootekirjeldusele ning tagab seeläbi keskkonna, ohutuse ja energiakasutuse seisukohast nende optimaalse toimimise. Kogu kütte- , ventilatsiooni- ja kliimaseadmete süsteemi peaks selle olelusingi jooksul, ent eriti enne selle asendamist või ajakohastamist, korrapäraselt hindama sõltumatu hindaja. Selleks et vähendada hoonete omanike ja üürnike halduskoormust, peaksid liikmesriigid püüdma kontrolle ja sertifitseerimist võimalikult palju ühendada.

↓ 2010/31/EL põhjendus 27
(kohandatud)
⇒ uus

- (54) Ühine lähenemisviis hoonetele energiamärgise väljastamise , renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste puhul, mida viivad läbi erialase ettevalmistusega ja või sertifitseeritud akrediteeritud eksperdid, kelle sõltumatus tuleb tagada objektiivsete kriteeriumide alusel, aitab kaasa võrdsete võimaluste loomisele, mis puudutab liikmesriikide pingutusi säästa ehitussektoris energiat, ning muudab liidu kinnisvaraturul võimalike omanike või kasutajate jaoks energiatõhususe teabe läbipaistvaks. Selleks et tagada energiamärgiste , renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuste kvaliteet kogu liidus, tuleks igas liikmesriigis kehtestada sõltumatu kontrollimehhanism.

↓ 2010/31/EL põhjendus 28

- (55) Kuna kohalikud ja piirkondlikud asutused on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised, tuleks neid, kui see on asjakohane, vastavalt liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele kaasata ja nendega konsulteerida sellistes küsimustes nagu planeerimine, teavitamine, koolitamine ja teadlikkuse parandamise programmide väljatöötamine ning direktiivi rakendamine riiklikul või piirkondlikul tasandil. Selliseid konsultatsioone saab kasutada ka selleks, et edendada asjakohaste juhiste andmist kohalikele planeerijatele ja ehitusinspektoritele vajalike ülesannete täitmiseks. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid võimaldama arhitektidel ja planeerijatel tööstus- ja elumupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja renoveerimisel korralikult kaaluda energiatõhususe suurendamise, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise ning kaugkütte ja -jahutuse kasutamise optimaalset kombinatsiooni ja innustama neid seda tegema.

↓ 2010/31/EL põhjendus 29

- (56) Paigaldajad ja ehitajad on käesoleva direktiivi edukaks rakendamiseks olulised. Seetõttu peaks piisaval hulgal paigaldajaid ja ehitajaid koolituste ja muude meetmete kaudu omandama piisava pädevuse, et kasutada ja paigaldada nõuetekohaseid energiatõhusa ja taastuvenergia tehnoloogiaga seadmeid.

↓ 2010/31/EL põhjendus 30

~~Liikmesriigid peaksid võtma arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ (kuts kvalifikatsioonide tunnustamise kohta) ⁴⁸ seoses käesolevas direktiivis käsitletud erialaekspertide vastastikuse tunnustamisega ja komisjon peaks jätkama oma tegevust selliste erialaekspertide koolitusstandardite suuniste ja soovitusetega Euroopa aruka energia programmi kohaselt.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 31
(kohandatud)

~~Liidu mitteeluruumide kinnisvaraturu energiatõhususe läbipaistvuse suurendamiseks tuleks kehtestada ühtsed tingimused vabatahtliku ühise mitteeluruumide energiatõhususe sertifitseerimisskeemi jaoks. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 sätestatakse seadusandliku tavamenetluse kohaselt eelnevalt määruse abil eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbi viidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes. Kuni kõnealuse uue määruse vastuvõtmiseni kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsust 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused), ⁴⁹ välja arvatud kontrolliga regulatiivmenetlust käsitlevad sätted, mis ei ole kohaldatavad.~~

↓ 2010/31/EL põhjendus 32
(kohandatud)
⇒ uus

- (57) ☒ Et teostada hoonete energiatõhususe parandamise eesmärki, tuleb komisjonile delegeerida ☒ ~~Komisjonil peaks olema~~ õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu ~~delegeeritud~~ õigusakte, et kohandada I lisas sätestatud üldraamistiku teatavaid osasid tehnika arenguga, ning kehtestada meetodikaraamistik energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusate tasemete arvutamiseks ⇒, seoses nende lävendite kohandamisega heitevabade hoonete jaoks ja olulusringi globaalse soojendamise potentsiaali arvutusmeetodikaga Euroopa ühtse renoveerimisspasside raamistiku arendamise osas ning liidu skeemi osas hoonete nutivalmiduse hindamiseks ⇐. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ☒ ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁰ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa

⁴⁸ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

⁴⁹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁵⁰ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist ☒.

↓ uus

- (58) Selleks et tagada käesoleva direktiivi sätete tõhus rakendamine, toetab komisjon liikmesriike mitmesuguste vahendite kaudu, nagu tehnilise toe rahastamisvahend,⁵¹ mis pakub kohandatud tehnilist oskusteavet, et kavandada ja rakendada reforme, sealhulgas neid, mille eesmärk on suurendada elu- ja mitteleluhoonete iga-aastast energiatõhusaks renoveerimise määra 2030. aastaks ning edendada põhjalikku energiatõhusaks renoveerimist. Tehniline abi on seotud näiteks haldussuutlikkuse suurendamisega, poliitika väljatöötamise ja rakendamise toetamisega ning asjakohaste parimate tavade jagamisega.

↓ 2010/31/EL põhjendus 33
(kohandatud)
⇒ uus

- (59) Kuna käesoleva direktiivi ~~eesmärgi~~, ☒ eesmärgi ☒, nimelt hoonete energiatõhususe suurendamist ⇒ ja kasvuhoonegaaside heite vähendamist ⇐, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ehitussektori keerukuse tõttu ja liikmesriikide eluasemeturgude suutmatuse tõttu rahuldavalt lahendada energiatõhususe probleeme, ja ☒ ent ☒ meetme mastaabi ja mõju tõttu ~~sellepärast~~ on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ uus

- (60) Käesoleva algatuse õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2, millega antakse liidule õigus kehtestada meetmeid, mis on vajalikud liidu energiapoliitika eesmärkide saavutamiseks. Ettepanekuga aidatakse saavutada ELi toimimise lepingu artikli 194 lõikes 1 sätestatud liidu energiapoliitika eesmärgi, eelkõige parandada hoonete energiatõhusust ja vähendada nende kasvuhoonegaaside heidet, mis aitab keskkonda säilitada ja parandada.

↓ 2010/31/EL põhjendus 36
(kohandatud)
⇒ uus

- (61) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe⁵² punktiga 4434 julgustatakse liikmesriike ☒ peaksid liikmesriigid ☒ koostama nende endi jaoks ja liidu huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja

⁵¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/240, millega luuakse tehnilise toe instrument (ELT L 57, 18.2.2021, lk 1).

⁵² ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks. ⇒ Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide esitamine on põhjendatud, eriti pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-543/17 (komisjon vs. Belgia). ⇐

↓ 2010/31/EL põhjendus 34
(kohandatud)

- (62) Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise kohustus peaks piirduma sätetega, mille sisu on võrreldes ☒ varasema ☒ direktiiviga ~~2002/91/EL~~ ☒ oluliselt ☒ muutunud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasemast direktiivist.

↓ 2010/31/EL põhjendus 35
(kohandatud)

- (63) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi, mis on seotud ~~direktiivi 2002/91/EL~~ ☒ VIII lisa B osas esitatud direktiivide ☒ liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtaegadega ja kohaldamise kuupäevadega.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiiviga edendatakse liidu piires hoonete

energiatõhusust ⇒ ja hoonete kasvuhoonegaaside heite vähendamist ⇐ ⇒ eesmärgiga muuta hoonefond 2050. aastaks heitevabaks ⇐, võttes arvesse väliskliimat ja kohalikke tingimusi ning ruumide sisekliima nõudeid ja kulutasuvust.

2. Käesoleva direktiiviga nähakse ette nõuded järgmistes küsimustes:

- a) hoonete ja hoone osade üldise energiatõhususe arvutamise metoodika ühine üldraamistik;
- b) miinimumnõuete rakendamine uute hoonete ja hoone uute osade energiatõhususe suhtes;
- c) miinimumnõuete rakendamine:
 - i) oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoonete ☒ ja ☒ hoone osade ja ~~ehitusdetailide~~ energiatõhususe suhtes;

- ii) hoonete välispiireteks olevate selliste ehitusdetailide energiatõhususe suhtes, millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse; ning
- iii) hoone tehnosüsteemide energiatõhususe suhtes uue tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või ajakohastamisel;

↓ uus

- d) energiatõhususe miinimumstandardite kohaldamine olemasolevate hoonete ja olemasolevate hooneosade suhtes;
- e) renoveerimispassid;
- f) riiklikud hoonete renoveerimise kavad;
- g) säästev liikuvustaristu hoonetes ja nende kõrval; ning
- h) arukad hooned;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

- ~~(d)~~ riiklikud kavad ligi nullenergiאהוןות arvu suurendamiseks;
- (ie) hoonetele ja hoone osadele energiamärgise väljastamine;
- (jf) hoonetes paiknevate kütte- ⇒ ja ventilatsioonisüsteemide ⇐ ja kliimaseadmete korrapärane ülevaatus; ning
- (kg) energiatõhususe sertifikaatide, ⇒ renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ⇐ ja ülevaatusaruannete sõltumatud kontrollisüsteemid.

3. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takistata ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid. Sellised meetmed on kooskõlas ELi toimimise lepinguga. Neist teatatakse komisjonile.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „hoone“ – katusega konstruktsioon, millel on seinad ja mille sisekliima reguleerimiseks tarbitakse energiat;

↓ uus

2. „heitevaba hoone“ – I lisa kohaselt kindlaks määratud väga suure energiatõhususega hoone, millele siiski vajalik väga väike energiakogus on täielikult kaetud taastuvatest energiaallikatest toodetud energiaga, mis on toodetud kohapeal või saadud taastuvenergiakogukonnast direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] tähenduses või kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemist vastavalt III lisas esitatud nõuetele;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

32. „liginullenergiahoone“ – hoone, mille I lisa kohaselt määratud energiatõhusus on väga suur ⇒ ja mitte väiksem kui 2023. aastal liikmesriikide poolt vastavalt artikli 6 lõikele 2 esitatud kulutõhus tase ning kus ⇐ nullilähedane või väga väike nõutava energia kogus peaks ⇔ pärineb väga ⇔ olulisel määral pärinema taastuvatest energiaallikatest, sealhulgas kohapeal või lähiümbruses taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat;

↓ uus

4. „energiatõhususe miinimumstandardid“ – eeskirjad, millega nõutakse olemasolevatelt hoonetelt energiatõhususe nõude täitmist hoonefondi ulatusliku rekonstrueerimise kava osana või käivituspunktiks oleva turutoimingu korral (müük või rent) teatava aja jooksul või kindlaks kuupäevaks, käivitades seeläbi olemasolevate hoonete renoveerimise;
5. „avaliku sektori asutused“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL artikli 2 punktis 1 määratletud „avaliku sektori hankijad“⁵³;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt
a
⇒ uus

62. „hoone tehnosüsteem“ – tehnilised seadmed, mida kasutatakse hoone või hoone osa kütmiseks, jahutamiseks, ventileerimiseks, tarbevee soojendamiseks, sisseehitatud valgustuse jaoks, automatiseerimiseks ja juhtimiseks ning kohapeal ⇐ taastuenergia ⇐ elektri tootmiseks ⇐ ja salvestamiseks ⇐, või selliste süsteemide kogum, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest pärit energiat kasutavad süsteemid;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt
b

- 73a. „hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem“ – süsteem, mis hõlmab kõiki tooteid, tarkvara ja inseneriteenuseid, mis võivad toetada hoone tehnosüsteemide energiatõhusat, säästlikku ja ohutut toimimist, kasutades automaatset juhtimist ja lihtsustades nimetatud hoone tehnosüsteemide manuaalset juhtimist;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

84. „hoone energiatõhusus“ – hoone tüüpilise kasutusega seotud energianõudluse rahuldamiseks vajalik arvutuslik või ⇔ arvestiga ⇔ mõõdetud energia hulk, mis hõlmab muu hulgas kütmiseks, jahutuseks, ventilatsiooniks, vee soojendamiseks ja valgustuseks tarbitavat energiat;

⁵³ ELT L 94, 4.1.2003, lk 65.

95. „primaarenergia“ – taastuvatest ja mittetaastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mida ei ole muundatud ega transformeeritud;

↓ uus

10. „taastumatu primaarenergia tegur“ – konkreetse energiakandja jaoks ette nähtud taastumatu primaarenergia (sealhulgas tarnitud energia ja arvutatud energia üldkulud kasutuskohadesse tarnimisel) jagatuna tarnitud energiahulgaga;

11. „taastuva primaarenergia tegur“ – kohapealsest, lähedal asuvast või kaugest energiaallikast toodetud taastuvenergia, mida tarnitakse konkreetse energiakandja kaudu (sealhulgas tarnitud energia ja arvutatud energia üldkulud kasutuskohadesse tarnimisel) jagatuna tarnitud energiahulgaga;

12. „summaarne primaarenergiategur“ – konkreetse energiakandja taastuva primaarenergia teguri ja taastumatu primaarenergia teguri kaalutud summa;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

136. „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ – energia, mis on toodetud taastuvatest mittefossiilsetest allikatest, nimelt tuuleenergia, päikeseenergia ⇒ (päikese soojust ja päikese kiirgusest toodetud elektrienergia) ⇐, ~~aerotermiline energia~~, ☒ ja ☒ geotermiline energia, ~~hüdrotermiline energia~~, ⇒ ümbritseva keskkonna energia, loodete, lainete ning muu ⇐ ookeanienergia, hüdroenergia, biomass, prügilagaas, reoveepuhasti gaas ja biogaasid;

147. „hoone välispiire“ – hoone sisemust väliskeskkonnast eraldavad hoone integreeritud elemendid;

158. „hoone osa“ – hoones paiknev hoone osa, korrus või korter, mis on konstrueeritud või mida on muudetud nii, et seda saab kasutada eraldi;

169. „ehitusdetail“ – hoone tehnosüsteem või hoone välispiirde element;

↓ uus

17. „eluruum“ – ruum või ruumide komplekt alalises hoones või hoone struktuuriliselt eraldatud osas, mis on ette nähtud ühe tavaleibkonna aastaringseks elamiseks;

18. „renoveerimispass“ – dokument, milles esitatakse mitmest etapist koosnev kohandatud tegevuskava konkreetse hoone renoveerimiseks, millega parandatakse oluliselt hoone energiatõhusust;

19. „põhjalik renoveerimine“ – renoveerimine, millega muudetakse hoone või hoone osa

a) enne 1. jaanuari 2030 liginullenergiahooneks, või

b) alates 1. jaanuarist 2030 heitevabaks hooneks;

20. „etapiviisiline põhjalik renoveerimine“ – mitmes etapis teostatav põhjalik renoveerimine, mis toimub vastavalt artiklile 10 renoveerimispassis sätestatud etappide kohaselt;

~~2140.~~ „oluline rekonstrueerimine“ – hoone rekonstrueerimine, mille puhul:

- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemide rekonstrueerimisega seotud kulud on suuremad kui 25 % hoone väärtusest, välja arvatud selle maa väärtus, millel hoone asub, või
- b) rekonstrueeritakse rohkem kui 25 % hoone välispiirete pindalast.

Liikmesriigid võivad valida, kas nad kohaldavad valikut a või b;

22. „kasutamisest tulenevad kasvuhoonegaaside heitkogused“ – kasvuhoonegaaside heitkogused, mis on seotud hoone tehnosüsteemide energiatarbimisega hoone kasutamise ja käitamise ajal;

23. „olelusringi jooksul tekkivad kasvuhoonegaaside heitkogused“ – hoonega seotud kasvuhoonegaaside koguheide selle olelusringi kõigil etappidel: alates „hällist“ (hoone ehitamiseks kasutatavate toorainete kaevandamine), materjali tootmisel ja töötlemisel ning hoone kasutusaja jooksul kuni „hauani“ (hoone lammutamine ja korduskasutamine, ringlussevõtt, muu taaskasutamine ja hoone materjalide kõrvaldamine);

24. „olelusringi globaalse soojendamise potentsiaal (GWP)“ – näitaja, mis mõõdab hoone globaalse soojendamise potentsiaali kogu olelusringi jooksul;

25. „huvide lahknemine“ – [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivi] artikli 2 punktis 52 määratletud huvide lahknemine;

26. „energiaostuvõimetus“ – [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivi] artikli 2 punktis 49 määratletud energiaostuvõimetus;

27. „vähekaitstud leibkonnad“ – energiaostuvõimetus leibkonnad või sellised leibkonnad (sealhulgas keskmise sissetulekuga leibkondade väiksema sissetulekuga osa), kelle energiakulud on eriti suured ja kellel puuduvad vahendid nende kasutuses oleva hoone renoveerimiseks;

~~2841.~~ „Euroopa standard“ – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;

~~2942.~~ „energiamärgis“ – liikmesriigi või selle määratud juriidilise isiku tunnustatud sertifikaat, millel on märgitud hoone või hoone osa energiatõhusus, arvatuna vastavalt artikli ~~43~~ kohaselt vastu võetud metoodikale;

~~3043.~~ „koostootmine“ – soojusenergia ning elektrienergia ja/või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;

~~3144.~~ „kulutõhus tase“ – energiatõhususe tase, mis viib väikseimate kuludeni hinnangulise majandusliku olelusringi jooksul, kusjuures

- a) väikseim kulu määratakse kindlaks võttes arvesse;

↓ uus

i) asjaomase hoone kategooriat ja kasutusviisi;

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

ii) ⇒ ametlikel prognoosidel põhinevaid energiaga seotud investeerimiskulusid,

iii) hooldus- ja käituskulusid, (sh energiakulu ja energiasäästu, ⇒ võttes arvesse kasvuhoonegaaside heitkoguste maksumust; ⇐

↓ uus

iv) energiakasutuse välismõjusid keskkonnale ja tervisele;

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

v) ~~asjaomase hoone liiki ning~~ kui see on asjakohane ⇒ kohapeal ⇐ toodetud energiast saadud tulu;

vi) ja kui see on asjakohane ~~kõrvaldamis~~ ⇒ jäätmekäitluse ⇐ kulusid, ning

- b) iga liikmesriik määrab kindlaks hinnangulise majandusliku olulusringi; See ☒, mis ☒ tähendab sellise hoone järelejäänud hinnangulist majanduslikku olulusringi, mille puhul energiatõhususe nõuded on kehtestatud hoonete tervikuna, või ehitusdetaili hinnangulist majanduslikku olulusringi, kui energiatõhususe nõuded on kehtestatud ehitusdetailidele.

Kulutõhus tase peab jääma energiatõhususe tasemete vahemikku, kus hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul arvatud tasuvusanalüüs on positiivne;

↓ uus

32. „laadimispunkt“ – [alternatiivkütuste taristu määruse] artikli 2 punktis 41 määratletud laadimispunkt;
33. „üliväike eraldatud võrk“ – võrk, milles 2022. aastal oli tarbimine väiksem kui 500 GWh ja millel puuduvad ühendused teiste süsteemidega;
34. „arukas laadimine“ – direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 2 punktis 14 l määratletud arukas laadimine;
35. „kahesuunaline laadimine“ – direktiivi (EL) 2018/2001 [muudetud taastuvenergia direktiiv] artikli 2 punktis 14n määratletud kahesuunaline laadimine;
36. „hüpoteegiportfelli standardid“ – mehhanismid, mis motiveerivad hüpoteeklaenu andjaid suurendama hüpoteegiga kaetud hoonete mediaan-energiatõhusust ja julgustama potentsiaalseid kliente muutma oma kinnisvara energiatõhusamaks vastavalt liidu CO₂-heite vähendamise eesmärgile ja asjakohastele energiaeesmärkidele hoonete energiatarbimise valdkonnas, tuginedes kestliku majandustegevuse määratlusele ELi taksonoomias;

37. „hoone digitaalne logiraamat“ – ühine andmekogu, kuhu kantakse kõik asjakohased hoone andmed, sealhulgas energiatõhususega seotud andmed, nagu energiamärgised, renoveerimispassid ja nutivalmiduse näitajad, mis hõlbustab teadlike otsuste tegemist ja teabe jagamist ehitussektoris hoonete omanike ja kasutajate, finantsasutuste ja avaliku sektori asutuste vahel;

↓ 2010/31/EL

3845. „kliimaseade“ – mehhanismid, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri kontrollida või seda alandada;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt

c

⇒ uus

- 3945a. „küttesüsteem“ – komponentide kombinatsioon, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri tõsta;

- 4045b. „soojusgeneraator“ – see osa küttesüsteemist, milles toodetakse ⇒ I lisas nimetatud kasutuste jaoks ⇐ kasulikku soojust ühel või mitmel järgmisel viisil:

- (a) kütuse põletamine, näiteks katlas;
- (b) Joule'i efekt ehk elekterküttekeha läbiva elektrivoolu soojuslik toime;
- (c) soojuse sidumine ümbritsevast õhust, ventilatsioonisüsteemist väljuvast õhust või veest või maasoojusallikast soojuspumba abil;

- 4145e. „energiatõhususe leping“ – energiatõhususe leping, mis on määratletud ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu~~ direktiivi (EL) .../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] 2012/27/EL⁵⁴ artikli 2 punktis 27 29;

↓ 2010/31/EL

4246. „kuumaveekatel“ – katla korpusest ja põletist koosnev üksus, mille abil kantakse vedelikule üle põlemisel eralduv soojus;

4347. „efektiivne nimivõimsus“ – tootja määratletud ja tagatud suurim soojusvõimsus (kilovattides), mida on võimalik saavutada kestval kasutamisel tootja määratud kasuliku võimsuse korral;

18. „soojuspump“ – masin, seade või paigaldis, mis kannab niisugusest looduslikust keskkonnast nagu õhust, veest või maapinnast saadava soojuse üle hoonetesse või tööstuslikesse rakendustesse, pöörates soojuse loomuliku voolu niisuguseks, et see voolab madalamalt temperatuurilt kõrgemale. Reverseeritavad soojuspumbad võivad ühtlasi kanda soojust hoonest looduslikku keskkonda;

4449. „kaugküte“ või „kaugjahutus“ – soojusenergia jaotamine võrgu kaudu auru, kuuma vee või jahutatud vedelikena kesksest tootmisallikast mitmesse hoonesse või kohta, et kasutada seda kütteks või jahutamiseks ruumis või protsessides;

⁵⁴ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).~~

45. „kasulik põrandapind“ – hoone põrandapind, mis on vajalik parameetrina, et kvantifitseerida konkreetseid kasutustingimusi, mida väljendatakse põrandapinna ühiku kohta, ning kohaldada lihtsustuste ning tsoonideks jaotamise ja (ümber)jaotamise eeskirju;
46. „võrdluspõrandapind“ – põrandapind, mida kasutatakse hoone energiatõhususe hindamisel võrdlussuurusena; hoone energiatõhusust hinnates arvutatakse see suurus hoone välispiirde sisse jäävate ruumide kasulike põrandapindade summana;
47. „hindamispiir“ – piir, kus tarnitud ja väljaviidud energiat mõõdetakse või arvutatakse;
48. „kohapeal“ – valduses ja maal, kus hoone asub ning hoones endas;
49. „taastuvatest energiaallikatest toodetud energia“ – taastuvatest energiaallikatest toodetud energia, mis on toodetud hinnatava hoone kohalikus või piirkondlikus ümbruses ja mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) seda saab jaotada ja kasutada ainult selles kohalikus ja piirkondlikus ümbruses spetsiaalse jaotusvõrgu kaudu;
 - b) see võimaldab arvutada konkreetse primaarenergiateguri, mis kehtib ainult taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kohta, mis on toodetud selles kohalikus või piirkondlikus ümbruses, ning
 - c) seda saab kasutada hoone asukohas ja seda kasutust hinnatakse spetsiaalse ühenduse kaudu energiaallikaga, ning selle ühenduse jaoks on vaja eriseadmeid, et tagada hoone omakasutuseks vajaliku energia ohutu tarnimine ja mõõtmine;
50. „hoonete energiatõhususe teenused“ – sellised teenused nagu küte, jahutus, ventilatsioon, soe tarbevesi ja valgustus ning muud teenused, mille energiatarbimist võetakse arvesse hoonete energiatõhususe hindamisel;
51. „energiavajadus“ – energia, mis tuleb viia kliimaseadmega ruumi või sealt eemaldada selleks, et säilitada ruumis ettenähtud tingimused teatava aja jooksul, võtmata arvesse hoone tehnosüsteemide ebatõhusust;
52. „energiakasutus“ – hoone energiatõhusust tagavasse hoone tehnosüsteemi sisenev energia, mille otstarve on rahuldada energiavajadust;
53. „omatarbeks kasutatav“ – see osa kohapeal või läheduses toodetud taastuvenergiast, mida kasutatakse kohapealsetes tehnilistes süsteemides hoone energiatõhususe teenuste jaoks;
54. „muud kohapealsed kasutusviisid“ – energia, mida kasutatakse kohapeal muul kui energiatõhususe teenuste otstarbel, sealhulgas seadmed, mitmesugused ja täiendavad koormused või elektromobiilsuse laadimispunktid;
55. „arvutusvahemik“ – energiatõhususe arvutamiseks kasutatav diskreetne ajavahemik;
56. „tarnitud energia“ – energiakandja kohta väljendatud energia, mis on läbi hindamispiiri viidud hoone tehnosüsteemidesse selleks, et täita arvesse võetud kasutusviiside energiavajadusi või toota väljaviidud energiat;

57. „väljaviidud energia“ – energiakandja ja primaarenergiateguri kohta väljendatud taastuvenergia osa, mis suunatakse välisesse energiavõrku selle asemel, et kasutada seda kohapeal omatarbeks või muul kohapealsel otstarbel.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 1 punkt d

20. „üliväike eraldatud võrk“ – ~~üliväike eraldatud võrk, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 27⁵⁵.~~

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

Artikkel 32a

⊗ Riiklik hoonete renoveerimise kava ⊗ ~~Pikaajaline renoveerimisstrateegia~~

↓ 2018/1999 artikli 53 lõike 1 punkt a
⇒ uus

1. Iga liikmesriik koostab ~~pikaajalise renoveerimisstrateegia~~ ⇒ riikliku hoonete renoveerimise kava ⇒ nii avaliku kui ka erasektori elu- ja mitteeluhoonete renoveerimise ~~toetamiseks~~ ⇒ tagamiseks ⇒ kogu riigis, et saavutada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO₂ heitega hoonefond, ~~hõlbustades olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberehitamist~~ ⇒ eesmärgiga muuta ⇒ olemasolevad hooned ~~liginullenergia~~ ⇒ heitevabaks ⇒ ~~hooneteks~~.

Iga ~~pikaajaline renoveerimisstrateegia~~ ⇒ hoonete renoveerimise kava ⇒ hõlmab järgmist:

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 2
⇒ uus

a) ülevaade kogu riigi hoonefondist ⇒ , mis hõlmab eri hooneliike, ehitusaegu ja kliimatsoone ning ⇒ , mis põhineb asjakohasel juhul statistilisel valimil ning ~~renoveeritud hoonete eeldataval osakaalul aastaks 2020~~ ⇒ artikli 19 kohasel energiamärgiste riiklikul andmebaasil, ülevaade turutõketest ja turutõrgetest ning ülevaade ehitus-, energiatõhusus- ja taastuvenergiasektorite suutlikkusest ⇒ ;

~~b) hoonetüübi ja kliimatsooni suhtes asjakohaste kulutasuvate lahenduste kindlakstegemine seoses renoveerimisega, võttes vajaduse korral arvesse asjakohaseid võimalikke otsustavaid hetki hoone olelusringis;~~

~~c) poliitika ja meetmed, millega edendatakse hoonete kulutasuvat täielikku renoveerimist, sealhulgas järkjärgulist täielikku renoveerimist, ning toetatakse sihipäraseid kulutasuvaid meetmeid ja renoveerimistööid, näiteks hoonete renoveerimispasside vabatahtliku süsteemi kasutuselevõttuga;~~

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).“

d) ülevaade poliitikast ja meetmetest, mis on suunatud riigi hoonefondi halvimate tõhususnäitajatega segmentidele, huvide lahknemise olukordadele ja turutõrgetele, ning ülevaade energiaostuvõimetuse leevendamisele kaasa aitavatest asjakohastest riiklikest meetmetest;

e) poliitika ja meetmed, mis on suunatud kõigile üldkasutatavatele hoonetele;

f) ülevaade riiklikest algatustest, mille eesmärk on edendada arukaid tehnoloogiaid ning omavahel hästi ühendatud hooned ja kogukondi, samuti oskusi ja haridust ehitussektoris ja energiatõhususe sektoris ning

g) eeldatava energiasäästu ja laiema kasu, näiteks tervise, ohutuse ja õhukvaliteediga seotud kasu tõendus põhine hinnang.

↓ uus

- b) tegevuskava, mis sisaldab riiklikult kehtestatud eesmärke ja mõõdetavaid edusammude näitajaid, pidades silmas 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki, et tagada 2050. aastaks väga energiatõhus ja vähese CO₂-heitega riiklik hoonefond, ning olemasolevate hoonete muutmine heitevabaks;
- c) ülevaade rakendatud ja kavandatud poliitikasuundadest ja meetmetest, millega toetatakse tegevuskava rakendamist vastavalt punktile b, ning
- d) ülevaade hoonete renoveerimise kava rakendamiseks vajalikest investeeringutest, rahastamisallikatest ja meetmetest ning hoonete renoveerimiseks ette nähtud haldusressurssidest.

Punktis b osutatud tegevuskava sisaldab 2030., 2040. ja 2050. aastaks püstitatud riiklike eesmärke iga-aastase hoonete energiatõhusaks renoveerimise määra, riikliku hoonefondi primaarenergia tarbimise ja lõppenergia tarbimise ning kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kohta; konkreetseid ajakavasid, mille järgi hoonetel peab 2040. ja 2050. aastaks olema artikli 9 lõike 1 kohaselt ette nähtust kõrgem energiatõhususe klass vastavalt kavale, mille abil muuta riiklik hoonefond heitevabaks; tõendus põhine hinnang eeldatava energiasäästu ja laiema kasu kohta; hinnang selle kohta, kuidas hoonete renoveerimise kava aitab saavutada asjaomase liikmesriigi siduvat riiklikku kasvuhoonegaaside heitkogusega seotud eesmärki vastavalt määrusele (EL) .../... [jõupingutuste jagamise määrus (läbi vaadatud)], liidu energiatõhususe eesmärke vastavalt direktiivile (EL) .../.... [energiatõhususe direktiiv (uuesti sõnastatud)], liidu taastuvenergia eesmärke, sealhulgas soovituslikku eesmärki taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu suurendamiseks ehitussektoris vastavalt direktiivile (EL) 2018/2001 [taastuvenergia direktiiv (muudetud)], ning liidu 2030. aasta kliimaeesmärki ja 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki vastavalt määrusele (EL) 2021/1119.

2. Liikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile iga viie aasta tagant oma hoonete renoveerimise kava projekti, kasutades II lisa kohast näidisvormi. Iga liikmesriik esitab oma hoonete renoveerimise kava projekti määruse (EL) 2018/1999 artiklis 9 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti osana; kava projekti ajakohastatud versiooni esitamise korral peab see olema kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud ajakohastatud versioon. Erandina kõnealuse määruse artikli 9 lõikest 1 ja artikli 14 lõikest 1 esitavad liikmesriigid oma hoonete renoveerimise kava esimese projekti komisjonile 30. juuniks 2024.

2. Iga liikmesriik koostab oma pikaajalise renoveerimisstrateegia raames meetmete ja riigi tasandil kindlaksmääratud mõõdetavate edusammude näitajatega tegevuskava, pidades silmas pikaajalist, aastaks 2050 seatud eesmärki vähendada liidus kasvuhoonetegaaside heitkoguseid 80-95 % võrreldes 1990. aastaga, tagada väga energiatõhus ja vähese CO₂-heittega riiklik hoonefond ning hõlbustada olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberhitamist liginullenergiahooneteks. Tegevuskava hõlmab soovituslikke vahe eesmarke aastateks 2030, 2040 ja 2050 ning täpsustab, kuidas need aitavad saavutada liidu energiatõhususe eesmarke vastavalt direktiivile 2012/27/EÜ.

3. Selleks et toetada investeeringute tegemist renoveerimisse, mida on vaja lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks, hõlbustavad liikmesriigid juurdepääsu asjakohastele mehhanismidele, mis on mõeldud

- a) projektide koondamiseks, sh investeerimisrühmade või platvormide ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konsortsiumide abil, et võimaldada investorite juurdepääsu ning samuti pakettlahenduste pakkumist potentsiaalsetele klientidele;
- b) energiatõhususega seotud tegevuse arvatavate riskide vähendamiseks investorite ja erasektori jaoks;
- c) avaliku sektori raha kasutamiseks erasektori investeeringute suurendamise või konkreetsete turutõrgete kõrvaldamise nimel;
- d) investeeringute suunamiseks energiatõhusate üldkasutatavate hoonete fondi kooskõlas Eurostati juhistega ning
- e) kättesaadavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite loomiseks, näiteks tarbijatele mõeldud kontaktpunktid ja energiaalase nõustamise teenused, mille abil saab teavet energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimiste ja rahastamisvahendite kohta.

4. Komisjon kogub ja levitab vähemalt avaliku sektori asutustele parimaid tavasid energiatõhususe nimel renoveerimise edukate avaliku ja erasektori rahastamiskavade kohta ning teavet väikesemahuliste energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimisprojektide koondamise kavade kohta. Komisjon teeb kindlaks tarbija seisukohast parimad tavad renoveerimist soodustavate finantsstiimulite kohta, võttes arvesse kulutõhususe erinevusi liikmesriikide vahel, ning levitab neid tavasid.

35. Oma pikaajalise renoveerimisstrateegia ⇒ hoonete renoveerimise kava ⇐ väljatöötamise toetamiseks korraldab iga liikmesriik enne ⇒ hoonete renoveerimise kava projekti ⇐ pikaajalise renoveerimisstrateegia komisjonile esitamist selleteemalise avaliku konsultatsiooni. ⇒ Avalik konsultatsioon hõlmab eelkõige kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning teisi sotsiaal-majanduslikke partnereid, sealhulgas kodanikuühiskonda ja vähekaitsitud kodumajapidamistega tegelevaid organeid. ⇐ Iga liikmesriik avaldab oma avaliku konsultatsiooni tulemuste kokkuvõtte oma pikaajalise renoveerimisstrateegia ⇒ hoonete renoveerimise kava projekti ⇐ lisana.

Iga liikmesriik määrab kindlaks pikaajalise renoveerimisstrateegia rakendamise jooksul kaasaval viisil konsulteerimise korra.

4. Komisjon hindab riikliku hoonete renoveerimise kavade projekte, eelkõige seda, kas:
- a) riiklikult kehtestatud eesmärkide ambitsioonikuse tase on piisav ning kooskõlas lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades sätestatud riiklike kliima- ja energiakohustustega;
 - b) poliitika ja meetmed on piisavad riiklikult kehtestatud eesmärkide saavutamiseks;
 - c) kava rakendamiseks on eraldatud piisavad eelarve- ja haldusressursid;
 - d) lõike 3 kohane avalik konsultatsioon on olnud piisavalt kaasav ning
 - e) kavad vastavad lõike 1 nõuetele ja II lisas esitatud näidisvormile.

Pärast konsulteerimist artikli 30 kohaselt loodud komiteega võib komisjon anda liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 9 lõikele 2 ja artiklile 34.

Hoonete renoveerimise kava esimese projekti puhul võib komisjon anda liikmesriikidele riigipõhiseid soovitusi hiljemalt kuue kuu jooksul pärast seda, kui liikmesriik on kõnealuse kava esitanud.

5. Iga liikmesriik võtab oma hoonete renoveerimise lõplikus kavas asjakohaselt arvesse kõiki komisjoni soovitusi. Kui asjaomane liikmesriik ei võta soovitust või selle olulist osa arvesse, esitab ta komisjonile asjakohase põhjenduse ja avalikustab selle põhjused.

6. Liikmesriigid koostavad ja esitavad komisjonile iga viie aasta tagant oma hoonete renoveerimise kava, kasutades II lisa kohast näidisvormi. Iga liikmesriik esitab oma hoonete renoveerimise kava määruse (EL) 2018/1999 artiklis 3 osutatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti osana; ajakohastatud versiooni esitamise korral peab see olema kõnealuse määruse artiklis 14 osutatud ajakohastatud versioon. Erandina kõnealuse määruse artikli 3 lõikest 1 ja artikli 14 lõikest 2 esitavad liikmesriigid esimese hoonete renoveerimise kava komisjonile 30. juuniks 2025.

7. Iga liikmesriik lisab ~~pikaajalise renoveerimisstrateegia~~ lisana oma ~~⇒ järgmisele~~ hoonete renoveerimise lõplikule kavale lisana ~~⇒ kõige hiljutisema~~ pikaajalise renoveerimisstrateegia ~~⇒ või hoonete renoveerimise kava~~ ~~⇒ rakendamise üksikasjad, sealhulgas kavandatud poliitika ja meetmete kohta.~~ ~~⇒ Iga liikmesriik esitab teabe selle kohta, kas tema riiklikud eesmärgid on saavutatud või mitte.~~

8. Iga liikmesriik lisab oma lõimitud riiklikusse energia- ja kliimaalasesse eduaruandesse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklitele 17 ja 21 teabe käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud riiklike eesmärkide rakendamise kohta ja selle kohta, kuidas hoonete renoveerimise kava aitab saavutada asjaomase liikmesriigi siduvat riiklikku kasvuhoonegaaside heitkogusega seotud eesmärki vastavalt määrusele (EL) .../... [jõupingutuste jagamise määrus (läbi vaadatud)], liidu energiatõhususe eesmärgi vastavalt direktiivile (EL) .../....

[energiatõhususe direktiiv (uuesti sõnastatud)]; liidu taastuvenergia eesmärgi, sealhulgas soovituslikku eesmärgi taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu suurendamiseks ehitussektoris vastavalt direktiivile (EL) 2018/2001 [taastuvenergia direktiiv (muudetud)], ning liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi ja 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgi vastavalt määrusele (EL) 2021/1119.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 2

~~7. Iga liikmesriik võib kasutada oma pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid selleks, et tegeleda tuleohutuse ning tugeva seismilisuse seotud riskidega, mis mõjutavad energiatõhusat renoveerimist ja hoonete eluiga.~~

↓ 2018/1999 artikli 53 lõike 1 punkt b

~~8. Liikmesriigi pikaajaline renoveerimisstrateegia esitatakse komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999⁵⁶ artiklis 3 osutatud lõpliku lõimitud riikliku energia- ja kliimakava osana. Erandina nimetatud määruse artikli 3 lõikest 1 tuleb käesoleva artikli lõike 1 kohane esimene pikaajaline renoveerimisstrateegia esitada komisjonile 10. märtsiks 2020.~~

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~43~~

Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika vastuvõtmine

Liikmesriigid kohaldavad hoonete energiatõhususe arvutamiseks meetodikat vastavalt I lisas sätestatud ühisele üldraamistikule.

Meetodika võetakse vastu riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Artikkel ~~54~~

Energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada hoonete või hoone osade energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine eesmärgiga saavutada ⇒ vähemalt ⇐ kulutõhus tase. Energiatõhusus arvutatakse artiklis ~~43~~ osutatud meetodika kohaselt. Kulutõhus tase arvutatakse artiklis ~~65~~, kui raamistik on kehtestatud osutatud võrdleva meetodika raamistiku kohaselt.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamine hoonete välispiirete osa moodustavate ehitusdetailide suhtes, millel on oluline

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

mõju hoone välispiirde energiatõhususele, kui need rekonstrueeritakse või asendatakse eesmärgiga saavutada ⇨ vähemalt ⇨ kulutõhus tase.

Nõuete kehtestamisel võivad liikmesriigid teha vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

Nõuete puhul võetakse arvesse ruumide üldisi sisekliima tingimusi, vältimaks võimalikku negatiivset mõju, nagu ebapiisavat ventilatsiooni, ning ka kohalikke tingimusi ja hoone kavandatud funktsiooni ja vanust.

~~Liikmesriik ei ole kohustatud kehtestama energiatõhususe miinimumnõudeid, mis ei ole kulutasuvad hinnangulise majandusliku olelusringi jooksul.~~

☒ Liikmesriigid vaatavad oma ☒ ~~E~~energiatõhususe miinimumnõuded ~~vaadatakse~~ korrapäraselt läbi vähemalt viie aasta järel ning vajaduse korral ☒ ajakohastavad ☒ neid ~~ajakohastatakse~~, et kajastada ehitussektoris toimunud tehnika arengut ⇨, artikli 6 kohase kulutõhususarvutuse tulemusi ning ajakohastatud riiklikke energia- ja kliimaeesmärke ning energia- ja kliimapolitiikat ⇨.

⇩ uus

2. Liikmesriigid võivad otsustada kohandada lõikes 1 osutatud nõudeid hoonete puhul, mis on ametliku kaitse all teatava miljööväärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatavate energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇨ uus

32. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hooneliikide suhtes:

- ~~a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava miljööväärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatud energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust;~~
- a) kultusekohtadena või religioosseteks toiminguteks tegevusteks kasutatavad hooned;
- b) ajutised hooned, mille kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;
- c) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;
- d) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m².

Artikkel ~~65~~

Energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamine

1. Vastavalt artiklitele ~~2923, 24 ja 25~~ kehtestab komisjon delegeeritud õigusaktidega 30. juuniks 2011 ☒ on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse ☒ võrdleva meetodika raamistikku hoonete või ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. ⇒ Komisjon vaatab 30. juuniks 2026 läbi võrdleva meetodika raamistiku energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks oluliselt rekonstrueeritavate olemasolevate hoonete ja üksikute ehitusdetailide puhul. ⇐

Võrdleva meetodika raamistik kehtestatakse ~~VIIII~~ lisa kohaselt ning selles tehakse vahet uute ja olemasolevate hoonete vahel ning eri liiki hoonete vahel.

2. Liikmesriigid arvutavad energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme, kasutades lõike 1 kohaselt kehtestatud võrdleva meetodika raamistikku ja asjakohaseid parameetreid, näiteks kliimatingimusi ja energიაinfrastruktuuri praktilist kättesaadavust, ning võrdlevad arvutuse tulemusi kehtivate energiatõhususe miinimumnõuetega.

Liikmesriigid esitavad komisjonile aruande kõikide nimetatud arvutuseks kasutatud sisendandmete ja eelduste ning kõikide nimetatud arvutuste tulemuste kohta. Liikmesriigid ⇒ ajakohastavad ⇐ ~~kõnealuseid aruandeid esitavad kõnealused aruanded komisjonile~~ korrapärase ajavahemike tagant, kuid mitte harvem kui kord iga viie aasta järel, ja esitavad need komisjonile. ~~Esimene aruanne esitatakse 30. juuniks 2012.~~ ⇒ Esimene lõike 1 kohasel läbivaadatud meetodikaraamistikul põhinev aruanne esitatakse 30. juuniks 2028. ⇐

3. Kui lõike 2 kohaselt tehtud arvutuste tulemuste võrdlemine näitab, et kehtivad energiatõhususe miinimumnõuded on ⇒ üle 15 % ⇐ ~~oluliselt~~ vähem energiatõhusad kui energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhus tase, ⇒ lisab ⇐ ~~esitab asjassepuutuv~~ asjaomane liikmesriik ~~sellise erinevuse põhjenduse~~ lõikes 2 osutatud aruandesse, millele lisatakse kava, milles komisjonile esitatakse asjakohased meetmed ~~vastavate meetmetega~~, kuidas järgmiseks ~~läbivaatamiseks oluliselt vähendada erinevust~~ artikli 54 lõikes 1 osutatud energiatõhususe nõuetega; kava esitatakse sellise erinevuse kohta, mis ei ole põhjendatud läbivaatamiseks.

4. Komisjon avaldab aruande liikmesriikide edusammude kohta energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme saavutamisel.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 3

Artikkel ~~76~~

Uued hooned

↓ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et uued hooned on vastavalt III lisale heitevabad alates järgmistest kuupäevadest:

- a) alates 1. jaanuarist 2027 uued ehitised, mida kasutavad riigiasutused või mis kuuluvad riigiasutustele, ning
- b) alates 1. jaanuarist 2030 kõik uued hooned;

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 3
(kohandatud)
⇒ uus

~~1. Liikmesriigid tagavad vajalikud meetmed, et tagada, et kõik uued hooned vastavad vähemalt liginullenergiahoone ja vastavad artikli 55 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.~~

↓ uus

2. Liikmesriigid tagavad, et olelusringi globaalse soojendamise potentsiaal (GWP) arvutatakse vastavalt III lisale ja avaldatakse hoone energiamärgisel:

- a) alates 1. jaanuarist 2027 kõigi uute hoonete puhul, mille kasulik põrandapind on suurem kui 2000 ruutmeetrit, ning
- b) alates 1. jaanuarist 2030 kõigi uute hoonete puhul.

3. Komisjonil on õigus kooskõlas artikliga 29 vastu võtta delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et kohendada III lisa tehnika arengu ja innovatsiooniga, kehtestada III lisas kohandatud maksimaalsed energiatõhususe piirmäärad renoveeritud hoonete jaoks ning kohendada heitevabade hoonete energiatõhususe maksimumkünniseid.

4. Liikmesriigid käsitlevad uute hoonete puhul ruumide tervislikke sisekliima tingimusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilise aktiivsusega seotud riske ja puuetega inimeste juurdepääsuvõimalusi. Liikmesriigid käsitlevad ka süsinikdioksiidi sidumist, mis on seotud süsinikdioksiidi säilitamisega hoones või selle katusel.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 3

~~2. Liikmesriigid tagavad, et enne uute hoonete ehitamise algust võetakse olemasoleva korral arvesse alternatiivsete suure tõhususega süsteemide tehnilist, keskkonnavalast ja majanduslikku teostatavust.~~

↓ 2010/31/EL

Artikkel 87

Olemasolevad hooned

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et kui hooneid oluliselt rekonstrueeritakse, suurendatakse hoone või selle rekonstrueeritud osade tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires nende energiatõhusust nii, et see vastaks artikli 54 kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

Kõnealuseid nõudeid kohaldatakse rekonstrueeritud hoonele või hoone osale tervikuna. Lisaks sellele või alternatiivselt võib nõudeid kohaldada rekonstrueeritud hoone ehitusdetailidele.

2. Lisaks sellele võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, tagamaks, et kui ehitusdetail, mis moodustab hoone välispiirde osa ja millel on oluline mõju hoone välispiirde energiatõhususele, rekonstrueeritakse või asendatakse, vastab ehitusdetaili energiatõhusus

energiatõhususe miinimumnõuetele tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

~~Liikmesriigid määravad kõnealused energiatõhususe miinimumnõuded kindlaks artikli 4 kohaselt.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 4
(kohandatud)
⇒ uus

3. Liikmesriigid soodustavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul alternatiivsete, suure tõhususega süsteemide kasutamist, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav. ☒ Liikmesriigid ☒, ~~ning võtma~~ võtavad ☒ oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul ☒ arvesse siseruumide tervislikke ~~kliimatingimusi~~ sisekliima tingimusi, ⇒ kliimamuutustega kohanemist, ⇐ ~~ning~~ tuleohutust, ja tugeva seismilisusega seotud riske ⇒ , ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist ning puuetega inimeste juurdepääsu ⇐ .

↓ uus

Artikkel 9

Energiatõhususe miinimumstandardid

1. Liikmesriigid tagavad, et

- a) avaliku sektori asutustele kuuluvad hooned ja hooneüksused saavutavad kõige hiljem
 - i) pärast 1. jaanuari 2027 vähemalt energiatõhususe klassi F ning
 - ii) pärast 1. jaanuari 2030 vähemalt energiatõhususe klassi E;
- b) mitteeluhooned ja hoone osad, mis ei kuulu avaliku sektori asutustele, saavutavad kõige hiljem
 - i) pärast 1. jaanuari 2027 vähemalt energiatõhususe klassi F ning
 - ii) pärast 1. jaanuari 2030 vähemalt energiatõhususe klassi E;
- c) elamud ja hoone osad saavutavad hiljemalt
 - i) pärast 1. jaanuari 2030 vähemalt energiatõhususe klassi F ning
 - ii) pärast 1. jaanuari 2033 vähemalt energiatõhususe klassi E.

Liikmesriigid kehtestavad artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud tegevuskavas konkreetsed ajakavad, mille järgi käesolevas lõikes osutatud hoonetel peab 2040. ja 2050. aastaks olema kõrgem energiatõhususe klass vastavalt kavale, mille abil muuta riiklik hoonefond heitevabaks.

2. Lisaks lõike 1 kohaselt kehtestatud energiatõhususe miinimumstandarditele võib iga liikmesriik kehtestada energiatõhususe miinimumstandardid kõigi muude olemasolevate hoonete renoveerimiseks.

Energiatõhususe miinimumstandardeid kehtestades võetakse nende väljatöötamisel arvesse riiklikku tegevuskava ja asjaomase liikmesriigi hoonete renoveerimise kavas sisalduvaid

eesmärke 2030., 2040. ning 2050. aastaks, samuti eesmärgi muuta riiklik hoonefond 2050. aastaks heitevabaks.

3. Liikmesriigid toetavad kooskõlas artikliga 15 energiatõhususe miinimumstandardite järgimist, kasutades kõiki allpool loetletud meetmeid:

- a)
- b) antakse tehnilist abi, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu;
- c) töötatakse välja integreeritud rahastamiskavad;
- d) kõrvaldatakse mittemajanduslikud tõkked, sealhulgas huvide lahknemine, ning
- e) jälgitakse sotsiaalseid mõjusid, eelkõige kõige haavatavamatele inimrühmade puhul.

4. Kui hoone rekonstrueeritakse energiatõhususe miinimumstandardi täitmiseks, tagavad liikmesriigid ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete täitmise vastavalt artiklile 5 ning olulise rekonstrueerimise korral olemasolevate hoonete energiatõhususe miinimumnõuete täitmise vastavalt artiklile 8.

5. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõigetes 1 ja 2 osutatud energiatõhususe miinimumstandardeid järgmiste hooneliikide suhtes:

- a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava miljööväärtuse või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu ja kus teatavate energiatõhususe miinimumstandardite järgimine muudaks vastuvõetamatult nende eripära või välimust;
- b) kultusekohtadena või religioosseteks toimingutekstegevusteks kasutatavad hooned;
- c) ajutised hooned, mille kasutusiga on kuni kaks aastat, tööstusalad, töökojad ja väikese energiavajadusega eluruumideta põllumajandushooned ning eluruumideta põllumajandushooned, mida kasutatakse energiatõhususe riikliku sektorikokkuleppega hõlmatud sektoris;
- d) elamud, mis on mõeldud kasutamiseks kas vähem kui nelja kuu jooksul aastas või alternatiivselt piiratud kasutusajaga aastas ja mille eeldatav energiatarbimine on vähem kui 25 % aastaringse kasutamise energiatarbimisest;
- e) eraldiseisvad hooned, mille kasulik põrandapind on alla 50 m².

6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada lõigetes 1 ja 2 osutatud energiatõhususe miinimumstandardite rakendamine, sealhulgas asjakohased järelevalvemehhanismid ja artikli 31 kohased karistused.

Artikkel 10

Renoveerimispass

1. Komisjon võtab 31. detsembriks 2023 kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades lõikes 2 sätestatud kriteeriumide alusel renoveerimispasside Euroopa ühtse raamistiku.

2. Liikmesriigid kehtestavad 31. detsembriks 2024 renoveerimispasside kava, mis põhineb lõike 1 kohaselt kehtestatud ühisel raamistikul.

3. Renoveerimispass peab vastama järgmistele nõuetele:

- a) selle annab välja kvalifitseeritud ja sertifitseeritud ekspert pärast kohapealset kontrollkäiku;
- b) see sisaldab renoveerimiskava, kus on järjestatud üksteisel põhinevad renoveerimisetapid, et muuta asjaomane hoone hiljemalt 2050. aastaks heitevabaks;
- c) see näitab eeldatavat kasu energiasäästu, energiaarvetest tuleneva kokkuhoiu ja kasutuslike kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise näol, samuti laiemat kasu, mis on seotud tervise ja mugavusega ning hoone parema kohanemisvõimega kliimamuutuste suhtes, ning
- d) see sisaldab teavet rahalise ja tehnilise toetuse võimaluste kohta.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~118~~

Hoone tehnosüsteemid, ~~elektritransport ja nutivalmiduse näitaja~~

1. Hoone tehnosüsteemide energiatarbimise optimeerimiseks määravad liikmesriigid kindlaks ⇒ uutesse või ⇐ olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. ~~Liikmesriigid võivad kõnealuseid süsteeminõudeid kohaldada ka uutele hoonetele.~~ ⇒ Nõuete kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse projekteerimistingimusi ja tüüpilisi või keskmisi kasutustingimusi. ⇐

Süsteeminõuded määratakse kindlaks hoonete ja hoone osade uute tehnosüsteemide jaoks, samuti tehnosüsteemide asendamise ja ajakohastamise jaoks ning neid kohaldatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

↓ uus

Liikmesriigid võivad kehtestada kasvuhoonegaaside heitega või soojusgeneraatorites kasutatava kütusega seotud nõudeid, tingimusel et need ei kujuta endast põhjendamatu turutõket.

Liikmesriigid tagavad, et nende poolt hoone tehnosüsteemidele kehtestatud nõuete abil saavutatakse vähemalt kõige ajakohasemad kulutõhusad tasemed.

↓ ê 2018/844 artikli 1 lõige 5

2. Liikmesriigid näevad ette, et kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, oleksid uued hooned varustatud isereguleerivate seadmetega, mis reguleerivad temperatuuri taset igas ruumis eraldi või, kui see on vajalik, hoone osa kindlaksmääratud köetaval alal. Olemasolevates hoonetes nõutakse niisuguste isereguleerivate seadmete paigaldamist soojusgeneraatorite asendamisel, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.

↓ uus

3. Liikmesriigid nõuavad, et heitevabad hooned oleksid varustatud mõõte- ja kontrolliseadmetega, mis võimaldavad jälgida ja reguleerida siseõhu kvaliteeti. Kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, tuleb asjaomased seadmed paigaldada ka sellistesse olemasolevatesse hoonetesse, mida oluliselt rekonstrueeritakse.

4. Liikmesriigid tagavad, et hoone tehnosüsteemi paigaldamisel hinnatakse muudetud osa üldist energiatõhusust ja kui vaja, siis muudetud süsteemi kui terviku üldist energiatõhusust. Tulemused dokumenteeritakse ja edastatakse hoone omanikule, et need oleksid löike 1 kohaselt kehtestatud miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks ja energiamärgise andmiseks kättesaadavad ning et neid saaks selleks kasutada.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 12

⊠ Kestliku liikuvuse taristu ⊠

12. Rohkem kui kümme ⇒ viie ⇐ parkimiskohaga uute mitteeluhoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate mitteeluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et

- a) paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL⁵⁷ tähenduses;~~

↓ uus

- b) iga parkimiskoha jaoks eelpaigaldatakse kaablid, et hilisemas etapis oleks võimalik välja ehitada elektrisõidukite laadimispunktid ning
- c) vähemalt üks jalgratta parkimiskoht iga autoparkimiskoha kohta,

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)

~~ja juhtmetaristu, st torud elektrijuhtmete jaoks, vähemalt iga viie parklakohta kohta, et võimaldada hiljem paigaldada elektrisõidukite jaoks laadimispunktid, kui a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut või b) parkla asub hoone kõrval ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või parkla elektritaristut.~~

↓ uus

Liikmesriigid tagavad, et eelpaigaldatavad kaablid on dimensioneeritud nii, et eeldatavat arvu laadimispunkte saab kasutada üheaegselt.

⁵⁷

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).~~

Erandina esimese lõigu punktist a tagavad liikmesriigid rohkem kui viie parkimiskohaga uute kontorihoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate kontorihoonete puhul, et iga kahe parkimiskoha kohta paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus

~~Komisjon annab 1. jaanuariks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru, mil määral võimaldab liidu ehituspoliitika elektritranspordi edendamisele kaasa aidata, ja teeb asjakohasel juhul ettepaneku sellega seoses meetmete võtmiseks.~~

~~23. ⇒ Liikmesriigid tagavad ⇐ Liikmesriigid kehtestavad 1. jaanuariks 2025 nõuded minimaalse arvu laadimispunktide paigaldamise kohta kõikidesse mitteeluhoonetesse kõikide~~
~~millel on~~ rohkem kui 20 ~~parkimiskohta~~ parkimiskohaga mitteeluhoonete ☒ puhul ☒ ⇒ , et hiljemalt 1. jaanuariks 2027 paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt iga kümne parkimiskoha kohta ja vähemalt üks jalgratta parkimiskoht iga autoparkimiskoha kohta. Riigiasutuste omandis või kasutuses olevate hoonete puhul tagavad liikmesriigid, et hiljemalt 1. jaanuariks 2033 eelpaigaldatakse vähemalt üks kaabel kahe parkimiskoha kohta. ⇐

↓ uus

3. Liikmesriigid võivad kohandada lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid jalgrataste parkimiskohtade arvu kohta selliste konkreetsete mitteeluhoonete kategooriate suhtes, kus jalgrattaid kasutatakse transpordivahendina üldjuhul vähem.

↓ ê 2018/844 artikli 1 lõige 5
⇒ uus

~~4. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõigetes 2 ja 3 osutatud nõudeid hoonete suhtes, mille omanik ja kasutaja on komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁵⁸ lisa I jaotises esitatud määratluse kohane väike või keskmise suurusega ettevõtja.~~

~~45.~~ Rohkem kui ⇒ kolme ⇐ kümne parkimiskohaga uute mitteeluhoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate mitteeluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et

- a) paigaldatakse juhtmetaristu, st torud elektrijuhtmete jaoks, iga parklakoha kohta ⇒ eelkaabeldus ⇐, et võimaldada hiljem saaks paigaldada elektrisõidukite jaoks laadimispunktid, kui ⇒ ja ⇐

↓ uus

- b) vähemalt kaks jalgrataste parkimiskohta iga eluruumi kohta,

⁵⁸

Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)

~~kui: a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut või b)~~ kui parkla asub hoone kõrval ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või parkla elektritaristut.

↓ uus

Liikmesriigid tagavad, et eelpaigaldatavad kaablid on dimensioneeritud nii, et kõikide parkimiskohtade laadimispunkte saab kasutada üheaegselt. Kui olulise rekonstrueerimise korral ei ole võimalik tagada iga eluruumi jaoks kahte jalgrataste parkimiskohta, tagavad liikmesriigid, et jalgrataste parkimiskohtade arv vastab vajadusele.

↓ ê 2018/844 artikli 1 lõige 5
⇒ uus

~~56.~~ Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõikeid ~~12, 23~~ ja ~~45~~ teatavat liiki hoonete suhtes, kui: a) lõigete 2 ja 5 puhul on ehitusloa taotlused või sellega samaväärsed taotlused esitatud hiljemalt 10. märtsil 2021; b) nõutav eelkaabeldus juhtmetaristu sõltuks üliväikesest eraldatud võrgust või hoone asub äärepoolseimas piirkonnas ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses, kui see tooks kaasa tõsiseid kohaliku energiasüsteemi toimimist takistavaid probleeme ning ohustaks kohaliku võrgu stabiilsust.

- ~~e) laadimispunktide ja juhtmetaristu maksumus ületab 7 % hoone olulise rekonstrueerimise üldmaksumusest;~~
- ~~d) üldkasutatava hoone puhul kehtivad juba võrreldavad nõuded kooskõlas direktiivi 2014/94/EL ülevõtmise meetmetega.~~

↓ uus

6. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1, 2 ja 4 osutatud laadimispunktid võimaldavad arukat laadimist ja vajaduse korral kahesuunalist laadimist ning et neid käitatakse mittekaubanduslike ja mittediskrimineerivate sideprotokollide ja -standardite alusel koostalitlusvõimelisel viisil ning kooskõlas määruse (EL).../... [alternatiivkütuste taristu määrus] artikli 19 lõike 6 ja artikli 19 lõike 7 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides sätestatud õiguslike standardite ja protokollidega.

7. Liikmesriigid kutsuvad mitteavalikult juurdepääsetavaid laadimispunkte käitavaid ettevõtjaid üles käitama asjaomaseid laadimispunkte vajaduse korral kooskõlas määruse (EL).../... [alternatiivkütuste taristu määrus] artikli 5 lõikega 4.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus

~~87.~~ Liikmesriigid näevad ette meetmed, et lihtsustada laadimispunktide kasutuselevõttu uutes ja olemasolevates elu- ja mitteeluhoonetes ning kaotada võimalikud ☒ kõrvaldada ☒ õiguslikud takistused, muu hulgas seoses loa- ja heakskiitmismenetlustega, ilma et see piiraks liikmesriikide asjaõigust ja üürilepinguid käsitlevat õigust. ⇒ Liikmesriigid kõrvaldavad

takistused, mis on seotud laadimispunktide paigaldamisega parkimiskohtadega varustatud elamutesse, eelkõige nõude, et isiklikuks kasutamiseks mõeldud laadimispunkti paigaldamiseks tuleb saada nõusolek üürileandjalt või kaasomanikelt. ⇐

⇓ uus

Liikmesriigid tagavad tehnilise abi kättesaadavuse hoonete omanikele ja üürnikele, kes soovivad laadimispunkte paigaldada.

⇓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)
⇒ uus

98. Liikmesriigid ~~kaaluvad vajadust~~ ⇒ tagavad ⇐ hooned, pehmet ja rohelist liikuvust ning linnaplaneerimist käsitleva ~~sidusa poliitika järelepoliitika~~ ⇒ sidususe ⇐.

~~9. Liikmesriigid tagavad, et hoone tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või uuendamisel hinnatakse muudetud osa üldist energiatõhusust ja asjakohasel juhul muudetud süsteemi kui terviku üldist energiatõhusust. Tulemused dokumenteeritakse ja edastatakse hoone omanikule, et need oleksid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt sätestatud miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks ja energiamärgise andmiseks kättesaadavad ja neid saaks selleks kasutada. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, otsustavad liikmesriigid, kas nõuda uue energiatõhususe sertifikaadi väljaandmist.~~

Artikkel 13

⊗ Hoonete nutivalmidus ⊗

~~140.~~ Komisjon võtab ~~31. detsembriks 2019~~ kooskõlas artikliga ~~2923~~ vastu delegeeritud õigusakti ⊗ õigusaktid ⊗, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades ⊗ milles käsitletakse ⊗ hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava. Hindamisel võetakse aluseks hoone või selle osa võime kohandada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele ning parandada oma energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid.

Kooskõlas ~~IV la~~ lisaga ⊗ sätestatakse ⊗ hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtlikus ühtses liidu kavas ~~on hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava eesmärk~~ järgmine:

- (a) ~~määratleda~~ nutivalmiduse näitaja ~~määratlus~~; ning
- (b) ~~määratleda~~ meetodika selle arvutamiseks.

⇓ uus

2. Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakti, milles nõutakse hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava kohaldamist hoonete nutivalmiduse hindamiseks kooskõlas IV lisaga selliste mitteeluhoonete puhul, mille küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 5
(kohandatud)

~~344.~~ Olles eelnevalt konsulteerinud asjaomaste sidusrühmadega, võtab komisjon ~~31. detsembriks 2019~~ vastu rakendusakti, milles täpsustatakse ~~käesoleva artikli~~ lõikes ~~140~~ osutatud kava tõhusa rakendamise tehnilised üksikasjad, sealhulgas mittesiduva riigisisese katseetapi ajakava, ning selgitatakse, et kava on täienduseks artiklis ~~1644~~ osutatud energiamärgistele.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli ~~3026~~ lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

↓ uus

4. Komisjon võtab 31. detsembriks 2025 pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist vastu rakendusakti, milles täpsustatakse lõikes 2 osutatud kava tõhusa rakendamise tehnilised üksikasjad seoses mitteeluhoonetega, mille küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 14

Andmevahetus

1. Liikmesriigid tagavad, et hoonete omanikel, üürnikel ja haldajatel on otsene juurdepääs oma hoonesüsteemide andmetele. Nende taotluse korral tehakse juurdepääs või andmed kättesaadavaks kolmandale isikule. Liikmesriigid hõlbustavad teenuste ja andmevahetuse täielikku koostalitlusvõimet liidus kooskõlas lõikega 6.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmavad hoonesüsteemide andmed vähemalt kõiki andmeid, mis on seotud ehitusdetailide energiatõhususe, ehitusteenuste energiatõhususe, hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemide, arvestite ja elektromobiilsusega seotud laadimispunktidega.

2. Andmehalduse ja andmevahetuse alaste eeskirjade koostamisel määrab liikmesriik, või määratud pädev asutus, kui liikmesriik on nii sätestanud, kindlaks õigustatud isikute poolset hoonesüsteemide andmetele juurdepääsu käsitlevad eeskirjad vastavalt käesolevale artiklile ja kohaldatavale liidu õigusraamistikule.

3. Hoone omanikult, üürnikult või haldajalt ei võeta lisatasu nendele andmetele juurdepääsu võimaldamise eest ega taotluse eest teha oma andmed kättesaadavaks kolmandale isikule. Liikmesriikide ülesanne on kehtestada asjakohased tasud andmetele juurdepääsu võimaldamise eest muudele õigustatud isikutele, nagu finantseerimisasutused, energiavahendajad, energiatarnijad, energiateenuseosutajad ja riiklikud statistikaametid või muud riiklikud asutused, kes vastutavad statistika arendamise, tegemise ja levitamise eest Euroopas. Liikmesriik, või asjakohasel juhul määratud pädev asutus tagab, et andmeteenuseid osutavate reguleeritud üksuste nõutavad tasud on mõistlikud ja põhjendatud.

4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel andmetele juurdepääsu võimaldamist ja andmete säilitamist käsitlevad normid peavad olema kooskõlas liidu asjaomase õigusega. Isikuandmete

töötlemine käesoleva direktiivi raames toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁵⁹.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles kirjeldatakse üksikasjalikult koostalitlusnõudeid ning mittediskrimineerivaid ja läbipaistvaid menetlusi andmete le juurdepääsuks. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

↓ 2010/31/EL

Artikkel 9

Liginullenergiahooned

1. Liikmesriigid tagavad, et

- a) 31. detsembriks 2020 on kõik uued hooned liginullenergiahooned ning
- b) pärast 31. detsembrit 2018 peavad uusehitised, mida kasutavad ja omavad riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused, olema liginullenergiahooned.

Liikmesriigid kehtestavad riiklikud kavad liginullenergiahoonete arvu suurendamiseks. Nimetatud riiklikud kavad võivad sisaldada eri liiki hoonete puhul erinevaid eesmärke.

2. Lisaks sellele, järgides avaliku sektori eeskujul, töötavad liikmesriigid välja poliitika ja võtavad meetmed, nagu näiteks eesmärgi stimuleerida renoveeritavate hoonete ümberhitamist liginullenergiahooneteks, ning annavad sellest komisjonile teada lõikes 1 osutatud riiklikes kavades.

3. Riiklik kava sisaldab muu hulgas järgmisi elemente:

- a) liikmesriigi liginullenergiahoonete määratluse detailne praktiline kohaldamine, mis kajastab riiklikke, piirkondlikke või kohalikke tingimusi ja mis sisaldab primaarenergiatarbimise arv näitajat väljendatuna kWh/m² aastas. Primaarenergia tegurid, mida kasutatakse primaarenergiatarbimise kindlaksmääramiseks, võivad põhineda riiklikel või piirkondlikel aastapõhistel keskmistel väärtustel ning võivad arvesse võtta asjakohaseid Euroopa standardeid;
- b) vahe eesmärgid uute hoonete energiatõhususe parandamiseks 2015. aastaks, et valmistada ette lõike 1 rakendamine;
- c) teave poliitikate ja vastu võetud finants- või muude meetmete kohta lõigete 1 ja 2 kontekstis, et edendada liginullenergiahooneid, sealhulgas riiklike nõuete ja meetmete üksikasjad, mis käsitlevad taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimist uutes hoonetes ja oluliselt rekonstrueeritavates hoonetes seoses direktiivi 2009/28/EÜ artikli 13 lõikega 4 ja käesoleva direktiivi artiklitega 6 ja 7.

4. Komisjon hindab lõikes 1 osutatud riiklikke kavasid, eelkõige liikmesriikide kavandatud meetmete asjakohasust käesoleva direktiivi eesmärkide suhtes. Komisjon, võttes täielikult arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, võib taotleda täiendavat eriteavet lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuete kohta. Sellisel juhul esitab asjaomane liikmesriik nõutud teabe või teeb

⁵⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1)).

muudatusettepanekuid üheksa kuu jooksul pärast komisjonilt taotluse saamist. Pärast hindamist võib komisjon anda soovitusi.

↓ 2018/1999 artikli 53 lõige 3

5. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule määruse (EL) 2018/1999 artiklis 35 osutatud energialiidu olukorda käsitleva aruande osana iga nelja aasta järel teabe liikmesriikide edusammude kohta liginullenergiahoonete arvu suurendamisel. Kõnealuse esitatud teabe alusel koostab komisjon vajaduse korral tegevuskava ning annab soovitusi ja kavandab meetmeid vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 34, et suurendada kõnealuste hoonete arvu ning ergutada parimate tavade kasutamist seoses olemasolevate hoonete kulutasuva ümberehitamisega liginullenergiahooneteks.

↓ 2010/31/EL

6. Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kohalda lõike 1 punktides a ja b sätestatud nõudeid erilistel ja põhjendatavatel juhtudel, kus hinnangulise majandusliku olulusringi jooksul arvutatud tasuvusanalüüs on negatiivne. Liikmesriigid teavitavad komisjoni asjaomase õiguskorra põhimõtetest.

Artikkel 1510

Rahalised soodustused ja turutõkked

1. Arvestades, kui olulised on asjakohased rahastamis- ja muud vahendid hoonete energiatõhususe edendamiseks ja nende ümberehitamiseks liginullenergiahooneteks, astuvad liikmesriigid vajalikud sammud, et kaaluda, millised on kõige asjakohasemad vahendid, võttes arvesse riiklikke olusid.

↓ uus

1. Liikmesriigid tagavad asjakohase rahastamise, toetusmeetmed ja muud vahendid, millega on võimalik kõrvaldada turutõkked ja stimuleerida vajalikke investeeringuid energiatõhusaks renoveerimisse kooskõlas oma riikliku hoonete renoveerimiskavaga ja eesmärgiga muuta oma hoonefond 2050. aastaks heitevabaks.

2. Liikmesriigid võtavad asjakohased reguleerivad meetmed, et kõrvaldada hoonete renoveerimisega seotud mittemajanduslikud tõkked. Rohkem kui ühest osast koosnevate hoonete puhul võivad sellised meetmed hõlmata ühehäälsuse nõude kaotamist mitme omanikuga hoonete puhul või võimalust, et mitme omanikuga hooned hakkavad saama otsest rahalist toetust.

3. Liikmesriigid kasutavad parimal võimalikul viisil kulutõhusalt ära riiklikku rahastamist, mis on kättesaadav liidu tasandil, eelkõige taaste- ja vastupidavusrahastut, kliimameetmete sotsiaalfondi, ühtekuuluvuspoliitika fonde, InvestEU vahendeid, direktiivi 2003/87/EÜ [HKS-i direktiiv (muudetud)] kohasest heitkogustega kauplemisest saadud enampakkumistulu ja muid avaliku sektori rahastamisallikaid.

4. Liikmesriigid edendavad investeeringute kaasamise eesmärgil selliste rahastamisvõimaluste ja finantsvahendite kasutuselevõttu nagu energiatõhususe laenud ja hüpoteegid hoonete renoveerimiseks, energiatõhususe lepingud, maksusoodustused, maksu- ja arvepõhised kavad, tagatisfondid, põhjaliku renoveerimise toetamiseks ette nähtud fondid,

märkimisväärse energiasäästu miinimumtasemega renoveerimiseesmärgi saavutamiseks ette nähtud fondid ning hüpoteegiportfelli standardid. Nad suunavad investeringuid energiatõhusate üldkasutatavate hoonete ehitamisse kooskõlas Eurostati juhendiga energiatõhususlepingute kajastamise kohta valitsemissektori arvepidamises.

5. Liikmesriigid hõlbustavad projektide koondamist, et võimaldada investorite juurdepääsu ja pakkuda potentsiaalsetele klientidele pakettlahendusi.

Liikmesriigid võtavad vastu meetmed, millega tagatakse, et finantseerimisasutused pakuvad hoonete renoveerimiseks energiatõhususega seotud laenutooteid laialdaselt ja mittediskrimineerival viisil ning et need on tarbijatele nähtavad ja kättesaadavad. Liikmesriigid tagavad, et pangad ja muud finantseerimisasutused ning investorid saavad teavet võimaluste kohta osaleda hoonete energiatõhususe parandamise rahastamises.

6. Liikmesriigid tagavad tehnilise abi vahendite loomise, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide kaudu, mis on suunatud kõigile hoonete renoveerimisega seotud osalejatele, sealhulgas koduomanikele ning haldus-, finants- ja majandustegevuses osalejatele, samuti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

7. Liikmesriigid võtavad kasutusele meetmed ja rahastamise hariduse ning koolitustegevuse edendamiseks, et tagada piisav arv töötajaid, kellel on ehitussektori vajadustele vastavad asjakohased oskused.

↓ 2010/31/EL
⇒ uus

84. Kui see on asjakohane, abistab komisjon taotluse alusel liikmesriike riiklike või piirkondlike rahalise toetuse programmide koostamisel, et suurendada hoonete, eriti olemasolevate hoonete energiatõhusust, toetades parimate tavade vahetust riiklike või piirkondlike vastutavate asutuste või organite vahel.

~~Komisjon kogub ja levitab vähemalt avaliku sektori asutustele parimaid tavasid energiatõhususe nimel renoveerimise edukate avaliku ja erasektori rahastamiskavade kohta ning teavet väikesemahuliste energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimisprojektide koondamise kavade kohta. Komisjon teeb kindlaks tarbija seisukohast parimad tavad renoveerimist soodustavate finantsstiimulite kohta, võttes arvesse kulutõhususe erinevusi liikmesriikide vahel, ning levitab neid tavasid.~~

~~5. Selleks et parandada käesoleva direktiivi rakendamise rahastamist, võttes nõuetekohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, esitab komisjon eelistatavalt 2011. aastaks analüüsi, mis käsitleb eelkõige:~~

- ~~a) hoonete, eelkõige elamute energiatõhususe suurendamiseks kasutatud struktuurifondide ja raamprogrammide tõhusust ja asjakohasust, ning esitab tegelikult kasutatud summa;~~
- ~~b) Euroopa Investeeringuspanga ja muude avalike finantsasutuste vahendite kasutamise tõhusust;~~
- ~~c) liidu ja riiklike vahendite ning energiatõhususe investeringute stimuleerimise vahendina kasutatavate muude toetusviiside koordineerimist ja nimetatud vahendite asjakohasust liidu eesmärkide saavutamisel.~~

~~Kõnealusele analüüsile tuginedes ja kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga võib komisjon, kui ta peab seda asjakohaseks, esitada seejärel Euroopa Parlamendile ja nõukogule liidu õigusakti ettepaneku.~~

96. Liikmesriigid seovad renoveerimise teel hoonete energiatõhususe suurendamiseks ette nähtud finantsmeetmed kavandatud või saavutatud energiasäästuga, nagu on kindlaks määratud ühes või mitmes järgmistest kriteeriumidest:

- a) renoveerimiseks kasutatud seadmete või materjali energiatõhusus. Sellisel juhul peavad renoveerimiseks kasutatud seadmed või materjal olema paigaldatud paigaldaja poolt, kellel on asjakohane sertifitseerimis- või kvalifikatsioonitase ⇨, ning vastama ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuetele ⇨;
- b) hoonete energiasäästu arvutamisel kasutatavad standardväärtused;
- c) sellise renoveerimisega saavutatud parendused, võrreldes omavahel enne ja pärast renoveerimist antud energiamärgiseid;
- d) energiaauditi tulemused;
- e) mõne muu asjakohase läbipaistva ja proportsionaalse meetodi tulemused, mis näitavad energiatõhususe suurenemist.

10. Hiljemalt alates 1. jaanuarist 2027 ei anna liikmesriigid enam rahalisi stiimuleid fossiilkütustel töötavate kuumaveekatelde paigaldamiseks, välja arvatud need, mis on välja valitud investeerimiseks enne 2027. aastat kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1058⁶⁰ (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi) artikli 7 lõike 1 punkti h alapunkti i kolmanda taandega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115⁶¹ (milles käsitletakse ÜPP strateegiakavasid) artikliga 73.

11. Liikmesriigid stimuleerivad põhjalikku renoveerimist ja ulatuslikke programme, mis hõlmavad suurt hulka hooneid ja mille tulemuseks on primaarenergia nõudluse üldine vähenemine vähemalt 30 % võrra, pakkudes neile suuremat finants-, eelarve-, haldus- ja tehnilist tuge.

Liikmesriigid tagavad, et etapiviisilisel põhjalikul renoveerimisel, mille jaoks on eraldatud avaliku sektori rahalisi stiimuleid, järgitakse renoveerimispassis kindlaks määratud etappe.

12. Rahalised stiimulid on eelkõige suunatud vähekaitstud leibkondadele, energiaostuvõimetutele inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele kooskõlas direktiivi (EL) .../... artikliga 22. [energiatõhususe direktiiv (uuesti sõnastatud)].

13. Pakkudes hoonete või hoone osade omanikele rahalisi stiimuleid renditud hoonete või hoone osade renoveerimiseks, tagavad liikmesriigid, et rahalised stiimulid toovad kasu nii

⁶⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT L 231, 30.6.2021, lk 60).

⁶¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatistfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1).

omanikele kui ka üürnikele, eelkõige pakkudes üüritoetust või kehtestades üüritõusu ülempiirid.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 6

~~6a. Energiamärgiste andmebaasid võimaldavad koguda andmeid asjaomaste hoonete arvutusliku või mõõdetud energiatarbimise kohta, hõlmates vähemalt neid üldkasutatavaid hooned, millele artikli 12 kohaselt on antud artiklis 13 osutatud energiamärgis.~~

~~6b. Vähemalt anonüümitud koondandmed, mis vastavad liidu ja riiklikele andmekaitse nõuetele, tehakse nõudmisel kättesaadavaks statistilise analüüsi ja teadusuuringute eesmärgil, ning hoone omanikule.~~

↓ 2010/31/EL

⇒ uus

~~7. Käesoleva direktiivi sätted et takista liikmesriikidel kehtestamast uusehitiste, rekonstrueerimise või chitusdetailide puhul selliseid stiimuleid, mis lähevad kulutõhusast tasemest kaugemale.~~

Artikkel 16

Energiamärgised

1. Liikmesriigid sätestavad meetmed, mis on vajalikud hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi loomiseks.

Energiamärgisele kantakse hoone energiatõhususarv ⇒ , väljendatuna primaarenergia kasutust väljendava arvulise näitaja abil ühikutes kWh/(m² aastas), ⇐ ja sellised kontrollväärtused nagu energiatõhususe miinimumnõuded ⇒ , energiatõhususe miinimumstandardid ning liginullenergia- ja heitevabade hoonetega seotud nõuded, ⇐ et hoone või hoone osa omanikud või üürnikud saaksid selle energiatõhusust võrrelda ja hinnata. ~~Energiamärgis võib sisaldada lisateavet, nagu aastane energiatarbimine hoones, mis ei ole elamu, ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal kogu energiatarbimises.~~

↓ uus

2. Energiamärgis peab hiljemalt 31. detsembriks 2025 vastama V lisas esitatud näidisvormile. Selles täpsustatakse hoone energiatõhususe klass suletud skaalal, kasutades vaid tähti A–G. Tähega A tähistatakse artikli 2 punktis 2 määratletud heitevabu hooned ja tähega G 15 % neid riikliku hoonefondi hooned, mille energiatõhususe näitajad olid skaala kehtestamise ajal kõige madalamad. Liikmesriigid tagavad, et ülejäänud klasside (B–F) energiatõhususe näitajad on energiatõhususklasside skaalal ühtlaselt jaotunud. Liikmesriigid tagavad, et tema territooriumil kasutatavatel energiamärgistel on ühtne visuaalne identiteet.

3. Liikmesriigid tagavad, et energiamärgis oleks kvaliteetne, usaldusväärne ja taskukohane. Nad tagavad, et energiamärgise annab välja sõltumatu ekspert pärast kohapealset kontrollkäiku.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

~~42.~~ Energiamärgisele kantakse soovitusel hoone või hoone osade ~~kulutõhusa või kulutasuva~~ energiatõhususe kulutõhusaks parandamiseks ⇒ ja kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks ⇐, välja arvatud siis, ⇒ kui asjaomane hoone või hoone osa juba vastab heitevabade hoonete suhtes kohaldatavatele asjakohastele ehitusstandarditele ⇐ ~~nõuetele selliseks parandamiseks puudub mõistlik võimalus kehtivate energiatõhususe nõuetega võrreldes.~~

Energiamärgisele kantavad soovitusel hõlmavad järgmist:

- a) hoone välispiirete või tehnosüsteemi(~~de~~) ☒ või -süsteemide ☒ olulise rekonstrueerimisega seoses võetud meetmed; ~~ja~~
- b) meetmed, mis hõlmavad üksikuid ehitusdetalle ning on sõltumatud välispiirete või tehnosüsteemi(~~de~~) ☒ või -süsteemide ☒ olulisest rekonstrueerimisest.

~~53.~~ Energiamärgisele kantavad soovitusel peavad olema asjaomase hoone puhul tehniliselt teostatavad ⇒ ja andma hinnangu energiasäästu ning asjaomase hoone kasutamisest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise kohta. Soovitusel ⇐ ~~ning~~ võivad sisaldada hinnangut ~~anda hinnangu~~ nende tasuvusaja või tasuvuse kohta majandusliku olelusringi vältel.

↓ uus

6. Soovitusel hõlmavad hinnangut selle kohta, kas kütte- või kliimaseadet saab kohandada nii, et see töötaks madalamatel temperatuuridel (kasutades näiteks veepõhiste küttesüsteemide jaoks ette nähtud madalatemperatuurilisi kiirgureid), sealhulgas väljundsoojuisvõimsuse projekteerimisnõuete ja temperatuuri/vooluhulgaga seotud nõuete kohta.

↓ 2010/31/EL
⇒ uus

~~74.~~ Energiamärgisele märgitakse, kust saab omanik või üürnik lisateavet energiamärgisele kantud soovitude, sealhulgas nende kulutasuvuse kohta. Kulutasuvuse hinnangu puhul võetakse aluseks hulk standardtingimusi, nt hinnanguline energiasääst ja hinnangulised energiahinnad ning esialgne kuluproгноos. Lisaks sellele peab märgis sisaldama teavet soovitude rakendamiseks astutavate sammude kohta. Omanikule või üürnikule võib anda ka muud teavet ~~asjakohastelähedaste~~ teemade kohta, nagu energიაudit, rahalised või muud stiimulid ja rahastamisvõimalused ⇒ või nõuandeid hoone kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise kohta ⇐.

~~5.~~ Kui siseriiklikust õigusest ei tulene teisiti, julgustavad liikmesriigid riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusi võtma arvesse nende juhtivat rolli, mida nad etendavad hoonete energiatõhususe valdkonnas, muu hulgas rakendades nende omandis olevatele hoonetele väljastatud energiamärgises esitatud soovitusi selle kehtivusaja jooksul.

~~86.~~ Hoone osade energiamärgise väljastamine võib põhineda:

- a) hoonele tervikuna antud energiamärgisel; või

- b) teise samasse hoonesse kuuluva sama tüüpi, samade energiaomadustega hoone osa hindamisel.

97. Ühepereelamute energiamärgise väljastamine võib põhineda teise, sarnase projekti ja suurusega ning sarnase tegeliku energiatõhususega tüüphoone hindamisel, kui kõnealuse sarnasuse tagab energiamärgist väljastav ekspert.

108. Energiamärgis kehtib kuni kümme ⇨ viis ⇨ aastat. ⇨ Selliste hoonete puhul, mille lõike 2 kohane energiatõhususe klass on A, B või C, kehtib energiamärgis kuni kümme aastat. ⇨ 9. Konsulteerides asjaomaste sektoritega, võtab komisjon 2011. aastaks vastu vabatahtliku Euroopa Liidu ühise mitteeluruumide energiatõhususe sertifitseerimise kava. Kõnealune meede võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele. Liikmesriike julgustatakse kava tunnustama või kasutama või mõnda selle osa kasutama, kohandades seda riiklikele oludele.

⇩ uus

11. Liikmesriigid teevad kättesaadavaks energiamärgise ajakohastamise lihtsustatud korra, mille puhul uuendatakse ainult üksikuid elemente (üksikud või eraldiseisvad meetmed).

Liikmesriigid teevad energiamärgise ajakohastamise lihtsustatud korra kättesaadavaks siis, kui on rakendatud renoveerimispassis kindlaks määratud meetmed.

⇩ 2010/31/EL (kohandatud)

⇨ uus

Artikkel 17~~12~~

Energiamärgiste väljastamine

- Liikmesriigid tagavad, et ⇨ digitaalne ⇨ energiamärgis väljastatakse:
 - ehitavatele, ⇨ oluliselt rekonstrueeritud, ⇨ müüdavatele või uuele üürnikule üürtavatele hoonetele või hoone osadele ⇨ ning sellistele hoonetele või hoone osadele, mille puhul uuendatakse üürilepingut ⇨; ja
 - üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonetele ⇨ mida omavad või ⇨ milles asuvad ☒ avalik-õiguslikud ☒ riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused ning mida inimesed sageli külastavad. 9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetriks.

Energiamärgise väljastamise nõuet ei kohaldata, kui asjaomasele hoonetele või hoone osale direktiivi ☒ 2010/31/EL ☒ 2002/91/EÜ või käesoleva direktiivi kohaselt väljastatud märgis on olemas ja kehtib.

2. Liikmesriigid nõuavad, et hoone või hoone osa ehitamisel, müümisel, või üürile andmisel või ⇨ üürilepingu uuendamise korral ⇨ näidatakse energiamärgist või selle koopiat tulevasele ostjale või uuele üürnikule ja et energiamärgis antakse ostjale või uuele üürnikule üle.

3. Hoone müümisel või üürile andmisel enne selle valmimist ⇨ või olulist rekonstrueerimist ⇨ võivad liikmesriigid nõuda, et müüja esitaks hinnangu hoone tulevase energiatõhususe kohta, erandina lõigetest 1 ja 2; sellisel juhul väljastatakse energiamärgis hiljemalt hoone valmimisel ⇨ või renoveerimistööde lõpetamisel asjaomase hoone teostusjärgset olekut kajastav ⇨ energiamärgis.

4. Liikmesriigid nõuavad, et kui hooned, millel on energiamärgis, hoone osad hoonetes, millel on energiamärgis, ning hoone osad, millel on energiamärgis, ⇨ hoonel või hoone osal, mida ⇨ pakutakse müügiks või üüriks, ⇨ peab olema energiamärgis ⇨ , ☒ ja et ☒ lisatakse kas hoone või hoone osa energiamärgisele kantud energiatõhususarv ⇨ ja energiatõhususklass ⇨ lisatakse ⇨ internetis või mujal, sealhulgas kinnisvaraportaali veebisaitidel ⇨ ~~kommertsmeedias~~ avaldatud kuulutustesse.

↓ uus

⇨ Liikmesriigid teevad valimipõhiseid või muid kontrole, et tagada nende nõuete täitmine. ⇨

↓ 2010/31/EL

5. Käesoleva artikli sätteid rakendatakse vastavalt kohaldatavatele siseriiklikele ühisomandi või ühise kinnisvara sätetele.

~~6. Liikmesriigid võivad artikli 4 lõikes 2 osutatud hoonete liigid käesoleva artikli lõigete 1, 2, 4 ja 5 kohaldamisest välja arvata.~~

~~6.~~ 7. Energiamärgiste võimaliku mõju üle kohtumenetluses otsustatakse vajaduse korral vastavalt siseriiklikule õigusele.

↓ uus

7. Liikmesriigid tagavad, et kõik väljastatud energiamärgised laaditakse üles artiklis 19 osutatud hoonete energiatõhususe andmebaasi. Üles tuleb laadida kogu energiamärgis, sealhulgas kõik hoone energiatõhususe arvutamiseks vajalikud andmed.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

Artikkel ~~18~~¹⁷

Energiamärgise paigutamine

1. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et hoones, ~~milles on rohkem kui 500 m² kasuliku põrandapinda~~, millele on artikli ~~17~~¹⁴ lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, ning milles asuvad riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused, mida inimesed sageli külastavad, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavasse ~~kohtakohale~~, 9. juulil 2015 vähendatakse 500 m² suurune künnis 250 ruutmeetriks.

2. Liikmesriigid nõuavad, et kui inimesed külastavad tihti üle 500 m² kasuliku põrandapinnaga hoonet, millele on artikli ~~17~~¹⁴ lõike 1 kohaselt väljastatud energiamärgis, paigutatakse energiamärgis silmatorkavasse ja avalikkusele selgelt nähtavale kohale.

3. ~~Käesoleva artikli~~ ☒ Lõigete 1 ja 2 ☒ sätted ei kohusta energiamärgisesse kantud soovitusi välja panema.

Artikkel 19

Hoonete energiatõhususe andmebaasid

1. Iga liikmesriik loob hoonete energiatõhususe riikliku andmebaasi, mis võimaldab koguda andmeid hoonete energiatõhususe ja riigi hoonefondi üldise energiatõhususe kohta.

Andmebaas võimaldab koguda andmeid sinna kantud hoonete energiamärgiste, ülevaatuste, renoveerimispassi, nutivalmiduse näitaja ning arvutatud või mõõdetud energiatarbimise kohta.

2. Andmebaas on vastavalt liidu ja riiklikele andmekaitse-eeskirjadele üldsusele kättesaadav. Liikmesriigid tagavad hoone omanikele, üürnikele ja haldajatele ning finantseerimisasutustele, kui tegemist on nende investeerimisportfelli kuuluvate hoonetega, juurdepääsu kõikidele asjaomase hoone energiamärgisega seotud andmetele. Üüriks või müügiks pakutavate hoonete puhul tagavad liikmesriigid potentsiaalsetele üürnikele või ostjatele juurdepääsu kõikidele asjaomase hoone energiamärgisega seotud andmetele.

3. Liikmesriigid teevad üldsusele kättesaadavaks teabe energiamärgist omavate hoonete osakaalu kohta riigi hoonefondis ning koond- või anonüümitud andmed asjaomaste hoonete energiatõhususe kohta. Avalikustatud teavet ajakohastatakse vähemalt kaks korda aastas. Liikmesriigid teevad koond- või anonüümitud andmed taotluse korral kättesaadavaks avaliku sektori ja teadusasutustele, näiteks riiklikele statistikaametitele.

4. Liikmesriigid tagavad, et riiklikus andmebaasis sisalduv teave edastatakse vähemalt kord aastas hoonefondi vaatluskeskusele.

5. Komisjon võtab 30. juuniks 2024 vastu asjakohase rakendusakti, mis sisaldab ühtset näidisvormi teabe edastamiseks hoonefondi vaatluskeskusele.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

6. Teabe sidususe ja järjepidevuse huvides tagavad liikmesriigid, et hoonete energiatõhususe riiklik andmebaas on koostalitlusvõimeline ja integreeritud muude hoonetega seotud teavet sisaldavate haldusandmebaasidega, nagu riiklik hoonekataster ja hoonete digitaalsed logiraamatud.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 20

Küttesüsteemide ülevaatus ☒ Ülevaatus ☒

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada hoones ~~ruumide kütmiseks või kombineeritud kütmiseks ja ventileerimiseks ette nähtud~~ üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega ~~küttesüsteemide, nagu soojusgeneraatori, kontrollisüsteemi ja tsirkulatsioonipumba (pumpade) juurdepääsetavate osade~~ ⇒ kütte- ja ventilatsioonisüsteemide ning kliimaseadmete ⇒ korrapärane ülevaatus. ⇒ Süsteemi või seadme efektiivne nimivõimsus põhineb küttesüsteemi ja kliimaseadme generaatorite nimivõimsuste summal. ⇒

↓ uus

2. Liikmesriigid kehtestavad elu- ja mitteleluhoonete süsteemide ning seadmete kontrollimiseks eraldi ülevaatuskorra.

3. Liikmesriigid võivad kehtestada erinevad ülevaatusagedused sõltuvalt süsteemi või seadme tüübist ja efektiivsest nimivõimsusest, võttes arvesse asjaomase süsteemi või seadme ülevaatuslega seotud kulusid ja ülevaatusel tuleneda võivat prognoositavat energiakulude säästu. Süsteemid ja seadmed vaadatakse üle vähemalt iga viie aasta järel. Üle 290 kW efektiivse nimivõimsusega generaatoritel põhinevate süsteemide ja seadmete ülevaatus peab toimuma vähemalt iga kahe aasta järel.

4. Ülevaatus hõlmab generaatori(te), ringluspumpade, ventilaatorite ja juhtimissüsteemi hindamist. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada ülevaatuskorda kõikide I lisas nimetatud täiendavate hoonesüsteemide suhtes.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7
(kohandatud)
⇒ uus

Selline ülevaatus hõlmab hoone ~~kütte~~vajadusest lähtuvat ~~soojus~~generaatori ~~⇒~~ või generaatorite ja selle/nende põhikomponentide ~~⇒~~ tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab ~~vajaduse korral~~ arvesse süsteemi või seadme ~~kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi~~ võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida. ~~⇒~~ Vajaduse korral hinnatakse ülevaatusel käigus, kas asjaomast süsteemi või seadet on võimalik kasutada mõnes muus ja tõhusamas temperatuuriseadistuses, tagades samas selle süsteemi või seadme ohutu toimimise. ~~⇒~~

↓ uus

Selline ülevaatuskava hõlmab hoone vajadusest lähtuvat ventilatsioonisüsteemi võimsuse hindamist ning võtab arvesse ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7
(kohandatud)
⇒ uus

Kui ~~küttesüsteemi~~ või seadet ~~kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi~~ ei ole muudetud või hoone ~~kütte~~ vajadused ei ole pärast käesoleva ~~☒~~ artikli ~~☒~~ lõike kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et ~~soojusgeneraatori~~ ~~⇒~~ põhikomponendi ~~⇒~~ ~~võimsuse hindamist~~ ~~⇒~~ või selle toimimise hindamist eri temperatuuride puhul ~~⇒~~ ei pea kordama.

52. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega või hoone tehnosüsteemid, mida käitab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu tõhususe jälgimise meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.

~~63. Alternatiivina lõikele 1 ja 4 tingimusel, et üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu soojusgeneraatorite asendamise, küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide tõhusust ja sobivat suurust.~~

Enne käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivsete meetmete kohaldamist esitab iga liikmesriik komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust.

↓ 2018/1999 artikli 53 lõige 5

~~Selline aruanne esitatakse komisjonile osana määruse (EL) 2018/1999 artiklis 3 osutatud liikmesriikide lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

⇒ uus

~~74. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitte-eluhooned, mille küttesüsteemi või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW, oleksid hiljemalt ⇒ 31. detsembriks 2024 ⇐ aastaks 2025 varustatud automatiseerimis- ja juhtimissüsteemiga, kui see on tehniliselt ning majanduslikult teostatav. ⇒ Efektiivse nimivõimsuse künnist alandatakse 31. detsembriks 2029 70 kW-ni. ⇐~~

Hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem suudab

- a) energiatarbimist pidevalt jälgida, registreerida ja analüüsida ning võimaldab seda kohandada;
- b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest; ning
- c) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitstud eri liiki tehnilisi lahendusi ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatelt pärit hoone tehnosüsteemidega.

~~85. Liikmesriigid ⇒ kehtestavad ⇐ võivad kehtestada nõuded tagamaks, et ⇒ alates 1. jaanuarist 2025 on uued ⇐ on eluhooned ⇒ ja oluliselt rekonstrueeritavad eluhooned ⇐ varustatud~~

- a) pideva elektroonilise jälgimise lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid, kui see on oluliselt vähenenud ja kui mõni süsteem vajab hooldust; ning
- b) tõhusa juhtimislahendusega, mis tagab energia optimaalse tootmise, jaotamise, salvestamise ja kasutamise.

~~96. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses lõikega 74 või 85.~~

10. Liikmesriigid kehtestavad ülevaatuskorra või alternatiivsed meetmed, sealhulgas digitaalsed vahendid, tõendamaks, et üleantud ehitus- ja renoveerimistööd vastavad kavandatud energiatõhususe tasemele ja ehituseeskirjades sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.

11. Liikmesriigid lisavad ülevaatuskorra ja selle tulemuste kokkuvõtliku analüüsi artiklis 3 osutatud hoone renoveerimiskavale. Liikmesriigid, kes on otsustanud kasutada käesoleva artikli lõikes 6 osutatud alternatiivseid meetmeid, lisavad kokkuvõtva analüüsi ja alternatiivsete meetmete rakendamisel saadud tulemused.

Artikkel 15

Kliimaseadmete ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Selline ülevaatus hõlmab hoone jahutusvajadusest lähtuvat kliimaseadme tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab vajaduse korral arvesse kliimaseadme või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida.

Kui kliimaseadet või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemi ei ole muudetud ja hoone jahutusvajadus ei ole pärast käesoleva lõike kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et kliimaseadme võimsuse hindamist ei pea kordama.

Liikmesriigid, kes säilitavad artikli 1 lõike 3 kohaselt karmimad nõuded, vabastatakse kohustusest komisjoni nendest teavitada.

2. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega või hoone tehnosüsteemid, mida kasutab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu tõhususe jälgimise meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.

3. Alternatiivina lõikele 1 ja tingimusel, et üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide asendamise, kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide tõhusust ja sobivat suurust.

Enne käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivsete meetmete kohaldamist esitab iga liikmesriik komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust.

↓ 2018/1999 artikli 53 lõige 6

~~Selline aruanne esitatakse komisjonile osana määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 osutatud liikmesriikide lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 7

~~4. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitte eluhooned, mille kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW, oleksid aastaks 2025 varustatud automatiseerimis- ja juhtimissüsteemiga, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.~~

~~Hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem suudab~~

- ~~a) energiatarbimist pidevalt jälgida, registreerida ja analüüsida ning võimaldab seda kohandada;~~
- ~~b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest; ning~~
- ~~c) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitstud eri liiki tehnilisi lahendusi ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatelt pärit hoone tehnosüsteemidega.~~

~~5. Liikmesriigid võivad kehtestada nõuded tagamaks, et eluhooned on varustatud~~

- ~~a) pideva elektroonilise jälgimise lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid, kui see on oluliselt vähenenud ja kui mõni süsteem vajab hooldust; ning~~
- ~~b) tõhusa juhtimislahendusega, mis tagab energia optimaalse tootmise, jaotamise, salvestamise ja kasutamise.~~

~~6. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses lõikega 4 või 5.~~

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~214~~6

Kütte-☒ ja ventilatsioonisüsteemide ning ☒ ja ~~ja~~ kliimaseadmete ülevaatuse aruanded

1. Pärast kütte-~~süsteemi~~ ⇒ ja ventilatsioonisüsteemi ⇐ või kliimaseadme ülevaatus antakse välja ülevaatus aruanne. Ülevaatus aruanne sisaldab vastavalt artiklile ~~2014~~ või 15 läbiviidud ülevaatus tulemusi ning soovitusi üle vaadatud süsteemi energiatõhususe kulutasuvaks parandamiseks.

Nimetatud soovitused võivad tugineda kontrollitava süsteemi energiatõhususe võrdlusele parima võimaliku teostatava süsteemi energiatõhususega ja sellise sarnast tüüpi süsteemi energiatõhususega, mille kõik osad vastavad kehtivate õigusaktidega kehtestatud energiatõhususele.

2. Ülevaatus aruanne antakse üle hoone omanikule või üürnikule.

↓ uus

3. Ülevaatus aruanne laaditakse üles artikli 19 kohasesse riiklikku hoonete energiatõhususe andmebaasi.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

Artikkel ~~22~~ 27

Sõltumatud eksperdid

1. Liikmesriigid tagavad, et hoonete energiamärgise väljastavad, ⇒ renoveerimispassi ja nutivalmiduse hinnangu koostavad ⇐ ning küttesüsteemide ja kliimaseadmete ülevaatus viivad läbi sõltumatud erialase ettevalmistusega ja/või ⇒ sertifitseeritud ⇐ akrediteeritud eksperdid, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana või töötavad avaliku sektori avalik-õiguslikus asutuses või eraõiguslikus ettevõtjas.

~~Ekspertide akrediteerimisel~~ ⇒ sertifitseeritakse vastavalt direktiivi (EL).../... [energiatõhususe direktiiv (uuesti sõnastatud)] artiklile 26, ⇐ võttes ~~võetakse~~ arvesse nende pädevust.

2. Liikmesriigid avalikustavad teabe koolituste ja akrediteerimise ⇒ sertifitseerimise ⇐ kohta. Liikmesriigid tagavad kas erialase ettevalmistusega ja/või akrediteeritud ⇒ sertifitseeritud ⇐ ekspertide korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade või selliste ekspertide teenuseid pakkuvate akrediteeritud ⇒ sertifitseeritud ⇐ ettevõtete korrapäraselt ajakohastatud nimekirjade avalikustamise.

↓ uus

Artikkel 23

Ehitusspetsialistide sertifitseerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et vastavalt [energiatõhususe direktiivi (uuesti sõnastatud)] artiklile 26 integreeritud renoveerimistöid tegevatel ehitusspetsialistidel on omandanud asjakohased teadmised.

2. Kui see on asjakohane ja teostatav, tagavad liikmesriigid, et integreeritud renoveerimistööde pakkujatel on võimalik kasutada sertifitseerimist või muid samaväärseid kvalifitseerimissüsteeme, kui see ei ole hõlmatud direktiivi (EL) 2018/2001 [taastuvenergia direktiiv (muudetud)] artikli 18 lõikega 3 või direktiivi (EL).../... [uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiiv] artikliga 26.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)

⇒ uus

Artikkel ~~24~~ 19

Sõltumatu kontrollisüsteem

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~kooskõlas II lisaga~~ energiamärgiste jaoks kehtestatakse ⇒ vastavalt VI lisale ⇐ sõltumatud kontrollisüsteemid ~~energiamärgiste jaoks~~ ⇒ ja et sõltumatud kontrollisüsteemid kehtestatakse ka renoveerimispasside, nutivalmiduse näitajate ⇐ ning küttesüsteemide- ja kliimaseadmete ülevaatuse aruannete jaoks. Liikmesriigid võivad kehtestada eraldi süsteeme energiamärgiste ⇒, renoveerimispasside ja nutivalmiduse näitajate ⇐ ~~kontrollimiseks~~ ning kütte- ja kliimaseadmete ülevaatuse aruannete kontrollimiseks.

2. Liikmesriigid võivad delegeerida sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise ülesanded ametiasutustele.

Kui liikmesriigid otsustavad delegeerimise kasuks, tagavad nad sõltumatute kontrollisüsteemide rakendamise kooskõlas ~~VIII~~ lisaga.

3. Liikmesriigid nõuavad, et lõikes 1 osutatud energiamärgised ⇒, renoveerimispassid, nutivalmiduse näitajad ⇐ ja ülevaatuse aruanded tehakse nõudmisel kättesaadavaks pädevatele asutustele või organitele.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 8
(kohandatud)
⇒ uus

Artikkel ~~25~~¹⁹

Läbivaatamine

Komisjon, keda abistab artiklis ~~3026~~ alusel loodud ☒ osutatud ☒ komitee, vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt ⇒ 2027. aasta lõpuks ⇐ ~~1. jaanuariks 2026~~, võttes seejuures arvesse direktiivi kohaldamise käigus saadud kogemusi ja tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral ettepanekuid.

Läbivaatamise osana ⇒ hindab komisjon, kas 2050. aastaks täielikult dekarboniseeritud ja heitevaba hoonefondi saavutamiseks piisab sellest, et kohaldatakse käesolevat direktiivi ja muid õigusakte, milles käsitletakse energiatõhusust ja hoonete kasvuhoonegaaside heite vähendamist, eelkõige CO₂ hinnastamise kaudu, või tuleks kogu hoonefondi suhtes võtta liidu tasandil kasutusele täiendavad siduvad meetmed, eelkõige kohustuslikud energiatõhususe miinimumstandardid. ⇐ ☒ Lisaks ☒ ~~Läbivaatamise osana~~ analüüsib komisjon, kuidas liikmesriigid saaksid kohaldada liidu ehitus- ja energiatõhususe poliitikas piirkondlikku ja naabruskondlikku integreeritud käsitlust, tagades kõikide hoonete vastavuse energiatõhususe miinimumnõuetele, näiteks üldiste renoveerimiskavadega, mida kohaldatakse üksikhoone asemel ruumilises kontekstis mitme hoone suhtes. ~~Komisjon hindab eelkõige seda, kas artikli 11 kohaseid energiamärgiseid on vaja täiendavalt parandada.~~

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 9
(kohandatud)

~~Artikkel 19 a~~

Teostatavusuuring

~~Komisjon korraldab enne 2020. aastat teostatavusuuringu, täpsustades võimalusi ja ajakava eraldiseisvate ventilatsioonisüsteemide ülevaatuse kehtestamiseks ja hoonete vabatahtliku energiamärgiseid täiendava renoveerimispassi kasutuselevõtuks, et esitada konkreetse hoone~~

~~pikaajaline järkjärgulise renoveerimise kava, mis on koostatud kvaliteedikriteeriumide alusel ja pärast energiaauditi tegemist ning milles on esitatud asjakohased meetmed ja renoveerimistööd, mis võiksid energiatõhusust parandada.~~

↓ 2010/31/EL
⇒ uus

Artikkel 2620

Teavitamine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et teavitada hoonete või hoone osade omanikke ja üürnikke ⇒ ning kõiki asjaomaseid turuosalisi ⇐ erinevatest meetoditest ja tavadest, mis aitavad suurendada energiatõhusust. ⇒ Eelkõige võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et anda vähekaitsitud leibkondadele kohandatud teavet. ⇐

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 10

2. Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele ja üürnikele teavet energiamärgiste, sealhulgas nende otstarbe ja eesmärkide kohta, kulutasuvate meetmete kohta ning vajaduse korral ka hoone energiatõhususe suurendamise rahastamisvahendite kohta ja fossiilkütustel töötavate kuumaveekatelde säästlikumate alternatiividega asendamise kohta. Liikmesriigid esitavad teabe ligipääsetavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite kaudu, nagu renoveerimisalane nõustamine ja ühtsed kontaktpunktid tarbijate jaoks.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

Liikmesriikide taotlusel abistab komisjon liikmesriike lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamiseks vajalike teabekampaaniate korraldamisel, mis võib toimuda liidu programmide raames.

3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamise eest vastutavaid isikuid juhendatakse ja koolitatakse. Juhendamisel ja koolitamisel tuleb pöörata tähelepanu energiatõhususe parandamise olulisusele ning see peab võimaldama võtta arvesse energiatõhususe parandamise, ⇒ kasvahoonegaaside heitkoguste vähendamise, ⇐ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia tarbimise ning kaugkütte ja -jahutuse tarbimise optimaalset kombineerimist tööstus- ja elamupiirkondade kavandamisel, projekteerimisel, ehitamisel ja rekonstrueerimisel. ⇒ Selliste juhendamiste ja koolituste käigus võidakse käsitleda ka struktuurseid täiustusi, kliimamuutustega kohanemist, tuleohutust, tugeva seismilise aktiivsusega seotud riske, ohtlike ainete, sealhulgas asbesti kõrvaldamist, õhusaasteainete (sealhulgas tahkete peenosakeste) heidet ja puuetega inimeste juurdepääsuvõimalusi. ⇐

4. Komisjoni kutsutakse üles pidevalt parandama oma teabeteenuseid, eriti hoonete energiatõhususe Euroopa portaalina mõeldud veebisaiti, mis on suunatud kodanikele, erialatöötajatele ja asutustele, et abistada liikmesriike, kes teevad jõupingutusi, et parandada teavitustööd ja asjaosaliste teadlikkust. Nimetatud veebisaidil avaldatud teave võib sisaldada linke asjakohastele Euroopa Liidu, riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele õigusaktidele, linke EUROPA veebisaitidele, kus on avaldatud riiklikud energiatõhususe tegevuskavad, linke olemasolevatele rahastamisvahenditele ning parimate tavade näidetele riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Seoses Euroopa Regionaalarengu Fondiga ⇒, Ühtekuuluvusfondi ja

Õiglase Ülemineku Fondiga ⇐ jätkab komisjon oma teabeteenuseid ja tugevdab neid veelgi, et lihtsustada olemasolevate vahendite kasutamist, andes huvitatud sidusrühmadele, sealhulgas riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele asutustele, abi ja teavet rahastamisvõimaluste kohta, võttes arvesse õigusraamistiku viimaseid muudatusi.

Artikkel ~~2724~~

Konsulteerimine

Selleks et hõlbustada ☒ käesoleva ☒ direktiivi tõhusat rakendamist, konsulteerivad liikmesriigid vajaduse korral ja kooskõlas kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas piirkondlike ja kohalike asutustega. Nimetatud konsulteerimine on eriti oluline artiklite 9 ja ~~2620~~ kohaldamiseks.

Artikkel ~~2822~~

I lisa kohandamine tehnika arenguga

Komisjon ~~kohandab I lisa punkte 3 ja 4 tehnika arenguga~~ ☒ võtab ☒ ~~delegeeritud õigusaktide abil~~ vastavalt artiklitele ~~2923, 24 ja 25~~ ☒ vastu ☒ ~~delegeeritud õigusakte~~ ☒, milles käsitletakse I lisa punktide 4 ja 5 kohandamist tehnika arenguga ☒.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 11
⇒ uus

Artikkel ~~2923~~

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites ~~65~~, ⇐ 7, 10, ⇐ ~~118 138~~ ja ~~2822~~ osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ⇐ piiramata ajaks ⇐ ~~viieks aastaks~~ alates ⇐ [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast] ⇐ ~~9. juulist 2018~~. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites ~~65~~, ⇐ 7, 10, ⇐ ~~1318~~ ja ~~2822~~ osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite ~~65~~, ⇐ 7, 10, ⇐ ~~118 138~~ või ~~ja 2822~~ alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast

õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

↓ 2018/844 artikli 1 lõige 13

Artikkel 3026

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

↓ 2010/31/EL (kohandatud)
⇒ uus

Artikkel 3127

Karistused

Liikmesriigid sätestavad eeskirjad, mis käsitlevad karistusi käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Sätestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid ~~edastavad kõnealused sätted komisjonile hiljemalt 9. jaanuariks 2013 ja teavitavad teatavad~~ ☒ komisjoni ☒ viivitamata nende edasistes kõikidest ☒ direktiivi 2010/31/EL artikli 27 kohaselt teatatud sätetega seotud muudatustest ☒.

Artikkel 3228

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid ~~võtavad vastu ja avaldavad~~ ☒ kehtestavad ☒ artiklite ~~2–19~~, ⇒ 1–3, 5–26, 29 ja 32 ⇐ ning ~~20 ja 27~~ ⇒ I–III ja V–IX lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [...] ⇐ 9. juuliks 2012. ☒ Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti ja vastavustabeli viivitamata komisjonile. ☒

~~Nad kohaldavad artiklitega 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 20 ja 27 seotud norme hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013. Nad kohaldavad artiklitega 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 ja 16 seotud norme hoonete suhtes, milles asuvad riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused, hiljemalt alates 9. jaanuarist 2013 ja muude hoonete suhtes hiljemalt alates 9. juulist 2013. Nad võivad lükata edasi artikli 12 lõigete 1 ja 2 kohaldamise üksikute välja üüritud hoone osade suhtes kuni 31. detsembrini 2015. Sellega ei tohi aga kaasneda väljaantud märgiste väiksem arv kui arv, mis oleks saavutatud direktiivi 2002/91/EÜ kohaldamisel asjaomases liikmesriigis. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või meetmetenende ametlikul avaldamisel nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid ☒ käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud~~

direktiivile ~~2002/91/EÜ~~ käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel ~~33~~²⁹

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv ~~2010/31/EL~~ ~~2002/91/EÜ~~, mida on muudetud ~~VIII~~^{IV} lisa A osas ~~1.~~^{4.} loetletud õigusaktidega ~~nimetatud määrusega~~, tunnistatakse kehtetuks alates ~~1. veebruarist 2012~~, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi, mis on seotud ~~VIII~~^{IV} lisa B osas nimetatud ~~direktiivi~~ ~~direktiivide~~ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ~~tähtaegade~~ ja nende kohaldamise ~~kuupäevadega~~ ~~tähtpäevadega~~.

Viiteid ~~2010/31/EL~~ kehtetuks tunnistatud ~~2002/91/EÜ~~ direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse vastavalt ~~IX~~^V lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel ~~34~~³⁰

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

~~Artikleid~~ 4, 27, 28, 30, 31 ja 33–35 ning IV lisa kohaldatakse alates [üks päev pärast artikli 32 esimese lõigus sätestatud kuupäeva].

~~Artikkel ~~35~~³¹~~

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*